

000591917
URZĄD MIEJSKI
73-110 Stargard
ul. Hetmana Stefana Czarnieckiego 17
Wydział Gospodarki Komunalnej
i Ochrony Środowiska

Prezydent Miasta
Stargard

Nasz znak: TK-II.602.1.2023.3

Data: 02.06.2023 r.

Wnoszę o zatwierdzenie „Raportu z realizacji w latach 2020 - 2021 „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” zawierającego weryfikację i ocenę stopnia wykonania celów oraz zadań środowiskowych zaplanowanych w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” (przyjęty przez Radę Miejską w Stargardzie uchwałą nr II/19/2018 z dnia 18 grudnia 2018 r.) w odniesieniu do działań podjętych i zrealizowanych na terenie gminy w latach 2020-2021. Przeprowadzona w Raporcie analiza stanu poszczególnych komponentów środowiskowych pozwoliła ocenić czy i w jakim stopniu realizacja Programu przyczyniła się do poprawy i ochrony jakości środowiska na terenie Gminy Miasto Stargard.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r., Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556) z wykonania Programu organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia radzie gminy. Następnie raport przekazywany jest przez organ wykonawczy gminy do organu wykonawczego powiatu.

Z uwagi na powyższe wnioskuję o zatwierdzenie „Raportu z realizacji w latach 2020 - 2021 „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025”.

DYREKTOR
Waldemar Kolasiński

Załączniki:

„Raportu z realizacji w latach 2020 - 2021 „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025”

Otrzymuje:

1. Adresat
2. TK a/a

Z-ca Prezydenta Miasta

Piotr Mync

RESUME

1. Cel i podstawa prawna opracowania

Na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. 2022, poz. 2556) – zwanej dalej *upoś* - Organ wykonawczy gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza gminne programy ochrony środowiska. W Stargardzie obowiązuje Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” - przyjęty przez Radę Miejską w Stargardzie uchwałą nr II/19/2018 z dnia 18 grudnia 2018 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 *upoś* z wykonania ww. programu ochrony środowiska organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia radzie gminy. Następnie raport przekazywany jest przez organ wykonawczy gminy do organu wykonawczego powiatu.

2. Metodyka opracowania

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *upoś* -nie określa wymagań dotyczących zakresu i formy raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska. Opracowanie Raportu poprzedzone zostało pozyskaniem niezbędnych materiałów i informacji m.in. od jednostek i podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań wyznaczonych w ramach Programu Ochrony Środowiska. Oceniając stopień realizacji POŚ opisano w formie tabelarycznej realizację zadań wyznaczonych w POŚ w latach 2020-2021 oraz zweryfikowano stan realizacji. W dalszej części przedstawiono analizę finansową realizacji POŚ, wskaźnikowa realizacji oraz poszczególnych komponentów środowiska. Ostatnia część to podsumowanie oceny stanu środowiska na terenie miasta.

3. Opis realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard w latach 2020 - 2021

W ramach niniejszego Raportu przeanalizowano 66 zadań wyznaczonych do realizacji w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025”. Zadania zostały podzielone na zadanie własne oraz realizowane przez inne podmioty przy monitorowaniu przez gminę. Obydwa zestawienia tabelaryczne rozdzielono pod względem obszaru interwencji tj.:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenia hałasem,
- pola elektromagnetyczne,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno – ściekowa,
- zasoby geologiczne,
- gleby,
- gospodarka odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze.

W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” nie wyznaczono zadań własnych oraz monitorowanych w ramach obszaru interwencji edukacja ekologiczna.

W latach 2020-2021 zrealizowano 61 zadań, co stanowi 92,4 %, przy braku realizacji jedynie 5 zadań.

Zadania niezrealizowane to:

- 1) Termomodernizacja Przedszkola Miejskiego nr 3 w Stargardzie – brak pozyskanych środków,
- 2) Termomodernizacja Przedszkola Miejskiego nr 5 w Stargardzie – brak pozyskanych środków,
- 3) Wspieranie finansowe budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków – preferowanym rozwiązaniem jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej,
- 4) Termomodernizacja Zespołu Szkół Nr 1 w Stargardzie – podmiot realizujący Starostwo Powiatowe w Stargardzie – niespełnienie wymogów efektywności energetycznej i ekologicznej, obecnie trwają prace projektowe, które obejmują zakres zadania.

W tabelach Raportu przedstawiono szczegółowy opis przyjętych do realizacji zadań w latach 2020-2021 w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025”. W tabeli nr 1 opisano stan realizacji poszczególnych zadań zaplanowanych do realizacji przez Gminę Miasto Stargard (zadania własne), natomiast w tabeli nr 2 poszczególnych zadań zaplanowanych do realizacji przez pozostałe podmioty (zadania monitorowane przez gminę).

4. Analiza finansowa realizacji Programu Ochrony Środowiska

W analizowanym okresie największe wydatki z budżetu gminy poniesiono na realizację zadań z zakresu:

- gospodarkę odpadami komunalnymi (31,794 mln zł),
- lokalny transport zbiorowy (31,257 mln zł),
- drogi publiczne gminne (23,522 mln zł),
- gospodarkę ściekową i ochronę wód (14,881 mln zł),

Udział wydatków budżetowych na realizację zadań wpływających na poprawę stanu środowiska w ogóle wydatków budżetowych gminy w latach 2020-2021 kształtował się na poziomie 18,4 %.

5. Analiza wskaźnikowa w realizacji Programu Ochrony Środowiska

Analiza wskaźnikowa realizacji POŚ polegała na przypisaniu wartości dla wybranych wskaźników w kolejnych latach oraz dokonaniu oceny ich zmian poprzez porównanie trendu oczekiwanego z zaistniałym.

W tabeli w Raporcie w postaci tabelarycznej przedstawiono 51 wskaźniki wraz ze zmianą wartości wskaźnika w latach 2019, 2020 i 2021 oraz ocenę tzn. zmianę oczekiwaną i zmianę zastaną. Zmianę zdecydowanej większości analizowanych wskaźników (40 z 51 -> 78 %) oceniono w trendzie pozytywnym. Oznacza to, iż na terenie miasta Stargard systematycznie realizowane są zadania, które wpływają pozytywnie na poszczególne komponenty środowiskowe ograniczając/równoważąc negatywny wpływ antropopresji.

Do najkorzystniejszych (pozytywnych) zmian jakie zaszły w latach 2018-2019 na terenie miasta Stargard wpływających na poprawę stanu środowiska zaliczyć należy:

- wzrost długości sieci ciepłowniczej,
- wzrost długości sieci gazowej oraz zużycia gazu ziemnego,
- wzrost liczby nasadzeń drzew i krzewów wzrost długości ścieżek rowerowych,
- wzrost długości sieci kanalizacyjnej,
- znaczny spadek ilości i udziału odebranych zmieszanych odpadów komunalnych.

Do niekorzystnych (negatywnych) zmian jakie zaszły w latach 2018-2019 na terenie miasta Stargard wpływających na pogorszenie stanu środowiska zaliczyć należy:

- wzrost ilości wytwarzanych odpadów innych niż komunalne (przemysłowych/ z działalności gospodarczej)
- spadek liczby przewiezionych pasażerów oraz pracy przewozowej taboru MPK
- wzrost liczby powstających „dzikich wysypisk” odpadów
- wzrost ilości wytwarzanych odpadów innych niż komunalne (przemysłowych/ z działalności gospodarczej).

6. Analiza Środowiskowa realizacji Programu Ochrony Środowiska

Podstawą monitorowania efektów wdrażania Programu Ochrony Środowiska jest przede wszystkim ewaluacja (ocena) aktualnego stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie miasta Stargard. Przyznanie oceny pozytywnej wskazuje na dobry stan analizowanego komponentu środowiskowego, co oznacza, iż realizacja Programu Ochrony Środowiska przyczyniła się do poprawy/utrzymania dobrego stanu. Ocena negatywna oznacza natomiast, iż realizacja Programu Ochrony Środowiska w danym obszarze interwencji jest niewystarczająca i konieczne jest podjęcie wzmożonych działań w celu poprawy stanu rozpatrywanego komponentu środowiskowego z przyznaną oceną negatywną.

Komponentami środowiskowymi, których stan na terenie miasta Stargard oceniono negatywnie są:

- **POWIETRZE** - zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim – raport wojewódzki za rok 2021” (GIOŚ RWMŚ w Szczecinie, 2022 r.), na terenie miasta Stargard ze względu na kryterium ochrony zdrowia ludzi wyznaczono obszar przekroczeń poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu o powierzchni 18,5 km².
- **WODY POWIERZCHNIOWE** - aktualna kompleksowa ocena stanu JCWP na terenie kraju wykonana została przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na podstawie badań monitoringowych przeprowadzonych w latach 2016–2021. Stan ogólny wszystkich jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) znajdujących się na terenie miasta Stargard oceniony został jako ZŁY.
- **KLIMAT AKUSTYCZNY** - z porównania wyników GPR 2015 i GPR 2020/2021 wyraźnie widoczny jest znaczny wzrost natężenia ruchu drogowego na terenie miasta Stargard (średnio o 31 % dla wszystkich odcinków dróg objętych pomiarami), co jest równoznaczne ze wzrostem emitowanego hałasu oraz pogorszeniem się warunków klimatu akustycznego. Zgodnie mapami akustycznymi sporządzonymi przez ZZDW i GDDKiA na terenie miasta występują obszary z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Stan pozostałych komponentów środowiskowych na terenie miasta Stargard, a więc wód podziemnych, promieniowania elektromagnetycznego, gleb oraz zasobów przyrodniczych oceniono pozytywnie.

Na podstawie analizy stanu poszczególnych komponentów środowiska w przyszłości w pierwszej kolejności na terenie miasta Stargard należy realizować inwestycje wpływające na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza (emisji obszarowej – komunalnej oraz liniowej – komunikacyjnej), inwestycje z zakresu rozwoju i modernizacji infrastruktury wodnokanalizacyjnej (w celu poprawy jakości wód powierzchniowych), a także działania adaptacyjne do zmian klimatu (np. budowa zielono-niebieskiej infrastruktury w celu zwiększania retencji miejskiej i ograniczania zużycia wody).

Należy mieć na uwadze, iż realizacja Programu Ochrony Środowiska nie przełoży się w sposób natychmiastowy na poprawę stanu środowiska przyrodniczego na terenie miasta. Proces ten jest długotrwały i efekty realizacji zadań, które zostały przeprowadzone lub wykonywane są obecnie, mogą być widoczne dopiero w dłuższej perspektywie czasowej. Istotnym jest również, aby działania prośrodowiskowe były prowadzone systematycznie nie tylko na terenie samego miasta Stargard, ale również systemowo w całym regionie.

Tytuł opracowania

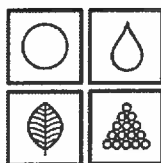
**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH
2020-2021 PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA DLA GMINY
MIASTO STARGARD**

Zamawiający

Gmina Miasto Stargard
ul. Hetmana Stefana Czarnieckiego 17
73-110 Stargard

Wykonawca

Dokumentacja Środowiskowa – Wojciech Pająk
Osiedle Leśne 7B/121
62-028 Koziegłowy (k. Poznania)
www.dokumentacja-srodowiskowa.pl
e-mail: poczta@dokumentacja-srodowiskowa.pl
tel.: 720-756-763

Data opracowania

KWIECIEŃ 2023

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	3
1.1. Przedmiot i cel opracowania	3
1.2. Podstawa prawna opracowania.....	3
1.3. Metodyka opracowania	3
2. STOPIEŃ REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY	
MIASTO STARGARD W LATACH 2020-2021	4
2.1. Opis realizacji zadań wyznaczonych w ramach Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021.....	4
2.2. Analiza finansowa realizacji Programu Ochrony Środowiska	47
2.3. Analiza wskaźnikowa realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	49
2.4. Analiza środowiskowa realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	54
2.4.1. Powietrze.....	54
2.4.2. Wody powierzchniowe.....	55
2.4.3. Wody podziemne	56
2.4.4. Klimat akustyczny	57
2.4.5. Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM).....	59
2.4.6. Gleby	59
2.4.7. Zasoby przyrodnicze	60
2.4.8. Podsumowanie oceny stanu środowiska na terenie miasta	60
3. PODSUMOWANIE	63
 <i>SPIS TABEL</i>	 <i>65</i>
<i>SPIS WYKRESÓW.....</i>	<i>65</i>
<i>SPIS RYSUNKÓW</i>	<i>65</i>

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot i cel opracowania

Przedmiot opracowania stanowi „*Raport z realizacji w latach 2020-2021 Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard*”.

Niniejszy Raport weryfikuje i ocenia stopień wykonania celów oraz zadań środowiskowych zaplanowanych w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” w odniesieniu do działań podjętych i zrealizowanych na terenie gminy w latach 2020-2021. Przeprowadzona w Raporcie analiza stanu poszczególnych komponentów środowiskowych pozwoliła również ocenić czy i w jakim stopniu realizacja Programu przyczyniła się do poprawy i ochrony jakości środowiska na terenie Gminy Miasto Stargard.

1.2. Podstawa prawna opracowania

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2022, poz. 2556 ze zm.) z wykonania programu ochrony środowiska organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Następnie raport przekazywany jest przez organ wykonawczy województwa, powiatu lub gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw środowiska, organu wykonawczego województwa lub organu wykonawczego powiatu.

Niniejszy Raport dotyczy „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025”, który przyjęty został przez Radę Miejską w Stargardzie uchwałą nr II/19/2018 z dnia 18 grudnia 2018 r.

1.3. Metodyka opracowania

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2022, poz. 2556 ze zm.) nie określa wymagań dotyczących zakresu i formy raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska.

Zakres informacji, jakie zawiera Raport odpowiada treści przyjętego Programu Ochrony Środowiska (POŚ). W niniejszym Raporcie przedstawiono:

- opis realizacji przyjętych do wykonania w ramach POŚ zadań;
- stan oraz tendencje zmian zachodzących w środowisku na terenie miasta;
- analizę finansową realizacji programu;
- analizę wskaźnikową realizacji programu.

Opracowanie Raportu poprzedzone zostało pozyskaniem niezbędnych materiałów i informacji m.in. od następujących jednostek i podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań wyznaczonych w ramach Programu Ochrony Środowiska:

- Urzędu Miejskiego w Stargardzie;
- Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Stargardzie;
- Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Stargardzie;
- Zakładu Usług Komunalnych w Stargardzie;
- Zakładu Zagospodarowania Odpadów Stargard Sp. z o.o.;
- Straży Miejskiej w Stargardzie;
- Starostwa Powiatowego w Stargardzie;
- Zarządu Dróg Powiatowych w Stargardzie;
- G-TERM ENERGY Sp. z o.o Geotermia Stargard;
- Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Szczecinie;

- Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Szczecinie;
- Nadleśnictwa Dobrzany;
- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarządu Zlewni w Stargardzie;
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie;
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie;
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie;
- Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach;
- Zachodniopomorskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Koszalinie;
- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

2. STOPIEŃ REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIASTO STARGARD W LATACH 2020-2021

2.1. Opis realizacji zadań wyznaczonych w ramach Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021

W kolejnych tabelach przedstawiono szczegółowy opis przyjętych do realizacji zadań w latach 2020-2021 w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025”.

W tabeli nr 1 opisano stan realizacji poszczególnych zadań zaplanowanych do realizacji przez Gminę Miasto Stargard (zadania własne), natomiast w tabeli nr 2 poszczególnych zadań zaplanowanych do realizacji przez pozostałe podmioty (zadania monitorowane przez gminę).

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Tabela 1. Opis realizacji zadań zaplanowanych do wykonania w ramach Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021 – ZADANIA WŁASNE GMINY

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA			
1.	Modernizacja transportu miejskiego na obszarze miasta Stargard poprzez zakup 16 autobusów energooszczędnych o najmniejszej emisji CO ₂ i zanieczyszczeń	ZREALIZOWANE	Zadanie zrealizowane zostało w latach 2018-2019 (szczegółowy opis realizacji zadania znajduje się w poprzednim „Raporcie z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard” – obejmującym lata 2018-2019).
2.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	ZREALIZOWANE	<ul style="list-style-type: none"> • W 2021 roku zakończono realizację projektu pn. „Poprawa efektywności energetycznej budynku pływalni miejskiej w Stargardzie - przebudowa i rozbudowa” w ramach RPO WZ 2014-2020 Oś priorytetowa II Gospodarka niskoemisyjna 2.6 Modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego (SOM). Celem głównym projektu była poprawa efektywności energetycznej budynku Pływalni Miejskiej OSIR Stargard Sp. z o.o. W efekcie obniżono zapotrzebowanie budynku na ciepło i energię elektryczną, co przeloży się na mniejsze zanieczyszczenie powietrza oraz na jakość życia mieszkańców Stargardu. Zakres zrealizowanych prac obejmował: docieplenie ścian zewnętrznych i ścian poniżej poziomu gruntu, docieplenie podłóg na gruncie, docieplenie stropu nad halą basenową i stropodachu zapleczy, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę instalacji c.o. i c.w.u. oraz zastosowanie armatury wodooszczdnej, objęcie całego obiektu wentylacją mechaniczną i częściowo klimatyzacją, wymianę węzła cieplnego, wymianę oświetlenia LED, zastosowanie systemu odzyskiwania ciepła z obiegu wody basenowej, instalację PV. Okres realizacji projektu: 2016 - 2021 r. Wydatki kwalifikowalne: 3 625 028,63 zł. Kwota dofinansowania: 3 081 274,33 zł. • Rewitalizacja z modernizacją energetyczną budynku przy ul. Bolestawa Chrobrego 21 z przeznaczeniem na Stargardzkie Centrum Nauki - Do realizacji inwestycji przystąpiono w IV kwartale 2018 r. W 2019 roku wykonano prace rozbiórkowe kamienicy i przewidzianej do rozbiórki infrastruktury technicznej, wykonano badania archeologiczne oraz palowanie fundamentów budynku. W połowie stycznia 2020 r. rozpoczęła się realizacja ostatniego i najważniejszego etapu prac - robót odtworzeniowych budynku. Natomiast odbiór budynku nastąpił w sierpniu 2021 r. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020. • Rewitalizacja-termomodernizacja budynku PCK w Stargardzie przy ul. B. Limanowskiego 24 (m.in. wymiana okien i wykonanie izolacji poziomej, remont instalacji oświetleniowej oraz c.o. i c.w.u.).

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
3.	Termomodernizacja Szkoły nr 3 w Stargardzie oraz Przedszkola Miejskiego nr 6 w Stargardzie	ZREALIZOWANE	Zadanie zrealizowane zostało w 2018 roku (szczegółowy opis realizacji zadania znajduje się w poprzednim „Raporcie z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard” – obejmującym lata 2018-2019).
4.	Termomodernizacja Przedszkola Miejskiego nr 3 w Stargardzie	NIEZREALIZOWANE	Budynek Przedszkola Miejskiego nr 3 wskazany został do przeprowadzenia termomodernizacji. Jednak ze względu na brak dokumentacji projektowo-kosztorysowej i audytu, brak środków na inwestycję oraz brak programów, w ramach których można byłoby przeprowadzić inwestycję, zadanie nie zostało zrealizowane w latach 2020-2021. Przeprowadzenie termomodernizacji uzależnione jest od pozyskania dofinansowania ze źródeł zewnętrznych.
5.	Termomodernizacja Przedszkola Miejskiego nr 5 w Stargardzie	NIEZREALIZOWANE	Budynek Przedszkola Miejskiego nr 5 wskazany został do przeprowadzenia termomodernizacji. Jednak ze względu na brak dokumentacji projektowo-kosztorysowej i audytu, brak środków na inwestycję oraz brak programów, w ramach których można byłoby przeprowadzić inwestycję, zadanie nie zostało zrealizowane w latach 2020-2021. Przeprowadzenie termomodernizacji uzależnione jest od pozyskania dofinansowania ze źródeł zewnętrznych.
6.	Termomodernizacja budynków wielorodzinnych przy placu Św. Ducha 26 i ulicach: M. Konopnickiej 2, 3, 8, 10 a-b, Wojska Polskiego 78a, Ks. Bogusława IV 22 i H.S. Czarnieckiego 19 w Stargardzie	ZREALIZOWANE	<ul style="list-style-type: none"> • Przedsięwzięcie dofinansowane w ramach RPO WZ 2014-2020, działanie 2.8 Modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkaniowych w ramach Strategii ZIT dla SOM. • W 2020 roku pracami modernizacyjnymi został objęty budynek komunalny przy ul. M. Konopnickiej 8. W ramach przedsięwzięcia wykonano m.in. termomodernizację budynku, wygospodarowano i urządzono pomieszczenia łazienek, przeprowadzono modernizację oświetlenia, instalacji gazowej i klatki schodowej, a także podłączono budynek do sieci ciepłowniczej. Wydatki na zadanie w roku 2020 wyniosły 994 960,08 zł. • W 2021 roku pracami modernizacyjnymi został objęty budynek komunalny przy ul. Marii Konopnickiej 2, 3 i 10 a, b. W ramach projektu wykonano m.in. prace termomodernizacyjne, wymieniono instalacje centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej, wymieniono instalacje wodną, kanalizacyjną i gazową, zmodernizowano instalacje wentylacyjną oraz elektryczną, wykonano remont klatek schodowych, wymieniono wewnętrzne linie zasilające oraz wykonano zabudowę łazienek. Wydatki na zadanie w 2021 r. wyniosły 3 531 227,46 zł.
7.	Likwidacja pieców kaflowych oraz innych źródeł spalania paliw o niskiej mocy	ZREALIZOWANE/ W TRAKCIE REALIZACJI	<ul style="list-style-type: none"> • „Zachodniopomorski Program Antysmogowy - termomodernizacja budynków jednorodzinnych na terenie Gminy Miasto Stargard” - Przedsięwzięcie finansowane w ramach RPO WZ 2014 - 2020, Oś priorytetowa II Gospodarka niskoemisyjna, Działanie 2.15 Termomodernizacja budynków jednorodzinnych - Zachodniopomorski Program Antysmogowy. Przedsięwzięcie planowane do realizacji w latach 2021 - 2023, przy łącznych nakładach finansowych w wysokości 3 576 500,00 zł. Przedmiotem przedsięwzięcia jest udzielenie 70 grantów mieszkańcom Stargardu na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska, obejmujących pełną lub częściową termomodernizację budynku jednorodzinnego wraz z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym. W 2021 roku, z planowanego limitu środków

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<p>w wysokości 66 600,00 zł, pokryto koszt wykonania dwóch audytów energetycznych oraz poniesiono wydatki na promocję radiową projektu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Od dnia 1 czerwca 2020 r. uruchomiony został program pn. „Zachodniopomorski Program Antysmogowy - likwidacja pieców na paliwo stałe na terenie Gminy Miasto Stargard” w ramach RPO WZ 2014-2020, działanie 2.14 Poprawa jakości powietrza- Zachodniopomorski Program Antysmogowy. Program skierowany jest do mieszkańców zabudowy jedno- i wielorodzinnej. W 2020 r. w ramach tego programu zlikwidowano 31 nieekologicznych źródeł ciepła na paliwo stałe (w 2020 r. rozliczono 28 projektów i wypłacono dotację w łącznej kwocie 210 000 zł). W 2021 r. wpłynęło 100 wniosków o wymianę pieców oraz zlikwidowano 173 nieekologiczne źródła ciepła na paliwo stałe. Rozliczono 83 projekty i wypłacono dotację w łącznej kwocie 622.500 zł. W ramach programu, w latach 2020-2023 planowana jest wymiana łącznie 200 źródeł ciepła. • Stargardzkie TBS Sp. z o.o. poprzez realizację modernizacji energetycznej, termomodernizacji budynków, wymianę stolarki okiennej, wymianę starych źródeł ciepła na nowe - gazowe jak i wykonywanie wewnętrznych instalacji rozprowadzających ciepło w budynkach, które podłączone zostały do miejskiej sieci ciepłowniczej przyczynia się do ograniczenia emisji CO₂ oraz innych zanieczyszczeń do powietrza. <p>W 2020 r. w tym zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonano termomodernizację i docieplenie ścian w 7 budynkach wspólnot mieszkaniowych, • w ramach Programu Małych Ulepszeń dofinansowano wymianę starych źródeł ciepła na kotły gazowe w 11 lokalach komunalnych dzięki czemu zlikwidowano 23 piece kaflowe, • wykonano wewnętrzną instalację rozprowadzającą ciepło w 3 budynkach wspólnot mieszkaniowych, • w ramach wymiany stolarki okiennej wymieniono 263 okna w mieszkaniach i 64 okna w częściach wspólnych budynków. <p>W 2021 r. w tym zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonano termomodernizację i docieplenie ścian w 10 budynkach wspólnot mieszkaniowych, • w ramach Programu Małych Ulepszeń dofinansowano wymianę starych źródeł ciepła na kotły gazowe w 11 lokalach komunalnych dzięki czemu zlikwidowano 7 pieców kaflowych i 7 pieców etażowych, • wykonano wewnętrzną instalację rozprowadzającą ciepło w 1 budynku wspólnoty mieszkaniowej, w ramach wymiany stolarki okiennej wymieniono 75 okien w mieszkaniach.

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
8.	Kampanie edukacyjne podnoszące świadomość mieszkańców w zakresie zanieczyszczania powietrza atmosferycznego oraz popularyzacji instalacji OZE	ZREALIZOWANE	<p>Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku przez placówki szkolno-wychowawcze. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Problematyka ochrony środowiska w szkołach ma swoje odbicie we wszystkich obszarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • programie wychowawczym - w każdej klasie i w każdym roku szkolnym, • profilaktycznym - jako troska i zapobieganie degradacji zasobów środowiska, • planie pracy szkoły - jako systematyczne i cykliczne akcje - organizacja i uczestnictwo w tematycznych konkursach oraz realizowanych projektach edukacyjnych. <p>Przykłady treści nauczania z zakresu ochrony jakości powietrza przedstawiają się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wpływ działalności człowieka na atmosferę na przykładzie smogu, • rodzaje smogu oraz mechanizmy jego powstawania, • przyczyny i skutki spadku stężenia ozonu w stratosferze ziemskiej, • sposoby zapobiegania powiększaniu się „dziury ozonowej”, • źródła, rodzaje i skutki zanieczyszczeń powietrza, • sposoby postępowania pozwalające chronić powietrze przed zanieczyszczeniami. <p>Instalacja fotowoltaiczna (PV) zamontowana została w ramach projektu pn. „Poprawa efektywności energetycznej budynku pływalni miejskiej w Stargardzie” (<i>projekt szczegółowo opisano przy zadaniu nr 2 w niniejszej tabeli</i>).</p>
9.	Montaż układów solarnych i instalacji fotowoltaicznych na budynkach i obiektach użyteczności publicznej	ZREALIZOWANE	Rok 2020:
10.	Modernizacja oświetlenia ulicznego	ZREALIZOWANE	<ul style="list-style-type: none"> • Na pokrycie kosztów bieżącej konserwacji oświetlenia ulicznego, parkowego, parkingowego oraz iluminacji zabytków, remontów punktów świetlnych polegających na: wymianie źródeł światła, wymianie uszkodzonych słupów oświetleniowych, usuwaniu skutków dewastacji oświetlenia ulicznego oraz kolizji drogowych - wydatkowano 1 165 298,95 zł. • Na sterowanie oświetleniem drogowym w oparciu o zegary „astronomiczne” w celu zarządzania czasem pracy oświetlenia drogowego, a także w celu ujednolicenia czasów załączania i wyłączenia oświetlenia - wydatkowano 14 833,80 zł. • „Budowa oświetlenia na terenie miasta” - na zadanie wydatkowano kwotę 83 554,17 zł. W analizowanym okresie została wykonana sieć energetyczna wraz z szafką przy pomniku patriotycznym. Wykonano dokumentację projektowo-kosztorysowe dotyczące budowy oświetlenia: ul. J. Śniadeckiego na odcinku od ul. Cz. Tańskiego do istniejącej tłoczni, ul. Skłodowej na odcinku od ul. Ceglanej do wiaduktu kolejowego, ul. Warownej na odcinku od ul. B. Chrobrego do ul. Mieszka I, ul. Sadowej (osiedle domków jednorodzinnych - od istniejącego oświetlenia), ul. S.L. Witkiewicza (równoległa do ul. Spółdzielczej dz. nr 96/5 obr. 16) oraz przejścia dla pieszych przy ul. H. S. Czarnieckiego. Zawarto umowę na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na budowę oświetlenia fragmentu ulicy Grudziądzkiej (sięgacz).
11.	Montaż lamp ulicznych z technologią LED	ZREALIZOWANE	

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<p>Rok 2021</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na pokrycie kosztów bieżącej konserwacji oświetlenia ulicznego, parkowego, parkingowego oraz iluminacji zabytków, remontów punktów świetlnych polegających na: wymianie źródeł światła, wymianie uszkodzonych słupów oświetleniowych, usuwaniu skutków dewastacji oświetlenia ulicznego oraz kolizji drogowych, a także uregulowaniu kar umownych wynikających z umów przyłączeniowych – wydatkowano 1 275 410,76 zł. • Na sterowanie oświetleniem drogowym w oparciu o zegary „astronomiczne” w celu zarządzania czasem pracy oświetlenia ulicznego, a także w celu ujednolicenia czasów załączania i wyłączenia oświetlenia – wydatkowano 14 833,80 zł. • „Budowa oświetlenia na terenie miasta” – na zadanie wydatkowano kwotę 631 183,42 zł. W analizowanym okresie poniesiono koszt opłat przyłączeniowych w ulicach: J. Śniadeckiego, Sadowej i Składowej. Wykonano: oświetlenie wybranych fragmentów ulic na terenie Stargardu, tj. J. Śniadeckiego, S. I. Witkiewicza i Sadowej oraz doświetlenie dwóch przejść dla pieszych przy ul. H. S. Czarnieckiego. Ponadto w ramach wydatków niewygasających, realizowane były roboty związane z budową oświetlenia ul. Warownej w Stargardzie, na odcinku od ul. B. Chrobrego do ul. Mieszka I, a także wykonywana jest (w oparciu o sporządzoną dokumentację) iluminacja budynku Książnicy.
12.	Modernizacja dróg gminnych	ZREALIZOWANE	<p>Rok 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W ramach bieżącego utrzymania nawierzchni drogowych wykonano: remonty cząstkowe nawierzchni jezdni związane z uzupełnieniem masą mineralno-bitumiczną na 76 ulicach, m.in. na: W. Łokietka, Powstańców Warszawy, Mieszka I, Składowej, Zwycięzców, T. Kościuszki, Niepodległości, R. Traugutta, Lotników, J. Lelewela, M. Karłowicza, Morskiej, J. U. Niemcewicza, Alei Żołnierza-Boczna, Ulanów Jazłowieckich, Rotmistrza W. Pileckiego, Pogodnej, Alei Gryfa, Oświaty, Granicznej, Na Grobli, K. Szymanowskiego, Kwiatowej, Lechickiej, J. Kasprowicza, Ustugowej, Jagiellońskiej, Obrońców Westerplatte; remonty dróg o nawierzchni nieutwardzonej - wyrównywano i utwardzono drogi o nawierzchni gruntowej lub żuźlowej, uzupełniano i wyrównywano na ulicach: J. Chełmońskiego, Dalekiej, Spółdzielczej, Grottera, Łąkowej i Sybiraków, B. Leśmiana, Spokojnej, Rolniczej, Polskiej, Zakole, Rot. W. Pileckiego, Majora Hubala; uzupełniano i odtwarzano nawierzchnie chodników na ulicach: Szczecińskiej, Węgierskiej, Lechickiej, Mieszka I, Z. Nałkowskiej, Spokojnej, Szkolnej, Gen. J. Bema, Alei Żołnierza-Boczna, os. Zachód, Portowej, Szewskiej, B. Chrobrego, Grodzkiej, Armii Krajowej, R. Traugutta, Bogusława IV, Spokojnej, T. Kościuszki i Zwycięzców; remont nawierzchni z kostki kamiennej na ulicach: Grodzkiej, Piatnerzy, Rynku Staromiejskim i Warownej; • „Budowa drogi KZ.2 na osiedlu Pyrzyckim w Stargardzie” - 6.353.885,04 zł. W ramach zrealizowanego przedsięwzięcia: wybudowano m.in. drogę o długości 789 m o nawierzchni
13.	Budowa dróg gminnych	ZREALIZOWANE	

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<p>bitumicznej (przedłużenie ul. Powstańców Warszawy), mini rondo z wlotami, chodnik z kostki brukowej betonowej (długość 813 m), przejścia dla pieszych, ciąg pieszo-rowerowy o nawierzchni bitumicznej - 837 m, dwie zatoki autobusowe, sieć kanalizacji deszczowej, zamontowano 23 szt. słupów oświetleniowych wraz z oprawami. W ciągu drogi wojewódzkiej (ul. W. Broniewskiego) zostało wybudowane rondo i wloty do ronda (343 m), ciąg pieszo-rowerowy o długości 148 m oraz zamontowano 16 szt. słupów oświetleniowych wraz z oprawami. Przedsięwzięcie dofinansowane zostało środkami pochodzącymi z Funduszu Dróg Samorządowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Budowa ul. Metalowej” - 196.040,76 zł (98,02 %). W analizowanym okresie, po podpisaniu umowy z wykonawcą rozpoczęto roboty związane z przebudową końcowego odcinka ul. Metalowej na terenie PPNT. Przedsięwzięcie w 2020 r. finansowane było ze środków pochodzących z Funduszu Dróg Samorządowych. • „Program modernizacji i rozbudowy ulic miejskich” - 780.746,37 zł. W ramach zadania wykonano: wymiesione przejście dla pieszych w pasie drogowym ul. K. Wielkiego (wraz z dokumentacją), modernizację drogi wzdłuż ogrodów działkowych pomiędzy ulicami: Spokojną i W. Broniewskiego, modernizację fragmentu ul. Gen. L. Okulickiego oraz chodnika w pasie ul. Zwycięzców. Wykonano dokumentację projektowo-kosztorysowe dotyczące: przebudowy skrzyżowania ul. W. Polskiego z ul. B. Limanowskiego, budowy jednostronnego ciągu pieszo-rowerowego w pasie drogowym ul. Nasiennej oraz modernizacji organizacji ruchu ul. Kar. S. Wyszyńskiego. Ponadto, zawarto umowę na wykonanie przyłączenia do sieci ul. Kar. S. Wyszyńskiego oraz na wykonanie rozszerzonej koncepcji sieci nowych dróg na Osiedlu Pyrzyckim, a także podpisano aneksy do umowy na przebudowę nawierzchni drogowej ul. Łąkowej. <p>Rok 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W ramach bieżącego utrzymania nawierzchni drogowych wykonano: remonty cząstkowe nawierzchni jezdni związane z uzupełnieniem masą mineralno-bitumiczną na ulicach, m.in. na: J. Tuwima, Lotników, Portowej, T. Kościuszki, Cz. Tańskiego, Ulanów Jazłowieckich, Śląskiej, K. Szymanowskiego, Jugosłowiańskiej, Towarowej, J. Nowakowskiego, Morskiej, Czeskiej, Wojska Polskiego, A. Struga, S. Okrzei, K. Wielkiego, Żwirki i Wigury, B. Chrobrego, Dworcowej, Pogodnej, Młyńskiej, J. Lelewela, Armii Krajowej, Obwodnicy Staromiejskiej; remonty dróg o nawierzchni nieutwardzonej - wyrównywano i utwardzono drogi o nawierzchni gruntowej lub żuźlowej, uzupełniano i wyrównywano na ulicach: J. Chetmońskiego, Dalekiej, B. Leśmiana, Spółdzielczej, Spokojnej, Polskiej, A. Grottera, Łąkowej, Sybiraków, Zakole, Rot. W. Pileckiego, Grudziądzkiej, sięgacze przy ul. Spokojnej; uzupełniano i odtwarzano nawierzchnie chodników na ulicach: H. S. Czarnieckiego, Lotników, Szczecińskiej, Alei Żołnierza-Bocznej,

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<p>Węgierskiej, Gen. J. Bema, Lechickiej, Mieszka I, Nałkowskiej, Spokojnej, Szkolnej, os. Zachód, Portowej, Szewskiej, B. Chrobrego, Grodzkiej, Armii Krajowej, R. Traugutta, Bogusława IV, T. Kościuszki, Zwycięzców, Alei Gryfa, Kar. S. Wyszyńskiego, Oświęty, M. J. Piłsudskiego, J. Lechonia; remont nawierzchni z kostki kamiennej na ulicach: Grodzkiej, Płatnerzy, Warownej i Rynku Staromiejskim.</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej Województwa Zachodniopomorskiego poprzez kompleksowe przygotowanie terenów PPNT w Stargardzie - drogi wewnętrzne” - 9.290.907,20 zł. Wykonano roboty budowlane związane z budową dróg wewnętrznych na terenie PPNT (tj. jezdni, chodników, ciągu pieszo-rowerowego, oświetlenia, wycinki i nasadzenia zieleni). Przedsięwzięcie realizowane było w ramach Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych ze środków RPO Woj. Zachodniopomorskiego 2014 – 2020. • „Budowa ul. Metalowej” - 3.011.690,08 zł. W ramach przedsięwzięcia zakończono roboty budowlane związane z budową końcowego odcinka ul. Metalowej na terenie PPNT. Ponadto, wykonano roboty związane z budową fragmentu chodnika wzdłuż ul. Metalowej oraz zamontowano dwie tablice informujące o dofinansowaniu zadania ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (1.485.715,19 zł). Przedsięwzięcie miało również dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (1.525.969,04 zł). • „Budowa sieci dróg rowerowych wraz z przebudową ul. Barnima w Stargardzie w celu zintegrowania systemu transportu publicznego” - 3.423.163,70 zł. Przedsięwzięcie realizowane jest w ramach Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014 -2020. W analizowanym okresie: zakończono roboty budowlane w części przedsięwzięcia dotyczącego budowy ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż ul. Nasiennej w Stargardzie, tj. wykonano ciąg pieszo-rowerowy o nawierzchni bitumicznej, na odcinku od skrzyż. z ul. Ciepłą do skrzyż. z ul. Straslundzką (819.800,07 zł), zakończono roboty budowlane związane z budową ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Spokojnej na odc. od ul. T. Kościuszki do ul. Gen. J. Bema (1.027.047,22 zł), trwały prace związane z przebudową ul. Barnima (1.570.116.41 zł). • „Budowa Obwodnicy Północnej miasta Stargard” - 333.639,93 zł (55,61 %). W ramach realizowanego przedsięwzięcia trwały roboty budowlane polegające na budowie odcinka obwodnicy północnej Stargardu od ul. Składowej do ul. E. Orzeszkowej. Zawarto umowę na wykonanie dokumentacji dotyczącej ekranów akustycznych od ul. Podmiejskiej do ul. E. Orzeszkowej. Inwestycja dofinansowana jest z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (149.999,96 zł) i Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (99.999,97 zł). • Przekazano wsparcie finansowe Powiatowi Stargardzkiemu w wysokości 600.000,00 zł, na realizację zadań inwestycyjnych, tj. modernizacji - wykonania nawierzchni jezdni i chodników

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
14.	Przebudowa ulicy Towarowej wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego w Stargardzie	ZREALIZOWANE	<p>w ciągu ulic: Gen. W. Andersa (na odcinku od ul. Jagiellońskiej do ul. Jesionowej) oraz Gen. W. Sikorskiego (na odcinku od ul. Gen. W. Andersa do ul. Alei Dębowej).</p> <ul style="list-style-type: none"> „Program modernizacji i rozbudowy ulic miejskich” - 2.738.782,53 zł. W ramach zadania: przebudowano nawierzchnię chodnika przy ul. Plac Majdanek w Stargardzie (tj. na odcinku pomiędzy ul. H. Kołtąją a ul. Oświaty), wybudowano fragment ul. Rotmistrza W. Pileckiego (odcinek pomiędzy ul. Ks. J. Twardowskiego a ul. Getta Warszawskiego), przebudowano przejście dla pieszych na ul. Kard. S. Wyszyńskiego (zadanie współfinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości 198.111,16 zł), wykonano: dokumentację projektowo - kosztorysowe dotyczące przebudowy pasa drogowego ul. Kasztelańskiej oraz wymiany nawierzchni chodnika w pasie drogowym ul. K. Szymanowskiego, na odcinku od ul. U. Wieniawskiego do ul. S. Moniuszki. Realizowane były roboty związane ze wzmocnieniem powierzchniowym nawierzchni ulic: J. U. Niemcewicza, Czeskiej i Wileńskiej, przebudową ul. Kasztelańskiej i chodnika na ul. K. Szymanowskiego. <p>Zadanie zrealizowane zostało w latach 2017-2018 (szczegółowy opis realizacji zadania znajduje się w poprzednim „Raporcie z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard” – obejmującym lata 2018-2019).</p>
15.	Przebudowa ul. Aleja Żołnierza	ZREALIZOWANE	<p>Zadanie zrealizowane zostało w 2018 roku (szczegółowy opis realizacji zadania znajduje się w poprzednim „Raporcie z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard” – obejmującym lata 2018-2019).</p>
16.	Budowa drogi łączącej ul. Ceglana z terenami byłego ZNTK	ZREALIZOWANE	<p>Zadanie zrealizowane zostało w 2018 roku (szczegółowy opis realizacji zadania znajduje się w poprzednim „Raporcie z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard” – obejmującym lata 2018-2019).</p> <p>Rok 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wybudowanych zostało 1 187 m nowych tras rowerowych, z czego 837 m gminnych (bitumiczny ciąg pieszo-rowerowy przy ul. Powstańców Warszawy (KZ2-przedłużenie) o długości 837 m i szerokości 3,5 m). <p>Rok 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wybudowanych zostało 3 426 m nowych gminnych tras rowerowych o nawierzchni bitumicznej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ciąg pieszo-rowerowy wzdłuż ul. Metalowej o długości 653 m, ciąg pieszo-rowerowy na terenie PPNT o długości 1 410 m, ciąg pieszo-rowerowy wzdłuż ul. Nasiennej o długości 608 m, ciąg pieszo-rowerowy wzdłuż ul. Spokojnej o długości 645 m, ciąg pieszo-rowerowy wzdłuż ul. W. Pileckiego o długości 110 m.
17.	Budowa ścieżek rowerowych	ZREALIZOWANE	<p>Rok 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wybudowanych zostało 1 187 m nowych tras rowerowych, z czego 837 m gminnych (bitumiczny ciąg pieszo-rowerowy przy ul. Powstańców Warszawy (KZ2-przedłużenie) o długości 837 m i szerokości 3,5 m). <p>Rok 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wybudowanych zostało 3 426 m nowych gminnych tras rowerowych o nawierzchni bitumicznej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ciąg pieszo-rowerowy wzdłuż ul. Metalowej o długości 653 m, ciąg pieszo-rowerowy na terenie PPNT o długości 1 410 m, ciąg pieszo-rowerowy wzdłuż ul. Nasiennej o długości 608 m, ciąg pieszo-rowerowy wzdłuż ul. Spokojnej o długości 645 m, ciąg pieszo-rowerowy wzdłuż ul. W. Pileckiego o długości 110 m.

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
18.	Kontrola przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach	ZREALIZOWANE	<ul style="list-style-type: none"> • W 2020 r. Straż Miejska przeprowadziła 188 interwencji związanych z podejrzeniem spalania odpadów. W trakcie czynności sporządzono 26 protokołów kontroli i nałożono 10 mandatów karnych, zastosowano 4 pouczenia oraz skierowano 1 wniosek do sądu o ukaranie. • W 2021 r. Straż Miejska przeprowadziła 130 interwencji związanych z podejrzeniem spalania odpadów. W trakcie czynności sporządzono 17 protokołów kontroli i nałożono 10 mandatów karnych oraz zastosowano 6 pouczeń.
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA HAŁASEM			
19.	Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego.	ZREALIZOWANE	<p>W latach 2020-2021 uchwalono następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) obowiązujące na terenie miasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmiana do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczącego terenu w rejonie „Parku Przemysłowego”, przyjęta uchwałą Nr XV/181/2020 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 25 lutego 2020 r. • Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczący terenu w rejonie ulic: Racławickiej, Podchorążych, Tadeusza Kościuszki, przyjęty uchwałą Nr XIX/214/2020 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 25 sierpnia 2020 r. • Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczącego terenu w rejonie ulic: Wojska Polskiego, Elizy Orzeszkowej, Podleskiej, przyjęta uchwałą Nr XIX/215/2020 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 25 sierpnia 2020 r. • Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczący terenu w rejonie ulic: Składowej, Usługowej, przyjęty uchwałą Nr XXII/242/2020 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 24 listopada 2020 r. • Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczący terenu w rejonie ulic: Hetmana Stefana Czarnieckiego, Księcia Barmima I, przyjęty uchwałą Nr XXV/279/2021 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 23 lutego 2021 r. • Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczący terenu w rejonie ulic: Zakole, Jana Kochanowskiego, Stefana Okrzei, przyjęty uchwałą Nr XXVIII/300/2021 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 25 maja 2021 r. • Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczący terenu w rejonie ulic: Stefana Okrzei, Bolesława Limanowskiego, Wojska Polskiego, przyjęty uchwałą Nr XXVIII/299/2021 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 25 maja 2021 r. <p>Uchwalone MPZP w zakresie ochrony przed ponadnormatywnym hałasem wprowadzają m.in. następujące ustalenia szczegółowe na terenach zabudowy mieszkaniowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakaz lokalizowania samodzielnych lokali o funkcji innej niż mieszkaniowa; • zakaz lokalizowania działalności uciążliwych dla funkcji mieszkaniowej;

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
20.	Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji obiektów usługowych i przemysłowych	ZREALIZOWANE	<ul style="list-style-type: none"> • zakaz lokalizowania garaży i miejsc do parkowania dla samochodów o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t oraz ich przyczep i naczepek. MPZP nakazuje również zachowanie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku określonego w przepisach odrębnych (tj. Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku) na obszarach chronionych akustycznie, tj. m.in. terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, terenach rekreacyjno-wypoczynkowych oraz mieszkaniowo-usługowych. Również ustalenie w zakresie wprowadzania zieleni przyulicznej w znacznym stopniu wpływają na złagodzenie uciążliwości hałasowej ulic zbiorczych oraz ulic dojazdowych i wewnętrznych. • Na terenie miasta działają dwa prężnie rozwijające się parki przemysłowe - Stargardzki Park Przemysłowy oraz Park Przemysłowy Nowoczesnych Technologii. • Stargardzki Park Przemysłowy (SPP) obejmuje powierzchnię około 150 ha i położony jest w północno-zachodniej części miasta. Obszar ten przygotowany został z myślą o małych i średnich przedsiębiorstwach. Na terenie SPP znajduje się 55 firm oraz biurowiec, w którym swoją siedzibę ma kolejne 50 firm. Inwestorzy reprezentują liczne branże produkcji i usług, m.in. logistyka, konstrukcja stalowe, produkcja wyrobów parafinowych, produkcja elementów grzejnych, produkcja akcesoriów i komponentów dla przemysłu samochodowego, automatyka. Różnorodność branżowa firm zlokalizowanych w SPP przyczynia się do systematycznego poszerzenia oferty rynku pracy o kolejne specjalności i kwalifikacje. Aktualnie w ofercie SPP znajdują się dobrze skomunikowane, w pełni uzbrojone, podzielone na atrakcyjne działki, niezabudowane tereny inwestycyjne o łącznej powierzchni około 5 ha. Dużym atutem SPP jest bezpośrednie połączenie z drogą krajową nr 10 poprzez rondo 15 południk, które umożliwia dojazd bez konieczności wjeżdżania do centrum miasta. Na terenie Stargardzkiego Parku Przemysłowego zatrudnionych jest około 2 400 osób. • Park Przemysłowy Nowoczesnych Technologii (PPNT) stanowiący podstawę unikatowej oferty inwestycyjnej Stargardu, zlokalizowany jest na terenie byłego lotniska wojsk radzieckich Kluczewo w Stargardzie. Całkowita powierzchnia parku to około 850 hektarów. Tak duża powierzchnia terenu o przejrzystej strukturze własnościowej pozwala na lokowanie w PPNT nawet największych projektów inwestycyjnych. W 2019 roku w PPNT znajdowało się 13 funkcjonujących firm. Szacuje się, że w firmach PPNT zatrudnionych jest ok. 4 300 osób.
OBSZAR INTERWENCJI: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE			
21.	Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego	ZREALIZOWANE	Uchwalone w latach 2020-2021 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym ustalają zakaz lokalizowania obiektów i urządzeń mogących powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko m.in. w zakresie promieniowania elektromagnetycznego. MPZP ustalają

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
22.	Prowadzenie ewidencji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	-	również m.in. strefy techniczne dla napowietrznych linii elektroenergetycznych dla których obowiązują ograniczenia w lokalizacji zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi, a także nie dopuszczają lokalizowania stacji przekątnikowych telefonii komórkowej w formie masztów wolnostojących na terenach zabudowy mieszkaniowej. Zadanie realizowane przez Starostę Stargardzkiego. Zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne (PEM) dokonywane są do Starostwa Powiatowego w Stargardzie. Zgłoszone instalacje wykazywane są na stronie http://bip.powiatstargardzki.pl/ , w zakładce „Zgłoszenia instalacji emitujących pola elektromagnetyczne”.
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI			
23.	Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych	ZREALIZOWANE	Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2020, poz. 1439 ze zm.) gminy mają obowiązek prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych (szamb) oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Zgodnie z ewidencją prowadzoną przez Urząd Miejski według stanu na dzień 31.12.2020 r. na terenie miasta Stargard znajdują się 54 zbiorniki bezodpływowe oraz 8 przydomowych oczyszczalni ścieków. Najwięcej zbiorników bezodpływowych na terenie miasta znajduje się przy ul. Na Grobli, Nowowiejskiej, Morskiej, Reymonta oraz Bydgoskiej.
24.	Wspieranie finansowe budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków	NIEZREALIZOWANE	W latach 2020-2021 miasto Stargard nie udzieliło mieszkańcom dotacji na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Preferowanym rozwiązaniem z zakresu postępowania ze ściekami jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej oraz przyłączanie do niej kolejnych zabudowań.
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA			
Rok 2020:			
25.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie całej gminy	ZREALIZOWANE	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzono remonty na sieci wodociągowej: wymieniono 14 hydrantów, wyremontowano odcinki sieci wodociągowej i wymieniono osiem przyłączy wodociągowych do budynków na terenie miasta oraz remonty na sieci kanalizacyjnej: wymieniono 6 włączów na studziennych w pasie drogowym ul. M. Konopnickiej i wyremontowano 1 570 m sieci kanalizacyjnej (kolektor w ul. M. Drzymały 645 m, kolektor w ul. Bolesława Krzywoustego 140 m, Szczecińskiej 755 m, kolektor na osiedlu Hallera 30 m). • W 2020 roku łącznie przybyło 2,6 km sieci wodociągowej, 3,0 km sieci kanalizacyjnej, m.in.: ul. Powstańców Warszawy, ul. M. Konopnickiej, ul. Różana. • Zmodernizowano jedną z dwóch przepompowni ścieków w ulicy Sadowej wraz z budową nowego przewodu tłoczego o długości 287 m. • Wybudowano nową przepompownię ścieków w ulicy Różanej wraz z przewodem tłocznym o długości 199 m.
26.	Budowa i modernizacja sieci wodociągowej na terenie całej gminy	ZREALIZOWANE	

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<ul style="list-style-type: none"> • Opracowano dokumentację projektową na budowę sieci kanalizacyjnej w ulicy Łąkowej. • „Budowa kanalizacji deszczowej na odcinku od wiaduktu kolejowego, zlokalizowanego przy ul. Księcia Bogusława IV do odbiornika rzeki liny” - Przedsięwzięcie dofinansowane ze środków RPOWZ 2014-2020, działanie 3.3 Poprawa stanu środowiska miejskiego. W ramach zrealizowanego przedsięwzięcia wybudowano kanalizację deszczową o długości 686 m. Wydatki na zadanie w 2020 r.: 3349 787,23 zł. Kwota dofinansowania: 799 999,99 zł. • Łączna długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej na terenie miasta w 2020 roku wyniosła 1,792 km. <p>Rok 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Remonty na sieci wodociągowej: wymieniono 9 hydrantów, 526 m przyłączy wodociągowych do budynków przy ul. Andersa oraz 351 m do budynków przy ul. W. Sikorskiego, a także 19 szt. przyłączy wodociągowych do budynków na terenie miasta. • Inwestycje na sieci wodociągowej: wybudowano 2 951 m sieci wodociągowej w ul. Metalowej i ul. Podmiejskiej oraz wymieniono 1 253 m sieci wodociągowej w ul. Gen. W. Andersa, ul. W. Sikorskiego oraz ul. Podmiejskiej. • Remonty na sieciach kanalizacyjnych: wymieniono 61 włączów studziennych w pasach drogowych oraz wyremontowano 2 084,0 m sieci kanalizacyjnej metodą bezwykopową. • Wybudowano 2 938,5 m sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej (ul. Łąkowa 130,6 m, ul. Nowowiejska 423,6 m, ul. Mazurska 40,0 m, ul. Metalowa 2 344,3 m). • Zmodernizowano kolejną (ostatnią) przepompownię ścieków przy ulicy Sądowej wraz z budową nowego przewodu tłoczego o długości 142 m. • Wybudowano przepompownię ścieków przy ulicy Nowowiejskiej wraz z przewodem tłocznym o długości 462,5 m. • Wybudowano przepompownię ścieków przy ulicy Łąkowej wraz z przewodem tłocznym o długości 129,9 m. • Wybudowano przepompownię ścieków przy ulicy Metalowej wraz z przewodem tłocznym o długości 156,6 m. • W 2021 roku wymieniono z AC na PE 635 m rur wodociągowych: ul. Podmiejska - 159 m, ul. W. Sikorskiego - 239 m i ul. Andersa - 237 m. Do wymiany pozostało 1,4 km sieci wodociągowych wykonanych z AC.
27.	Przebudowa istniejącego kolektora deszczowego na terenie Kluczewo Lotnisko wraz z modernizacją oczyszczalni	ZREALIZOWANE	Zadanie zrealizowane zostało w latach 2017-2018 (szczegółowy opis realizacji zadania znajduje się w poprzednim „Raporcie z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard” – obejmującym lata 2018-2019).

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE			
28.	Ochrona zasobów złóż kopalin poprzez uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych	ZREALIZOWANE	Część uchwalonych w latach 2020-2021 MPZP znajduje się w obrębie terenu górniczego i obszaru górniczego „Stargard Szczeciński I” (nr rej. 5/1/75), ustanowionego dla złoża wód termalnych WT 10904 w otworach jury. MPZP obejmujące swym zasięgiem wyznaczony obszar i teren górniczy oraz złożo wód termalnych ustalają zakaz prowadzenia działalności mogącej wpłynąć negatywnie na zasoby złoża.
OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY			
29.	Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk śmieci	ZREALIZOWANE	<ul style="list-style-type: none"> • Łącznie w 2020 roku zlokalizowano 15 miejsc, gdzie zostały porzucone odpady, skąd zostały odebrane odpady w ramach likwidacji „dzikich wysypisk”. Niezwłocznie po stwierdzeniu powstania „dzikiego wysypiska”, MPGK Sp. z o.o. - na zlecenie ZUK - oczyszczało teren i usuwało zebrane odpady. Z miejsc, na których porzucono odpady w ciągu całego 2020 roku spółka miejska zebrała 22,68 Mg odpadów. „Dzikie wysypiska” były zlokalizowane: na terenie miejskim przy garażach przy ul. Łabędziej, na terenie „drogi czołgowej” przy Cmentarzu Komunalnym przy ul. Tadeusza Kościuszki, przy ul. Żwirki i Wigury na os. Lotnisko, przy parkingu miejskim przy ul. Przędki, przy parkingu przy ul. Metalowej. • Łącznie w 2021 roku zlikwidowano 23 „dzikie wysypiska”. Na terenie miasta Stargard zlokalizowano 21 miejsc szczególnie narażonych na powstawanie „dzikich wysypisk”. Niezwłocznie po stwierdzeniu powstania „dzikiego wysypiska”, MPGK Sp. z o.o. - na zlecenie ZUK - oczyszczało teren i usuwało zebrane odpady. Z miejsc, na których porzucono odpady w ciągu całego 2021 roku spółka miejska zebrała 9,30 Mg odpadów, koszt likwidacji „dzikich wysypisk” wyniósł 4 785,98 zł brutto. „Dzikie wysypiska” były zlokalizowane: na terenie miejskim przy garażach przy ul. Łabędziej, na parkingu za kościołem św. Jana, park Chrobrego, na ul. Rolniczej, przy ul. Przędki przy parkingu, przy ul. Metalowej, przy ul. Klasztornej koło murów obronnych, przy ul. Partyzantów, przy murach obronnych przy ul. Strażniczej, przy ul. Lechickiej, przy ul. Światopełka, na terenie przy ul. Nałkowskiej – przejście do ul. Bydgoskiej, na drodze łączącej ul. Spokojną z ul. Broniewskiego, przy Żwirki i Wigury, na działce miejskiej przy ul. Orzeszkowej, na terenie „drogi czołgowej” przy Cmentarzu Komunalnym przy ul. T. Kościuszki, jar przy ul. Gombrowicza, przy ul. Granicznej, ul. Basztowa przy Jazie, na Placu Majdanek w okolicach szkoły, przy garażach na ul. Przedwiośnie, przy ul. Skarzynskiego. • Ponadto w ramach prowadzonego przez ZUK w 2021 r. eko-wyzwania pn. „EkoStargard challenge” mieszkańcy podjęli działania mające na celu usunięcie „dzikich wysypisk z terenów sąsiadujących z terenami miejskimi usuwając 2,86 Mg odpadów. Odpady te zostały zabrane przez MPGK Sp. z o.o. i zagospodarowane przez ZZO Stargard Spółka z o.o. • Na tereny miejskie, oddalone od zabudowań, na których zostały zlokalizowane „dzikie wysypiska” nieznanymi sprawcy porzucali nieznaczne ilości odpadów komunalnych (tj. odpady

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
30.	Budowa Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego w Stargardzie (teren pokolejowy)	ZREALIZOWANE	<p>z tworzyw sztucznych, opakowania szklane, szkło, papier, folie, zużyte meble, odzież, zużyty sprzęt RTV i AGD i opony). Na „dzikie wysypiska” trafiły także odpady pochodzące z drobnych remontów - gruz, zużyte materiały budowlane oraz odpady zielone powstające podczas prac ogrodniczych. ZUK nie jest zobowiązany do utrzymania czystości i porządku na wszystkich terenach w mieście. W związku z czym ZUK współpracował z innymi podmiotami, takimi jak: Straż Miejska, zarządy dróg, Stargardzkie TBS Sp. z o.o. Informacje o nieporządku były przekazywane na bieżąco tym podmiotom w celu uporządkowania zanieczyszczonego terenu.</p> <p>Zadanie realizowane zostało w latach 2017-2018 (szczegółowy opis realizacji zadania znajduje się w poprzednim „Raporcie z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard” – obejmującym lata 2018-2019).</p>
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW			
31.	Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w postaci surowców wtórnych	ZREALIZOWANE	<ul style="list-style-type: none"> • W 2020 r. w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi odebrano łącznie 3 578,740 Mg odpadów opakowaniowych (o ponad 71% więcej niż rok wcześniej), w tym w podziale na następujące rodzaje: opakowania z papieru i tektury – 1 102,59 Mg, opakowania z tworzyw sztucznych – 675,29 Mg, opakowania ze szkła – 1 257,72 Mg, zmieszane odpady opakowaniowe – 543,14 Mg. • W 2021 r. w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi odebrano łącznie 3 637,060 Mg odpadów opakowaniowych (o 1,63 % więcej niż rok wcześniej), w tym w podziale na następujące rodzaje: opakowania z papieru i tektury – 1 016,710 Mg, opakowania z tworzyw sztucznych – 739,990 Mg, opakowania ze szkła – 1 302,280 Mg, zmieszane odpady opakowaniowe – 578,080 Mg. • Analiza stopnia wysegregowania odpadów przedstawia, że średniorocznie jeden mieszkaniec w 2021 r. wysegregował blisko 60 kg odpadów opakowaniowych, w 2020 r. było to ok. 58 kg (natomiast w 2019 r. jedynie 34 kg). • Pozytywnym aspektem jest wzrost wysegregowania odpadów opakowaniowych, co świadczy o zwiększeniu świadomości mieszkańców miasta w zakresie konieczności wydzielenia surowców wtórnych, aby mogły one trafić do ponownego przetworzenia. • Odbiór odpadów opakowaniowych z nieruchomości oraz przyjmowanie ich w EKOPUNKCIE wpływa na zwiększenie kosztów funkcjonowania systemu, z drugiej jednak strony – pozwala na osiągnięcie przez gminę efektu ekologicznego: odpady te są odzyskiwane lub poddawane recyklingowi, a nie składowane.
32.	Kierowanie zmieszanych odpadów komunalnych do odzysku	ZREALIZOWANE	<ul style="list-style-type: none"> • W 2020 r. od właścicieli nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi odebrano 11 273,900 Mg odpadów zmieszanych. • W 2021 r. od właścicieli nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi odebrano 11 777,400 Mg odpadów zmieszanych.

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<ul style="list-style-type: none"> • Średnia ilość odpadów zmieszanych wytwarzanych przez jednego mieszkańca miesięcznie w 2020 r. wyniosła 15,9 kg. • Średnia ilość odpadów zmieszanych wytwarzanych przez jednego mieszkańca miesięcznie w 2021 r. wyniosła 15,3 kg. • W latach 2020-2021 wszystkie zmieszane odpady komunalne wytworzone i odebrane w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, wytworzone na nieruchomościach zamieszkałych w Stargardzie, zostały zagospodarowane w instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Łęczycy, gm. Stara Dąbrowa – zarządca Zakład Zagospodarowania Odpadów Stargard Sp. z o.o. • Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne odebrane w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zostały w całości poddane procesowi R12 (proces obejmujący wymianę w celu poddania procesom recyklingowym, ale również demontaż czy sortowanie, itp.). • Wytworzone na instalacji odpady o kodzie 19 12 12 stanowiące frakcję nadsitową (z 20 03 01) z część mechanicznej zostały przekazane do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Szczecinie, gdzie zostały poddane procesowi odzysku R1 (spalanie). Natomiast frakcja podsitowa (z 20 03 01) z mechanicznej części została przekazana do części biologicznej (bioreaktor), a następnie do stabilizacji na placu, gdzie powstał stabilizat o kodzie 19 05 99, który został przekazany na składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne do składowania – proces unieszkodliwiania D5.
33.	Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w postaci odpadów budowlano-remontowych	ZREALIZOWANE	<ul style="list-style-type: none"> • W 2020 r. w ramach funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi odebrano 2 903,520 Mg odpadów remontowych i budowlanych. • W 2021 r. w ramach funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi odebrano 2 925,100 Mg odpadów remontowych i budowlanych. • W analizowanych latach odebrano znacznie mniej odpadów budowlanych i remontowych niż w 2019 r. (3 491,360 Mg). Analiza przepływu strumienia tej frakcji odpadów do gminnego systemu pozwoliła jednoznacznie stwierdzić, że istotny wpływ na zmniejszenie ilości tych odpadów spowodowany był zamontowaniem szlabanu na wjeździe do PSZOK. Każda osoba, która chciała oddać odpady była kontrolowana pod względem tego czy jest mieszkańcem Stargardu oraz czy odpady pochodzą z gospodarstwa domowego objętego gminnym systemem. Ponadto w lipcu 2019 r. rozpoczął się nowy okres limitowania dla odpadów remontowych. Wraz z rozpoczęciem nowego okresu, zmniejszeniu o połowę uległy limity odpadów remontowych, jakie mieszkańcy mogą przekazywać w ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, co również miało zdecydowany wpływ na zmniejszenie masy tych odpadów w gminnym systemie.

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
34.	Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w postaci odpadów ulegających biodegradacji	ZREALIZOWANE	<p>W ramach gminnego systemu w 2021 r. odebrano 2 640,96 Mg odpadów zielonych (w 2020 r. 2 589,42 Mg), z czego 2 324,26 Mg odebrano bezpośrednio z nieruchomości, natomiast 316,70 Mg w ramach funkcjonowania EKOPUNKTU (w 2020 r. 2 265,94 Mg z nieruchomości oraz 323,48 Mg z EKOPUNKTu). Analiza odbioru odpadów zielonych pozwala na określenie wahań w ilości wytwarzanych odpadów zielonych, które kształtują się na poziomie +/- 10% i w dużej mierze są zależne od czynników takich jak: temperatury w okresie letnim oraz ilość opadów deszczu. Ponadto na uregulowanie ilości odpadów zielonych przekazywanych do EKOPUNKTu miał wpływ również montaż szlabanu, który spowodował uszczelnienie gminnego systemu. Osoby nieuprawnione nie mogły przewieźć odpadów do PSZOK. Od 01.01.2020 r. mieszkańcy miasta zobowiązani byli zbierać selektywnie odpady kuchenne. Łącznie w 2021 r. odebrano 2 224,380 Mg tych odpadów bezpośrednio z nieruchomości (w 2020 r. odebrano 1 024,100 Mg).</p> <p>Rok 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. mieszkańcy zgłosili do ZUK ok. 2.140 interwencji (tj. ok. 560 właściciele domków jednorodzinnych oraz ok. 1.580 zarządcy nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej), które bezwzględnie były przekazywane operatorowi systemu. Zgłoszenia dotyczyły głównie: konieczności wymiany pojemnika, podstawienia dodatkowego pojemnika, mycia i dezynfekcji pojemników, braku odbioru odpadów zgodnie z harmonogramem, zlecenia odbioru odpadów segregowanych, zielonych, wielkogabarytowych. W 2020 roku ZUK dokonywał wielokrotnych kontroli w terenie, w trakcie których sprawdzano poprawność gromadzenia i segregacji odpadów, ład i porządek w miejscach składowania odpadów oraz stan techniczny i utrzymanie stopnia czystości pojemników. Wszystkie nieprawidłowości i zastrzeżenia zgłaszane były do właścicieli nieruchomości z prośbą o zastosowanie się do przyjętych zasad. W analizowanym okresie przeprowadzono postępowanie wyjaśniające w sprawach: <ul style="list-style-type: none"> zalegania odpadów remontowych oraz niebezpiecznych przy altanach należących do nieruchomości, m. in. przy ul. Grodzkiej, ul. Platnerzy, ul. Mieszka I, ul. Wita Stwosza, ul. Bydgoskiej, ul. Pocztowej, ul. Szewskiej, ul. A. Struga, ul. Strażniczej, ul. K. Wielkiego, ul. Klasztornej, ul. Portowej, ul. B. Krzywoustego, ul. Wł. Łokietka, ul. J. Dworcowej, ul. Marsz. J. Piłsudskiego, ul. Wojska Polskiego, ul. T. Kościuszki, ul. J. Słowackiego, ul. Rotm. W. Pileckiego, ul. M. Konopnickiej, ul. Zwycięzców, ul. Złotników, Osiedle Tysiąclecia, Osiedle Kopernika - w wyniku podjętych działań tereny uprzątnięto; zalegania i nieporządku przy workach na odpady remontowe (BIG BAG) zlokalizowanych przy altanach należących do nieruchomości, m.in.: ul. Mieszka I, ul. Wojska Polskiego, ul. M. Konopnickiej, ul. Rotm. W. Pileckiego - w wyniku działań podjętych przez ZUK, tereny zostały uprzątnięte, a worki zostały odebrane;
35.	Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku	ZREALIZOWANE	

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<ul style="list-style-type: none"> • zalegania odpadów i nieporządku przy pojemnikach przeznaczonych do gromadzenia odpadów segregowanych i/lub altanach śmietnikowych przypisanych do nieruchomości, m.in. przy ul. Wojska Polskiego, ul. T. Kościuszki, ul. Majora H. Sucharskiego, ul. M. Reja, ul. H. Sienkiewicza, ul. Marsz. J. Piłsudskiego, Osiedle Tysiąclecia - w wyniku działań podjętych przez ZUK tereny zostały uprzątnięte; • zalegania odpadów wielkogabarytowych zgromadzonych przy wiatrach śmietnikowych należących do nieruchomości, m.in. przy ul. Grodzkiej, ul. Płatnerzy, ul. Mieszka I, ul. Kuśnierzy, ul. Wł. Łokietka, ul. A. Mickiewicza, ul. B. Chrobrego, ul. J. Słowackiego, ul. Marsz. J. Piłsudskiego, ul. Rotm. W. Pileckiego - w wyniku działań podjętych przez ZUK tereny uprzątnięto, a odpady zostały usunięte; • zmiany miejsca usytuowania pojemników do gromadzenia odpadów przypisanych do nieruchomości zlokalizowanych, m.in. przy ul. Armii Krajowej, ul. Wojska Polskiego, ul. B. Limanowskiego, ul. Marsz. J. Piłsudskiego ul. Kuśnierzy, ul. Klasztornej, ul. Środkowej - w wyniku działań podjętych przez ZUK pojemniki zostały ustawione zgodnie z ustaleniami; • gromadzenia odpadów biodegradowalnych (odpady kuchenne) - wizje zostały przeprowadzone na blisko 50 ulicach miasta. Łącznie skontrolowano pojemniki na odpady kuchenne na ponad 320 nieruchomościach - stwierdzono, m.in. nieprawidłową segregację, puste pojemniki (czyste lub z widocznymi śladami użytkowania) oraz w dużej mierze brak nieprawidłowości. • Ze względu na ogłoszony w 2020 roku stan epidemii związanej z rozprzestrzenieniem się COVID-19 wizje i kontrole w terenie w znacznej części były ograniczone bądź wstrzymane. • Ponadto zgodnie z zapisami Zarządzenia nr 13/2018 Dyrektora Zarządu Usług Komunalnych w Stargardzie z dnia 31.10.2018 roku w sprawie przeprowadzania kontroli w ramach funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Stargard w 2020 roku przeprowadzono kontrole planowane. Właściciele nieruchomości zamieszkałych, zostali skontrolowani w zakresie przestrzegania obowiązków i wymagań wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Stargard. W planie kontroli na 2020 rok zostało wskazanych 17 kontroli, jednak ze względu na ogłoszony stan epidemii COVID-19, zrealizowanych zostało 10 kontroli, natomiast 7 z nich nie mogło być przeprowadzonych. Przeprowadzono kontrole w następującym podziale: 9 kontroli - wobec właścicieli nieruchomości zamieszkałych; 1 kontrola - wobec podmiotu wpisanego do Rejestru Działalności Regulowanej. Właściciele nieruchomości zamieszkałych, po otrzymaniu zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, zostali skontrolowani w zakresie przestrzegania obowiązków i wymagań wynikających z ustawy o utrzymaniu

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<p>czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Stargard. Wszystkie zapowiadziane kontrole dotyczące wyposażenia nieruchomości w kompostowniki, pojemniki oraz utrzymania tych pojemników w należytym stanie technicznym i sanitarnym, sposobu zbierania odpadów i oddawania poszczególnych frakcji potwierdziły właściwe utrzymanie miejsca gromadzenia odpadów, pojemników na odpady w należytym stanie oraz właściwą segregację.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na skutek odnotowanego w 2020 r. przez Operatora systemu braku segregacji odpadów komunalnych wszczęto postępowania w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla wskazanych nieruchomości wielorodzinnych na poszczególne miesiące. Wydano 26 decyzji określających wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - brak segregacji (zabudowa wielorodzinna) na kwotę 62.444,00 zł. Do 12 decyzji zostało przedłożone odwołanie, w związku z tym sprawy przekazano do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Szczecinie, gdzie: 1 decyzja została utrzymana w mocy; 1 decyzja została przekazana do ponownego rozpatrzenia; w przypadku 10 decyzji SKO stwierdziło uchybienie terminu przez odwołującego. • ZUK przy współpracy ze Strażą Miejską sprawuje nadzór nad zawartymi i rozwiązanymi umowami na odbiór odpadów komunalnych z wybranym przedsiębiorcą posiadającym wpis do Rejestru Działalności Regulowanej (RDR) w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych oraz przestrzeganiem regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Stargard, Pracownicy ZUK na bieżąco weryfikują przesyłane przez odbiorców odpadów wykazy podmiotów, z którymi zawarto lub rozwiązano umowę. Na skutek prowadzonych przez pracowników ZUK weryfikacji umów pod kątem obowiązujących przepisów dokonano kontroli polegającej na: wystaniu 2 pism do przedsiębiorców z prośbą o okazanie umowy lub w przypadku jej braku podpisania stosownej umowy; wykonaniu 60 kontroli przy udziale Staży Miejskiej. W wyniku tych działań przedsiębiorcy zgłaszali się do ZUK z okazaniem posiadanej umowy oraz dokumentów potwierdzających zakup worków na odpady segregowane lub zawierali umowę. 58 spraw zostało załatwionych pozytywnie, tj. przedsiębiorca przedstawił umowę lub zawarł umowę w przypadku nieposiadania jej, natomiast 2 sprawy pozostawały w toku. <p>Rok 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. mieszkańcy zgłosili do ZUK ok. 1 043 interwencji (tj. ok. 274 właściciele domków jednorodzinnych oraz ok. 769 zarządcy nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej), które bezwzględnie były przekazywane operatorowi systemu. Zgłoszenia dotyczyły w szczególności: konieczności wymiany pojemnika, podstawienia dodatkowego pojemnika, mycia i dezynfekcji pojemników, braku odbioru odpadów zgodnie z harmonogramem, zlecenia odbioru odpadów segregowanych, zielonych, gabarytowych.

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<p>W 2021 roku ZUK dokonywał wielokrotnych kontroli w terenie, w trakcie których sprawdzano poprawność gromadzenia i segregacji odpadów, ład i porządek w miejscach składowania odpadów oraz stan techniczny i utrzymanie stopnia czystości pojemników. Wszystkie nieprawidłowości i zastrzeżenia zgłaszane były do właścicieli nieruchomości z prośbą o zastosowanie się do przyjętych zasad.</p> <p>W analizowanym okresie przeprowadzono postępowanie wyjaśniające w sprawach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nieporządku oraz zalegania odpadów remontowych, niebezpiecznych, opon, wielkogabarytowych przy altanach należących do nieruchomości, m.in. przy ul. Grodzkiej, ul. Płatnerzy, ul. Mieszka I, ul. Kardynała S. Wyszyńskiego, ul. B. Chrobrego, ul. Kwiatowej, ul. Szewskiej, ul. Wł. Łokietka, ul. Pogodnej, ul. S. Rogalskiego, ul. Cz. Tańskiego, ul. Cz. Witoszyńskiego, Al. Gryfa, ul. H. Sienkiewicza, ul. Marsz. J. Piłsudskiego, ul. Dworcowej, ul. Wojska Polskiego, ul. Rotm. W. Pileckiego, przy Placu Słonecznym, przy ul. M. Konopnickiej, ul. Zwycięzców, na Osiedlu Tysiąclecia, Osiedlu Kopernika, przy ul. A. Mickiewicza, ul. Robotniczej, ul. Lechickiej, ul. Towarowej, ul. Bydgoskiej, na Osiedlu Zachód, przy ul. T. Kościuszki, ul. Śródkowej, ul. Hetmana S. Czarnieckiego, ul. Skarbowej, ul. J. Słowackiego, na Osiedlu Hallera, przy ul. Dworcowej - w wyniku działań podjętych przez ZUK tereny uprzątnięto; • dostawienia, zamiany pojemników na odpady oraz zmiany miejsca usytuowania pojemników do gromadzenia odpadów przypisanych do nieruchomości zlokalizowanych, m.in. przy ul. Marsz. J. Piłsudskiego, na Osiedlu Tysiąclecia, przy ul. T. Kościuszki, na Placu Zgody, przy ul. Młyńskiej, ul. Pogodnej, ul. Obrońców Westerplatte, ul. Warszawskiej, ul. B. Chrobrego, ul. M. Skłodowskiej-Curie, ul. Jagiellońskiej, ul. Księcia Bogusława IV - w wyniku działań podjętych przez ZUK pojemniki zostały ustawione zgodnie z ustaleniami; • braku możliwości dojazdu Operatora systemu do nieruchomości: przy ul. Generata W. Andersa, ul. Szewskiej, ul. Przedwiośnie, ul. Robotniczej, ul. I. Łukasiewicza, ul. H. Żybułtowskiej, ul. J.U. Niemcewicza - w wyniku działań podjętych przez ZUK, zapewniono możliwość odbioru odpadów. • Ze względu na trwający w 2021 roku stan epidemii związanej z rozprzestrzenieniem się COVID-19 wizje i kontrole w terenie w znacznej części były ograniczone bądź wstrzymane. Ponadto zgodnie z zapisami Zarządzenia nr 13/2018 Dyrektora Zarządu Usług Komunalnych w Stargardzie z dnia 31.10.2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli w ramach funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Stargard w 2021 roku przeprowadzono kontrole planowane. Właściciele nieruchomości zamieszkałych, zostali skontrolowani w zakresie przestrzegania obowiązków

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<p>i wymagań wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Stargard. W planie kontroli na 2021 r. zostało wskazanych 22 kontrole: 16 wobec właścicieli nieruchomości zamieszkałych (1 kontrola odroczone); 1 wobec podmiotu wpisanego do Rejestru Działalności Regulowanej; 5 wobec Operatora systemu (1 kontrola odroczone, 4 kontrole zostały przeprowadzone w jednym terminie, tematy kontroli zostały połączone). Właściciele nieruchomości zamieszkałych, po otrzymaniu zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, zostali skontrolowani w zakresie przestrzegania obowiązków i wymagań wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Stargard. Wszystkie zapowiedziane kontrole dotyczące wyposażenia nieruchomości w kompostowniki, pojemniki oraz utrzymania tych pojemników w należytym stanie technicznym i sanitarnym, sposobu zbierania odpadów i oddawania poszczególnych frakcji potwierdziły właściwie utrzymanie miejsca gromadzenia odpadów, pojemników na odpady w należytym stanie oraz właściwą segregację.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na skutek odnotowanego w 2021 r. przez Operatora systemu braku segregacji odpadów komunalnych wszczęto postępowania w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla wskazanych nieruchomości wielorodzinnych na poszczególne miesiące. Wydano 8 decyzji określających wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – brak segregacji (zabudowa wielorodzinna - 6, zabudowa jednorodzinna - 2) na kwotę 15 356,04 zł. Podwyższoną opłatą objęto 169 gospodarstw domowych. W stosunku do 1 decyzji (decyzja wydana drugi raz - Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Szczecinie umorzyło pierwszą decyzję do ponownego rozpatrzenia) zostało przedłożone odwołanie, w związku z tym sprawy przekazano do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Szczecinie, gdzie przedmiotowa decyzja została utrzymana w mocy. • ZUK przy współpracy ze Strażą Miejską sprawuje nadzór nad zawartymi i rozwiązanymi umowami na odbiór odpadów komunalnych z wybranym przedsiębiorcą posiadającym wpis do Rejestru Działalności Regulowanej (RDR) w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych oraz przestrzeganiem regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Stargard. Pracownicy ZUK na bieżąco weryfikują przesyłane przez odbiorców odpadów wykazy podmiotów, z którymi zawarto lub rozwiązano umowę. Na skutek prowadzonych przez pracowników ZUK weryfikacji umów pod kątem obowiązujących przepisów dokonano kontroli polegającej na: wystaniu 1 pisma do przedsiębiorcy z prośbą o okazanie umowy lub w przypadku jej braku podpisania stosownej umowy; 5 kontroli przy udziale Staży Miejskiej. W wyniku tych działań przedsiębiorcy zgłaszali się do ZUK z okazaniem posiadanej umowy oraz dokumentów potwierdzających zakup worków na odpady segregowane lub zawierali umowy.

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<ul style="list-style-type: none"> Zarząd Usług Komunalnych w Stargardzie prowadzi elektroniczną ewidencję umów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych przy zastosowaniu wewnętrznej bazy danych. Prowadzenie ewidencji umów odbywa się przy współpracy z firmami świadczącymi usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie miasta. Informacje dotyczące zawartych i rozwiązyanych umów przedsiębiorcy przekazują w rocznych sprawozdaniach. Ewidencja ta była na bieżąco weryfikowana.
36.	<p>Uwzględnienie w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego oraz dokumentach planistycznych obszarów cennych przyrodniczo</p>	<p>ZREALIZOWANE</p>	<p style="text-align: center;">OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE</p> <p>Dla każdego uchwalonego MPZP wykonano opracowanie ekofizjograficzne, które szczegółowo charakteryzowały poszczególne elementy przyrodnicze i ich wzajemne powiązania na obszarze objętym planem. Wybrane ustalenia uchwalonych w latach 2020-2021 MPZP z zakresu ochrony zasobów przyrodniczych przedstawiają się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> zachowanie w maksymalnym stopniu istniejącej zieleni wysokiej nie kolidującej z projektowanym zagospodarowaniem; zakaz stosowania inwazyjnych gatunków drzew i krzewów, w szczególności: amerykańskiej czeremchy późnej, róży pomarszczonej, wierzyby kaspijskiej, robinii grochodrzew oraz gatunków trujących, z preferencją nasadzeń gatunków rodzimych; w nowych nasadzeniach drzew należy stosować gatunki zgodne z miejscowymi warunkami siedliskowymi, np. dąb, klon, lipa, jesion, wiąz, buk, jarząb, głóg, grab, sosna, świerk, jodła; zakaz likwidacji drzewostanu, z wyjątkiem cięć sanitarnych i pielęgnacyjnych oraz wycinki drzewostanu topolowego i innych pojedynczych gatunków drzew i krzewów, związanej z realizacją obiektów budowlanych i sieci inżynierskich; na terenie objętym planem, w granicach terenów elementarnych: ZP.01 i OG/U.30 występują siedliska i gatunki ptaków oraz nietoperzy, objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych o ochronie przyrody; ze względu na ochronę siedliska gądo atlantyckiego i występowanie chronionych gatunków ptaków oraz nietoperzy teren ZP.01 obejmuje się ochroną przed przekształceniami i zabudową; zabudowa i zagospodarowanie terenu OG/U.30 jest możliwa pod warunkiem uwzględnienia wyników inwentury przyrodniczej terenu i ograniczenia negatywnego oddziaływania inwestycji na środowisko przyrodnicze; ze względu na stwierdzone występowanie gatunków zwierząt chronionych zagospodarowanie terenu należy wykonać z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony gatunkowej zwierząt; tereny zieleni parkowej oraz zieleni przyulicznej wraz z nasadzeniami alejowymi drzew ustala się składowymi osiedlowego systemu terenów zielonych i obejmuje się ochroną.

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
37.	Rewitalizacja parków	ZREALIZOWANE	<ul style="list-style-type: none"> Zadania zrealizowane w latach wcześniejszych (szczegółowy opis realizacji zadań znajduje się w poprzednim „Raporcie z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard” – obejmującym lata 2018-2019). Natomiast w latach 2020-2021 w ramach projektu pn. „Plenty stargardzkie - ogrody rekreacji. Rewitalizacja zieleni w parkach: Bolesława Chrobrego, Popiela i Jagiellońskim” prowadzony był monitoring żywotności zieleni w parkach: Popiela, Jagiellońskim oraz Bolesława Chrobrego obejmujący w szczególności bieżące utrzymanie, pielęgnację, wymianę materiału, który się nie przyjął lub uszkodził w wyniku warunków atmosferycznych.
38.	Rewitalizacja zieleni w parkach: Bolesława Chrobrego, Popiela i Jagiellońskim	ZREALIZOWANE	<p>Zadania w zakresie ochrony przyrody Miasto realizuje poprzez zakładanie i utrzymanie w należytym stanie terenów zieleni i zadrzewień, prowadzenie postępowań w zakresie właściwości organu ochrony przyrody oraz prowadzenie działalności edukacyjnej, informacyjnej i promocyjnej. W imieniu Miasta pielęgnacją i utrzymaniem terenów zielonych zajmuje się ZUK, który dba o tereny zielone o powierzchni 150 ha, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> parki o łącznej powierzchni 38,33 ha: park 3 Maja, park Stefana Batorego, park Panorama, park podworski przy ul. Lotników, park Zamkowy, park Bolesława Chrobrego, park Piastowski, park Popiela, park Jagielloński, Aleja Spacerowa nad Iną; tereny zieleni w pasach drogowych - 48,96 ha; zielenie- pow. ok. 19 ha; plac zabaw dla dzieci, miejsce do palenia ognisk i siłownia w parku Panorama i psi wybieg przy ul. Skandynawskiej (12 obiektów); cmentarze (pełniące jednocześnie funkcję grzebalną oraz funkcję parkową) - 46 ha (stary cmentarz przy ul. Kościuszki, nowy cmentarz przy ul. Spokojnej, cmentarz w Kluczewie przy ul. Lotników).
39.	Bieżące utrzymanie zieleni na terenach zielonych, przydrożnych pasach zieleni, cmentarzach oraz zabiegi pielęgnacyjne w obrębie pomników przyrody	ZREALIZOWANE	<p>Rok 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> W ramach kompensacji ubytków w drzewostanie nasadzone w ciągu roku 87 drzew (1 na cmentarzu i 58 na terenach parków i skwerów oraz 28 w pasach drogowych). Nasadzone także 237 krzewów na terenie Plant miejskich. Ponadto nowe krzewy nasadzone w ciągu ul. Bolesława Krzywoustego. Cięcia pielęgnacyjne przeprowadzono na 491 drzewach, w tym na: 220 drzew w parkach i skwerach, 245 drzew w pasach drogowych oraz 26 drzew na cmentarzach komunalnych. Dodatkowo ze środków pozyskanych z WFOŚiGW przeprowadzono prace pielęgnacyjne na starodrzewie w parku Chrobrego. W ramach tego zadania usunięto posusz z 3 drzew oraz założono 18 wiązań w koronie. W parkach i na skwerach usunięto odrosty z 110 drzew liściastych, natomiast w pasach drogowych usunięto odrosty z 231 szt. drzew (łącznie 341 szt. odrostów drzew).
40.	Nasadzenia drzew i krzewów	ZREALIZOWANE	

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<ul style="list-style-type: none"> • W 2020 r. ze względu na zły stan zdrowotny usunięto 90 drzew: 32 w pasach drogowych, 44 drzewa w parkach i na zieleńcach oraz 14 drzew na cmentarzach. Do wycinki zakwalifikowane zostały drzewa zagrażające bezpieczeństwu i mieniu, zamierające, całkowicie obumarłe. Dodatkowo usunięto drzewa niewymagające uzyskania pozwolenia, z powodu ich wywrotu lub złamania na skutek nagłych i gwałtownych zjawisk atmosferycznych takich jak burza, silny wiatr itp. (9 szt. w pasach drogowych, 10 szt. drzew w parkach i na zieleńcach, 2 szt. na cmentarzach). • W 2020 r. ZUK nadzorował wykonanie nowych nasadzeń w ramach zagospodarowania terenu zieleni przy ul. Lelewela. • W 2020 r. w pasach drogowych odbyły się 4 akcje koszenia miasta, w tym 3 niepełne. Ostatnie koszenie terenów miejskich na przelocie września i października zostało zrealizowane w całości dzięki nawiązaniu współpracy z PSONI w Stargardzie. Wówczas PSONI wykosiło park: Jagielloński, Popiela, Piastowski, 3 Maja, Batorego oraz część Chrobrego. Dzięki tej pomocy zaoszczędzono ok. 40 000 zł, które zostały przeznaczone na pielęgnację drzewostanu. • W ramach ukwiecenia miasta posadzono łącznie 562 kwiaty sezonowe, którymi obsadzono donice miejskie stojące na skwerze Ojca Świętego Papieża Jana Pawła II, na ul. Prezydentów RP Lecha Kaczyńskiego i Ryszarda Kaczorowskiego, przy pomniku Ofiar Syberii i Katynia oraz kwiatnik ziemny na skarpie w parku Bolesława Chrobrego przy ul. Hetmana Stefana Czarnieckiego. • W listopadzie 2020 r. ZUK przygotował projekt zagospodarowania nowego ronda znajdującego się u zbiegu ulic Broniewskiego i nowej drogi miejskiej KZ2 oraz prowadził nadzór nad jego realizacją. Zgodnie z projektem na rondzie nasadzono: 3 sztuk drzew z gatunku wiśnia odmiana „Umbraculifera” oraz 189 sztuk krzewów (berberysu odm. „Atropurpurea” oraz „Green Carpet”). • W 2021 r. nasadzono 420 drzew: 320 drzew w ramach nasadzeń zamiennych, 60 drzew na terenach zieleni parków i skwerów, 24 drzewa przekazane przez Marszałka Województwa oraz 35 drzew w ramach inwestycji realizowanych przez Urząd Miejski. • W parkach, pasach drogowych i parkingach nasadzono 2 178 krzewów. Zostały również uzupełnione nasadzenia krzewów zdeptanych podczas imprez miejskich na skarpie naprzeciwko Teatru Letniego oraz skradzione różneczniki w rejonie ławeczki zakochanych w parku Chrobrego. • Przeprowadzono cięcia drzewostanu: pielęgnacyjne, sanitarne i techniczne. Cięcia pielęgnacyjne przeprowadzono ogółem na 715 drzewach, w tym: 122 drzew w parkach i skwerach, 353 w pasach drogowych i 240 na cmentarzach komunalnych.

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<ul style="list-style-type: none"> • W IV kwartale 2021 r. ZUK przeprowadził prace pielęgnacyjne na starodrzewie cmentarza komunalnego przy ulicy Kościuszki. Prace dotyczyły drzew zlokalizowanych w obrębie kwater, od A01 do A13 i B01 do B13. Prace wykonane zostały przez firmę Hampol Lift S.C. i swoim zakresem obejmowały następujące czynności: usunięcie posuszu - 178 szt. drzew, wykonanie cięć pielęgnacyjnych - 17 szt. drzew, wykonanie redukcji korony - 6 drzew, usunięcie odrostów korzeniowych - 3 szt. drzew, wykonywanie wiązań zapobiegających rozłamywaniu lub odpadaniu konarów, typu Cobra - 12 szt. drzew. Wszystkie prace wykonane zostały do 15.12.2021 r. Koszt pielęgnacji starodrzewu części na terenie cmentarza wyniósł 121 500,00 zł brutto. Zadania wykonania inwentaryzacji oraz prac pielęgnacyjnych zostały sfinansowane z oszczędności ZUK, powstałych w wyniku rozliczenia podatku VAT za 2021 r. • W 2021 r. ze względu na zły stan zdrowotny na mocy decyzji administracyjnej usunięto 262 drzewa: 116 w pasach drogowych, 94 drzewa w parkach i na zieleńcach oraz 52 na cmentarzach. Dodatkowo usunięto drzewa z powodu ich wywrotu lub złamania na skutek nagłych i gwałtownych zjawisk atmosferycznych takich jak burza, silny wiatr itp. (9 w pasach drogowych, 15 drzew w parkach i na zieleńcach, 9 na cmentarzach). Łącznie usunięto 33 wywroty. • W parkach i na skwerach usunięto odrosty z 875 drzew liściastych, natomiast w pasach drogowych usunięto odrosty z 664 szt. drzew (łącznie 1 539 szt. odrostów drzew). • W 2021 r. przeprowadzono 17 kontroli nasadzeń zamiennych wykonanych w 2018 r., zgodnie z art. 84 ustawy o ochronie przyrody. • Ukwiecenie miasta w 2021 r. to przede wszystkim początek wdrażania planu obsadzenia kwiatników i rabat roślinami wieloletnimi. Łącznie do nasadzeń użyto 626 cebul tulipanów oraz 191 cebul czosnków ozdobnych. • W 2021 r. w pasach drogowych odbyło się 5 akcji koszenia miasta, pasy drogowe w centrum zostały wykoszone pięciokrotnie, natomiast pozostałe tereny w zależności od priorytetu utrzymania zostały wykoszone dwa razy lub raz. W sumie wykoszono 671 617 m² trawników znajdujących się w pasach drogowych. • Na terenach zieleni miejskiej pracownicy ZUK przeprowadzili ok. 528 wizji lokalnych w zakresie oceny stanu zdrowotnego drzewostanu, pielęgnacji zieleni i utrzymania czystości tj.: ok. 220 wizji w pasach drogowych (w tym 56 na wniosek mieszkańców), ok. 210 kontroli na terenach parków, ok. 98 wizji lokalnych na terenie stargardzkich cmentarzy (w tym 70 na wniosek mieszkańców). • Ponadto w obliczu zmian klimatycznych, a co za tym idzie częstych gwałtownych zjawisk atmosferycznych oraz gwałtownego starzenia się drzewostanu miasta, ZUK podjął działania polegające na stałej współpracy z dendrologami i zleceniu ekspertyz dendrologicznych.

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
41.	Zintegrowane projekty rozwoju zielonej i niebieskiej infrastruktury dla ochrony gatunków naturalnych	ZREALIZOWANE	<p>Ekspertyzy, wykonywane przez zewnętrzny niezależny podmiot mają na celu ocenę zdrowotności i stabilności pojedynczych drzew lub ich grup. Łącznie w 2021 r. wykonano ekspertyzy 127 drzew, w tym: 38 szt. w parkach oraz 89 szt. w pasach drogowych (przy ul. Niepodległości, ul. Na Grobli, ul. Bema, ul. Kazimierza Wielkiego).</p> <ul style="list-style-type: none"> Zadanie zrealizowane poprzez prowadzenie rewitalizacji parków na terenie miasta (opisano szczegółowo w ramach następujących zadań: „Rewitalizacja parków” (zadanie numer 37) oraz „Rewitalizacja zieleni w parkach: Bolesława Chrobrego, Popieła i Jagiellońskim” (zadanie numer 38) oraz w ramach bieżącego utrzymania zieleni oraz nasadzenia drzew i krzewów (zadania nr 39, 40). W 2021 r. złożony został wniosek o dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład na realizację przedsięwzięcia rewitalizacji przestrzeni publicznej na Osiedlu Zachód pn. „Zielone Płuca Osiedla Zachód w Stargardzie”. Rozpoczęto czynności zmierzające do wydzielenia fragmentów działek w celu przejęcia ich nieodpłatnie przez Gminę-Miasto. W dniu 15.10.2021 roku uzyskano pozwolenie na budowę.
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI			
<i>W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” nie wyznaczono zadań własnych w ramach obszaru interwencji „ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI”.</i>			
OBSZAR INTERWENCJI: EDUKACJA EKOLOGICZNA			
42.	Prowadzenie działań dotyczących edukacji ekologicznej	ZREALIZOWANE	<p>Działania informacyjno-edukacyjne prowadzone przez ZUK.</p> <p>Rok 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzono 17 prelekcji dla stargardzkich placówek oświatowych w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi, a w tym właściwej segregacji odpadów i ograniczania masy odpadów, dla 526 dzieci w 3 szkołach podstawowych. Po przeprowadzonych zajęciach dzieci otrzymywały gadzety ekologiczne. Prowadzono wykłady dla osób dorosłych ze Stargardzkiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, podczas których poruszono tematy dotyczące tego, czym są odpady, jakie odpady mogą powstawać w gospodarstwach domowych, jakie zmiany czekają mieszkańców od nowego roku. Omówiono zasady właściwej segregacji odpadów oraz przepisy prawne funkcjonujące na terenie Gminy Miasto Stargard. Z ww. zagadnieniami udało się zaznajomić około 80 osób. Pracownicy ZUK wzięli udział w V Stargardzkich dniach Seniora, zorganizowanych w formie rajdu Seniora, podczas którego przeprowadzono szereg zadań dla uczestników rajdu z zakresu edukacji ekologicznej. Po pomyślnie zakończonych zadaniach seniorzy otrzymywali gadzety ekologiczne. Ilość osób, która wzięła czynny udział w rajdzie to ok. 50 osób.

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<ul style="list-style-type: none"> • Zorganizowano szkolenia/spotkania dla zarządców nieruchomości - 16 osób. • Zamieszczono artykuł w Stargardzkim Informatorze Samorządowym dotyczący zasad gospodarowania odpadami komunalnymi w Stargardzie, który trafił do skrzynki pocztowej każdego mieszkańca miasta (nakład: 26,8 tys. egz.). • Prowadzono kampanie edukacyjną w radiu - Twoje Radio Sp. z o.o. • W ramach zawartej umowy na odbiór odpadów komunalnych pochodzących z gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Operator systemu został zobowiązany do prowadzenia prelekcji w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi oraz organizowania pokazów sprzętu używanego do odbioru odpadów komunalnych dla stargardzkich szkół i przedszkoli na terenie Bazy Zakładu Oczyszczania Miasta MPGK Sp. z o.o. • Wiele cyklicznych wydarzeń, które ZUK organizuje, bądź bierze w nich czynny udział, nie odbyło się w związku z wprowadzonymi ograniczeniami mającymi na celu przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się COVID-19. <p>Rok 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie kampanii edukacyjnej dot. zbierania zużytych igieł, które są wytwarzane w gospodarstwach domowych. Zarząd Usług Komunalnych w Stargardzie w porozumieniu ze stargardzkimi aptekami niezmiennie od kilku lat umożliwia mieszkańcom, w ramach funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, oddawanie przeterminowanych i niewykorzystanych leków do aptek. Od stycznia 2021 r. w aptekach selektywnie zbierane są również igły, które zostały wytworzone w gospodarstwie domowym. W tym celu ZUK dokonał zakupu specjalistycznych pojemników na igły. • Udział w konkursie GOZpodarż 2021 organizowanym przez Fortum, Instytut Jagielloński i Pracodawców RP, który miał na celu promocję dobrych praktyk związanych z ideą Gospodarki Obiegu Zamkniętego. Dzięki temu, że niezmiennie od 2014 r. ZUK prowadzi szereg działań informacyjno-edukacyjnych na kilku płaszczyznach promując gospodarkę obiegu zamkniętego, ukierunkowując akcje na podnoszenie świadomości ekologicznej w zakresie maksymalnego wykorzystywania surowców wtórnych oraz ograniczanie masy odpadów w życiu codziennym a także uwrażliwienie całej stargardzkiej społeczności od najmłodszych aż po seniorów na ochronę środowiska i jego potrzeby, przekazując dobre praktyki, które zaowocują w przyszłości, ZUK został doceniony przez jury konkursu i uzyskał wyróżnienie w kategorii „Popularyzacja praktyk GOZ” za projekt „GOZpodarż Stargardzianie”. • Organizacja zabawy pod nazwą Eko-wyzwanie #ekoStargardchallenge, która została zgłoszona jako wydarzenie partnerskie GREEN WEEK 2021 - Zielonego Tygodnia Unii Europejskiej, w której udział wzięło 26 grup. Głównym celem eko-wyzwania było osiągnięcie efektu ekologicznego, czyli uwrażliwienie na otaczające nas środowisko, problemy związane

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<p>z jego ochroną i potrzebą życia w czystym otoczeniu oraz zaangażowanie mieszkańców w kształtowanie środowiska i rozbudzenie odpowiedzialności za miejsce w jakim żyjemy. Mieszkańcy podjęli działania mające na celu usunięcie „dzikich wysypisk” z terenów sąsiadujących z terenami miejskimi usuwając 2,86 Mg odpadów.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja, w dniu 31.08.2021 r., wydarzenia pod hasłem: „Śladami odpadów – wycieczka do Łęczycy”, w której udział wzięło 30 osób w podziale na 2 grupy. Wycieczka miała na celu przede wszystkim edukację ekologiczną w zakresie właściwego postępowania z odpadami komunalnymi, ale również stanowiła idealną okazję do integracji w działaniach ekologicznych. Mieszkańcy miasta dowiedzieli się jak ważną rolę w gospodarce odpadami spełnia Instalacja Komunalna, mieli okazję przekonać się o tym jak istotne jest właściwe postępowanie z odpadami nie tylko z punktu widzenia ekologii, ale również z punktu widzenia bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników ZZO Stargard. • Współudział w V Stargardzkich dniach Seniora, zorganizowanych w formie rajdu Seniora, podczas którego przeprowadzono szereg zadań dla uczestników rajdu z zakresu edukacji ekologicznej. Ilość osób, która wzięła czynny udział w rajdzie to ok. 60 osób. • Przeprowadzenie 8 lekcji ekologicznych w przedszkolach pod nazwą „ekoPrzedzszkolak w ekoStargardzie”. Podczas prelekcji przeszkolono 191 osób. Lekcje obejmowały tematykę głównie zasad segregacji odpadów i ograniczenia masy odpadów komunalnych. • Dołączenie do ogólnopolskiego projektu Elektryczne Śmieci, w zakresie rozszerzenia systemu zbierania i zagospodarowania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych na terenie miasta, gdzie podstawiono 10 czterwonych pojemników. • Prowadzenie prelekcji dla dzieci biorących udział w półkoloniach organizowanych przez Stowarzyszenie „Potrzebny Dom” z zakresu prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi, a w tym właściwej segregacji odpadów i ograniczenia masy odpadów. • Rozpropagowanie wśród mieszkańców plakatów w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi na terenach nieruchomości wielorodzinnych oraz na terenach nieruchomości jednorodzinnych - zarówno przez ZUK jak i Operatora systemu (Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o.). • Wiele cyklicznych wydarzeń, które ZUK organizuje, bądź bierze w nich czynny udział, nie odbyło się w związku z wprowadzonymi ograniczeniami mającymi na celu przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się COVID-19.

Źródło: opracowanie własne

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

**Tabela 2. Opis realizacji zadań zaplanowanych do wykonania w ramach Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021 –
ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ INNE PODMIOTY (MONITOROWANE PRZEZ GMINĘ)**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/opis realizacji zadania w latach 2020-2021
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA			
1.	Termomodernizacja budynków I Liceum Ogólnokształcącego w Stargardzie	ZREALIZOWANE	Podmiot realizujący: Starostwo Powiatowe w Stargardzie Termomodernizacja budynków I Liceum Ogólnokształcącego w Stargardzie została zakończona w 2017 roku.
2.	Termomodernizacja budynku Bursy Szkolnej w Stargardzie	ZREALIZOWANE	Podmiot realizujący: Starostwo Powiatowe w Stargardzie Zakres rzeczowy: docieplenie ścian, docieplenie stropu nad nieogrzewanym poddaszem, wymiana stolarki okiennej, wymiana stolarki drzwiowej, modernizacja instalacji c.w.u., montaż pomp ciepła, modernizacja instalacji c.o. Okres realizacji: 2017 – 2018. Koszt projektu: 2.141.325,59 zł.
3.	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Nr 1 w Stargardzie	NIEZREALIZOWANE	Podmiot realizujący: Starostwo Powiatowe w Stargardzie Zadanie zaplanowano do realizacji w latach 2023-2024. Szacunkowy koszt zadania określono na 8,2 mln zł. Zakres rzeczowy zadania: wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, renowacja stolarki o charakterze zabytkowym, remont dachu wraz z dociepleniem stropu, wykonanie remontu elewacji wraz z izolacją (bez docieplenia ścian z powodu braku zgody Wojewódzkiego Zachodniopomorskiego Konserwatora Zabytków), wymiana instalacji centralnego ogrzewania, wymiana oświetlenia na energooszczędne.
4.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych niestanowiących własności Gminy Miasto Stargard	ZREALIZOWANE	Podmiot realizujący: WFOSiGW w Szczecinie W latach 2020-2021 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie podpisał z beneficjentami (osobami fizycznymi) z obszaru miasta Stargard 81 umów w ramach programu „Czyste Powietrze” na dofinansowanie zadań z zakresu modernizacji energetycznej jednorodzinnych budynków mieszkalnych (wymiana przestarzałych urządzeń grzewczych oraz termomodernizacja). Łączna kwota udzielonej pomocy finansowej (dotacje) w ramach podpisanych umów wynosi 1 320 339,56 zł. Efekty realizacji programu „Czyste Powietrze” na terenie miasta Stargard dla umów podpisanych w latach 2020-2021 przedstawiają się następująco: <ul style="list-style-type: none"> • liczba budynków mieszkalnych o poprawionej efektywności energetycznej – 77 szt.; • liczba wymienionych nieefektywnych źródeł ciepła – 73 szt.; • liczba zamontowanych niskoemisyjnych źródeł ciepła – 76 szt. (w tym: kocioł gazowy kondensacyjny – 33 szt., pompa ciepła – 26 szt., kocioł na biomasę – 7 szt., kotłownia gazowa – 7 szt., system ogrzewania elektrycznego – 2 szt., kocioł na węgiel – 1 szt.); • redukcja zużycia energii końcowej – 5 155,920 GJ/rok; • redukcja emisji dwutlenku siarki (SO₂) – 6,800 Mg/rok; • redukcja emisji pyłu zawieszonego PM10 – 1,736 Mg/rok;
5.	Montaż instalacji fotowoltaicznych i układów solarnych na budynkach mieszkalnych	ZREALIZOWANE	

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<ul style="list-style-type: none"> • redukcja emisji pyłu zawieszonego PM2,5 – 1,549 Mg/rok; • redukcja emisji benzo(a)pirenu – 2,233 kg/rok; • redukcja emisji tlenków azotu (NO_x) – 0,979 Mg/rok; • redukcja emisji dwutlenku węgla (CO₂) – 611,617 Mg/rok. <p>Podmiot realizujący: NFOŚiGW w Warszawie</p> <ul style="list-style-type: none"> • W latach 2020-2021 (II oraz III nabór) w ramach Programu Priorytetowego „Mój Prąd” NFOŚiGW w Warszawie udzielił pomocy finansowej (dotacji) w łącznej wysokości 580 000,00 zł beneficjentom z obszaru miasta Stargard na realizację zadań z zakresu budowy przydomowych (prosumenckich) instalacji fotowoltaicznych. Wsparcia udzielono łącznie dla 136 mikroinstalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy 781,4 kW. Całkowity koszt realizacji przydomowych instalacji PV w ramach programu „Mój Prąd” na terenie miasta wyniósł 3,582 mln zł (II i III nabór). <p>Podmiot realizujący: Spółdzielnia Mieszkaniowa w Stargardzie</p> <p>Rok 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na docieplenie budynków mieszkalnych wydatkowano kwotę 1 004 492 zł. Prace dociepleniowe wykonano w: <ul style="list-style-type: none"> • trzech budynkach na Osiedlu Stare Miasto - w zakresie: docieplenia cokołu budynku wraz z wymianą okienek piwnicznych w budynku przy ul. Krzywoustego 11; docieplenie stropu piwnic w budynkach przy ul. Złotników 3, 5; • kontynuacja docieplenia budynku na Osiedlu Chopina przy ul. Wieniawskiego 16-18 (docieplenie budynku II etap parter - lokale użytkowe); • zakończenie docieplenia budynku - docieplenie ścian podłużnych wraz z malowaniem szczytów na Osiedlu Letnim przy ul. Przedwiośnie 35-37; • docieplenie gzymsu budynku na Osiedlu Kluczewo-Lotnisko przy ul. Drzewieckiego 2, 4, 6. • Remonty pokrycia dachów na kwotę 1 113 276 zł - na Osiedlu Stare Miasto w budynku przy ul. Reja 1, w budynkach przy ul Chrobrego 9, 11, 13, 15; Klasztorna 1.3; Wita Stwosza 2; Łokietka 5; Piłsudskiego 92A; Śródkowa 1-3; na Osiedlu Pyrzyckim w budynkach przy ul.: Lechonia 3 klatka a, b, c, d; Miła 1 klatka a, b; Pileckiego 1 klatka d, e. W zakresie remontu dachów wykonano m.in. docieplenie połaci dachu, gzymsu, ścian, lukarn i daszków lukarn. • Wymiana stolarki okiennej na kwotę 378 366 zł. • Wymiana drzwi w budynkach na kwotę 69 975 zł. • Wymiana zaworów grzejnikowych termostatycznych z głowicami na zawory z wbudowanym automatycznym regulatorem ciśnienia różnicowego w budynkach przy ul. Pocztowej 4, Nowakowskiego 3 i Chopina 46. • Sporządzenie dokumentacji na wymianę inst. gazowej w budynkach przy ul. Kopernika 4-9.

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<p>Modernizacja instalacji gazowej w budynkach przy ul.: Kopernika 6, 8 oraz częściowa wymiana w budynku przy ul. Żłotników 3.</p> <p>Adaptacja pomieszczeń na potrzeby indywidualnych węzłów cieplnych w budynkach przy ul.: W. Polskiego 55, Żeromskiego 1, Żeromskiego 3,</p> <p>Rok 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na docieplenie budynków mieszkalnych wydatkowano kwotę 661 108 zł. Prace dociepleniowe wykonano w: <ul style="list-style-type: none"> • jednym budynku na Osiedlu Stare Miasto - w zakresie: docieplenia ściany od strony ulicy i szczytu wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej na docieplenie w budynku przy ul. Kazimierza Wielkiego 15, • docieplenie gzymsu budynku na Osiedlu Kluczewo-Lotnisko przy ul. Skarżyńskiego 5, 7. • Remonty pokrycia dachów na kwotę 538 198 zł: <ul style="list-style-type: none"> • na Osiedlu Stare Miasto w budynku przy ul. Kwiatowa 1, Piłsudskiego 92A, Śródkowa 1-3 wykonano miejscową naprawę połaci dachu. W budynkach przy ul. Sienkiewicza 6, Pocztovej 6 zamontowano turbowenty, w budynku Piłsudskiego 89 docieplono częściowo stropy pod wykuszami, w budynku Grodzka 8 docieplono stropodach, w budynkach Krzywoustego 7, 9 wykonano wymianę wyłazów dachowych, w budynku Krzywoustego 11 zamontowano odstraszacz oraz kolce na ptaki; • na Osiedlu Chopina w budynku przy ul. Wieniawskiego 16-18 na części budynku (ul. Wieniawskiego 18) w zakresie prac remontowych wykonano awaryjnie miejscową naprawę uszkodzonej folii PCV, a następnie wymienię istniejącego pokrycia z folii PCV na papę termozgrzewalną; • na Osiedlu Zachód w zakresie remontów dachów wykonano: w budynku A2 wymianę wpustu dachowego wraz z częściową wymianą rury deszczowej, w budynku B4 miejscową wymianę pokrycia dachowego wraz z częściową wymianą rynny dachowej i obróbek blacharskich gzymsu (B4), w budynkach B9-B13, B19 montaż nasad kominowych; • na Osiedlu Pyrzyckim wykonano remont dachu wraz remontem lukarn w budynkach przy ul.: Kleeberga 2; Piłckiego 3 a, b wraz z remontem lukarn i wymianą okien połaciowych oraz okien w pomieszczeniach suszarni. • W zakresie remontu ww. dachów wykonano docieplenie połaci dachu, gzymsu, ścian lukarn i daszków lukarn. • Wymiana zaworów grzejnikowych termostatycznych z głowicami na zawory z wbudowanym automatycznym regulatorem ciśnienia różnicowego w budynku przy ul. Strażniczej 2 i Piłsudskiego 39.

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja instalacji gazowej w budynkach przy ul. Kopernika 4 oraz częściowa wymiana w budynku przy ul. Pocztowej 4. • Wymiana stolarki okiennej na kwotę 1 748 zł. • Wymiana drzwi w budynkach na kwotę 48 178 zł. <p>Podmiot realizujący: PEC Sp. z o.o.</p> <p>W 2020 r. PEC zrealizował następujące inwestycje z zakresu rozbudowy sieci ciepłowniczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sieć ciepłownicza w ul. Orzeszkowej (od wys. bud. „DIAMOND FARM” do projektowanej zabudowy mieszkalnej „MARBUD” przy ul. Podleśnej); DN 125 mm, L = 270 m - 589,28 tys. zł. • Sieć ciepłownicza z przyłączami do 6 budynków mieszkalnych „MARBUD” przy ul. Podleśnej (bud. nr B1 ÷ B5 i nr B7); DN 100-32 mm, L = 520 m. • Przyłącza ciepłownicze do 3 budynków mieszkalnych na osiedlu „PLATINUM PARK” (bud. nr 6, nr 7 i nr 8) przy ul. Spokojnej; DN 80-32 mm, L = 160 m - 86,71 tys. zł. • Przyłącza ciepłownicze do 4 budynków mieszkalnych „THERMBAU” przy ul. Hubala-Miłej (bud. nr 10 i nr 12 ÷ 14); DN 50-32 mm, L = 160 m - 98,24 tys. zł. • Przyłącza ciepłownicze do budynku nr 11 (szkoła) na terenie Zakładu Karnego przy al. Żołnierza 42; DN 40 mm, L = 55 m - 53,43 tys. zł. • Przyłącza ciepłownicze do budynku przeznaczanego do obsługi widzeń na terenie Zakładu Karnego przy al. Żołnierza 42; DN 32 mm, L = 60 m - 56,32 tys. zł. • Sieć ciepłownicza z przyłączami do 2-ch budynków mieszkalnych „ASTRAL” przy ul. Kochanowskiego; DN 65-32 mm, L = 125 m - 5,13 tys. zł. • Przyłącza ciepłownicze do budynku mieszkalnego „ETBUD” przy ul. Woj. Polskiego; DN 40-25 mm, L = 30 m - 51,32 tys. zł. • Przyłącza ciepłownicze do budynku mieszkalnego STBS przy ul. Konopnickiej 8; DN 40-32 mm, L = 30 m - 61,4 tys. zł. • Przyłącza ciepłownicze do budynku mieszkalnego WMSTBS przy ul. Mickiewicza 7; DN 32 mm, L = 55 m - 58,17 tys. zł. • Przyłącza ciepłownicze do bud. mieszkalnego WM przy ul. Obrońców Westerplatte 2, 4; DN 32 mm, L = 20 m - 55,83 tys. zł. • Przyłącza ciepłownicze do budynku handlowego z częścią biurowo-socjalną „GIPS SYSTEM” przy ul. Nasiennej; DN 32 mm, L = 36 m - 37,28 tys. zł. • Przyłącza do bud. PKP (nastawnia) przy ul. Dworcowej; DN 40 mm, L = 12 m - 18,85 tys. zł. <p>W 2021 r. PEC zrealizował następujące inwestycje z zakresu rozbudowy sieci ciepłowniczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przyłącza ciepłownicze do 2 obiektów handlowych na terenie centrum handlowego „SALLER” przy ul. Stargardzkiej 1 w Lipniku (bud. nr 1 i nr 2); DN 125-80 mm i DN 65 mm, L = 825 m - 326,4 tys. zł.
6.	Rozbudowa sieci ciepłowniczej	ZREALIZOWANE	

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<ul style="list-style-type: none"> • Przyłącze ciepłownicze do obiektów handlowych na terenie centrum handlowego „SALLER” przy ul. Stargardzkiej 1 w Lipniku (w ul. Kupieckiej i Hanzeatyckiej, przez ul. Szczecińską w pobliżu Ronda 15 Południk i dalej w pasie drogowym ul. Szczecińskiej); DN 150-125 mm, L = 625 m - 688,63 tys. zł. • Przyłącze ciepłownicze do bud. mieszk. i mieszk.-usługowych na osiedlu „PLATINUM PARK” przy ul. Spokojnej (od ronda Żołnierzy Wyklętych); DN 80 mm, L = 295 m - 194,22 tys. zł. • Przyłącza ciepłownicze do 4 budynków mieszkalnych na osiedlu „PLATINUM PARK” (bud. nr 9, 10, 11 i nr 12) przy ul. Spokojnej; DN 80-32 mm, L = 150 m - 89,02 tys. zł. • Przyłącza ciepłownicze do 2 budynków mieszkalnych na osiedlu „PLATINUM PARK” (bud. nr 13 i nr 15) przy ul. Spokojnej; DN 50-32 mm, L = 65 m - 35,32 tys. zł. • Sieć ciepłownicza z przyłączami do 6 budynków mieszkalnych na osiedlu „HARMONIA PARK” (bud. nr 6, nr 8 + 10, nr 14 + 15) przy ul. Podleśnej; DN 80-32 mm, L = 295 m - 95,41 tys. zł. • Sieć ciepłownicza z przyłączami do 7 budynków mieszkalnych na osiedlu „SCAND HOUSE” przy ul. Hubala i Miłej (bud. nr A + G); DN 65-32 mm, L = 475 m - 273,84 tys. zł. • Przyłącze ciepłownicze do budynku mieszkalno-usługowego „MODEHPOLMO” przy ul. 11 Listopada-Szczecińskiej (bud. nr 4); DN 40 mm, L = 25 m - 29,12 tys. zł. • Przyłącze ciepłownicze do budynku mieszkalnego „WIZART” przy ul. Broniewskiego (BUD. Nr 4); DN 32 mm, L = 10 m - 8,23 tys. zł. • Przyłącze ciepłownicze do budynku mieszkalnego „NOBEL HOUSE” przy ul. Niepodległości; DN 40 mm, L = 20 m - 16,11 tys. zł. • Przyłącze do bud. mieszk. STBS przy ul. Konopnickiej 10 A-B; DN 32 mm, L = 40 m - 49 tys. zł. • Przyłącza ciepłownicze do 2 budynków mieszkalnych STBS przy ul. Konopnickiej 2 i Konopnickiej 3; DN 40-25 mm, L = 35 m - 33,80 tys. zł. • Przyłącze do bud. mieszk. STBS przy ul. Kościuszki 72; DN 50-25 mm, L = 70 m - 55,65 tys. zł. • Przyłącze ciepłownicze do budynku mieszkalnego WM STBS przy ul. Aleja Żołnierza Boczna 9; DN 50-32 mm, L = 75 m - 68,29 tys. zł. • Przyłącze ciepłownicze do budynku magazynowo-biurowego „CHEMLAND” przy ul. Usługowej 3; DN 40 mm, L = 10 m - 27,95 tys. zł. • Przyłącze ciepłownicze do budynku warsztatów konserwacyjno-remontowych na terenie Zakładu Karnego przy al. Żołnierza 42; DN 32 mm, L = 15 m - 17,37 tys. zł. • Przyłącze ciepłownicze do 2 budynków „DIAMOND FARM” przy ul. Orzeszkowej; DN 40 mm, L = 23 m - 26,13 tys. zł. <p>Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Stargardzie w 2021 roku przeprowadziło również inwestycję pn. „Modernizacja instalacji odpylania spalin kotła WR-25 nr 7”. Nakłady poniesione przez PEC Sp. o.o. wyniosły 1 389 060 zł, przy czym 1 376 000 zł zostało sfinansowane z pożyczki</p>

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/opis realizacji zadania w latach 2020-2021
7.	Wykonanie odwiertów do wydobywania wód termalnych w celu wzrostu wydobywania	ZREALIZOWANE	<p>przyznanej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. W ramach zadania inwestycyjnego instalacja osiągnęła efekt ekologiczny w 2022 r. w postaci dostosowania do wymogów Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 24 września 2020 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów, tj. uzyskania poziomu stężeń pyłu poniżej 100 mg/m³ w gazach odlotowych w warunkach umownych i przeliczeniu na zawartość tlenu w spalinach na O₂ = 6% oraz utrzymała wskaźnik emisji pyłów na poziomie nie więcej niż 0,065 kg pyłów/GJ wyprodukowanej energii cieplnej w roku.</p> <p>Podmiot realizujący: G-TERM ENERGY Sp. z o.o.</p> <ul style="list-style-type: none"> Główny projekt modernizacyjny pn. „Wykonanie odwiertów geotermalnych w Stargardzie” realizowany był w latach 2019 - 2020 z wykorzystaniem dofinansowania UE. W ramach prac wykonano zostały 4 dodatkowe odwierty geotermalne (dwa wydobywcze GT-6 i GT-7 oraz dwa złączające GT-4 i GT-5) oraz dwa dodatkowe ciągi technologiczne. Łączny koszt projektu wyniósł 77,9 mln zł (wstępnie planowany budżet wynosił 72,1 mln zł). Jednocześnie obok ww. projektu Spółka realizowała prace modernizacyjne budynku ciepłowni, które wyniosły dotychczas ok. 1 mln zł. Dzięki zrealizowanej inwestycji zakończonej w listopadzie 2020 roku zdolności produkcyjne ciepłowni wzrosną blisko dwukrotnie do ok. 450-470 tys. GJ rocznie. W 2020 r. PEC Sp. z o.o. zrealizowało sprzedaż ciepła ze źródła geotermalnego G-Term Energy Sp. z o.o. w ilości 208 243 GJ, co stanowiło 31% udział w całkowitej produkcji ciepła sieciowego na terenie miasta. W 2021 r. PEC Sp. z o.o. zrealizowało sprzedaż ciepła ze źródła geotermalnego G-Term Energy Sp. z o.o. w ilości 249 046 GJ, co stanowiło 33% udział w całkowitej produkcji ciepła sieciowego na terenie miasta.
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA HAŁASEM			
8.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	ZREALIZOWANE	<p>Podmiot realizujący: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie</p> <p>W latach 2020-2021 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził na terenie miasta Stargard 11 kontroli podmiotów w zakresie emisji hałasu do środowiska (zakres czynności kontrolnych: kontrole przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska oraz analiza badań emisji poziomu dźwięku do środowiska przekazanych przez zakład w celu oceny dotrzymywania wielkości dopuszczalnych oraz spełnienia wymagań dotyczących badań automonitoringowych).</p>
9.	Kontrola emisji hałasu do środowiska w otoczeniu dróg oraz linii kolejowych	ZREALIZOWANE	<p>Podmiot realizujący: GDDKiA, ZDDW</p> <p>Głównym źródłem hałasu kształującym klimat akustyczny danego terenu jest hałas drogowy, który generuje największą liczbę przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku. Najistotniejszy wpływ na emisję hałasu drogowego wywiera natężenie ruchu pojazdów</p>

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/opis realizacji zadania w latach 2020-2021
10.	Stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapobiegających nadmiernej emisji hałasu do środowiska	ZREALIZOWANE	<p>samochodowych. Na terenie kraju co 5 lat przeprowadzany jest Generalny Pomiar Ruchu (GPR), który obejmuje drogi krajowe oraz wojewódzkie. Ostatni GPR przeprowadzony został w latach 2020-2021. Głównym celem GPR jest uzyskanie, na podstawie wykonanych bezpośrednich pomiarów, zasadniczych parametrów i charakterystyk ruchu dla wszystkich odcinków sieci dróg krajowych i wojewódzkich. Na podstawie wyników GPR dla odcinków dróg o największym natężeniu ruchu (tj. powyżej 3 mln/rok [8 200/dobę]) sporządzone są mapy akustyczne obrazujące m.in. natężenie emisji hałasu do środowiska. Wyniki GPR 2020/2021 przeprowadzonego dla odcinków dróg zlokalizowanych na terenie Stargardu przedstawiają się następująco (natężenie ruchu pojazdów silnikowych):</p> <ul style="list-style-type: none"> • S10 odc. Węzeł Stargard Zachód – Węzeł Stargard Południe – 12 927 poj./dobę, • S10 odc. Węzeł Stargard Południe – Węzeł Stargard Wschód – 9 409 poj./dobę, • DK20 odc. Węzeł Stargard Wschód – Stargard, ul. Skłodowskiej-Curie – 7 406 poj./dobę, • DK20 odc. Stargard ul. Bydgoska – ul. Szosa Maszewska (DW106) – 16 123 poj./dobę, • DK20 odc. Stargard ul. Szosa Maszewska (DW106) – Lisowo – 4 854 poj./dobę, • DW106 odc. Łęczyca – Stargard (DK20) – 5 177 poj./dobę, • DW106 odc. Stargard (przejście: DK20 – granica miasta) – 12 540 poj./dobę. <p>W grudniu 2021 r. na zlecenie ZZDW w Koszalinie opracowana została „Strategiczna mapa hałasu dla dróg wojewódzkich na terenie województwa zachodniopomorskiego o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie”. Zgodnie z przeprowadzonym mapowaniem akustycznym DW nr 106 na terenie Stargardu generuje przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku w środowisku (dla wskaźnika LDWN) w zakresie od 5 do 10 dB w rejonie skrzyżowania ulic Stanisława Staszica i Popieła. Natomiast przekroczenia w zakresie do 5 dB notowane są na całym odcinku drogi na terenie miasta (zarówno dla wskaźnika LDWN i LN).</p> <p>Podmiot realizujący: Zarząd Dróg Powiatowych w Stargardzie</p> <p>Rok 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa drogi powiatowej 1704Z skrzyżowanie z drogą 1703Z - Lipnik - Stargard Szczeciński/Rondo 15 Południk - ul. Szczecińska - do Placu Zgody - I Brygady - M. Konopnickiej - S. Zeromskiego - Brzozowa - Okrzei - J. Kochanowskiej - Nadbrzeżna - Światopełka do skrzyżowania z drogą krajową nr 20 (Etap - wykonanie przebudowy ul. Pierwszej Brygady i ul. Marii Konopnickiej w Stargardzie - na dzień 31 grudnia 2020 r. wykonano: przebudowę drogi powiatowej na długości 0,230 km (od ul. Piłsudskiego do ul. Dworcowej); przebudowę chodników - 1051 m²; nową nawierzchnię jezdni - 2 275,3 m²; przebudowę skrzyżowań - 2, przebudowę zjazdów do posesji; wykonanie oznakowania poziomego i pionowego, budowę sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic Marii Konopnickiej – Dworcowa. Zrealizowano wydatek w wysokości 1.284.857,79 zł.

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<p>Rok 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zadanie pn. „Modernizacja – wykonanie nawierzchni jezdni i chodników w ciągu ul. Generała Władysława Andersa w Stargardzie” (zadanie realizowane w latach 2021 – 2022) - W ramach inwestycji wykonano przebudowę jezdni drogi powiatowej na odc. od skrzyżowania z ulicą Jagiellońską do skrzyżowania z ul. Jesionową, odc. o dł. 0,84 km. W ramach zakresu podstawowego w 2021 r. wykonano: nową jezdnię o naw. bitumicznej na pow. 4620 m²; przestawienie i regulację krawężników na długości 1600 m. W miesiącu wrzesniu 2021 r. podjęto uchwały o zwiększeniu środków finansowych o 500 000 zł. (50/50 Pow. Stargardzki i Gm. Miasto Stargard) celem ujęcia do realizacji w ramach zadania nowych chodników i zjazdów do posesji na całym odcinku. Zamawiający w myśl podjętych uchwał udzielił wykonawcy zamówienia na roboty podobne w zakresie: wykonania nowych chodników z brukowej kostki betonowej o pow. 2 512,9 m²; wykonania nowych zjazdów z kostki betonowej o pow. 1 344,49 m². Koszt w 2021 roku realizacji zadania w zakresie zamówienia podstawowego i zamówienia uzupełniającego opiewał na kwotę 741 322,44 zł. Zadanie pn. „Modernizacja – wykonanie nawierzchni jezdni i chodników w ciągu ul. Generała Władysława Sikorskiego w Stargardzie” (zadanie realizowane w latach 2021 – 2022) - Zadanie w zakresie zamówienia podstawowego zrealizowano w okresie lipiec – listopad 2021 r. W ramach inwestycji wykonano przebudowę jezdni drogi powiatowej na odc. od skrzyżowania z ulicą Gen. W. Andersa do skrzyżowania z ul. Dębową, odc. o dł. 0,503 km. W ramach zakresu podstawowego w 2021 r. wykonano: nową jezdnię o nawierzchni bitumicznej na powierzchni 2 990 m²; przestawienie i regulację krawężników na dł. 865 m. W miesiącu wrzesniu 2021 r. podjęto uchwały o zwiększeniu środków finansowych o 500 000 zł (50/50 Powiat Stargardzki i Gmina Miasto Stargard) celem ujęcia do realizacji w ramach zadania nowych chodników i zjazdów do posesji na całym odcinku. Zamawiający w myśl podjętych uchwał udzielił wykonawcy zamówienia na roboty podobne w zakresie: wykonania nowych chodników z brukowej kostki betonowej o pow. 2 547 m²; wykonania nowych zjazdów z kostki betonowej, o pow. 1 059 m². Koszt w 2021 roku realizacji zadania w zakresie zamówienia podstawowego i zamówienia uzupełniającego opiewał na kwotę 483 124,73 zł. <p>Podmiot realizujący: Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich</p> <ul style="list-style-type: none"> Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie zrealizował w 2020 roku inwestycję pn. „Przebudowa ciągu pieszo-rowerowego w m. Stargard w ciągu DW nr 106” na długości 0,350 km (koszt realizacji inwestycji 369 6027 zł). <p>Podmiot realizujący: PKP Polskie Linie Kolejowe SA.</p> <ul style="list-style-type: none"> W latach 2020 – 2021 na terenie Gminy Miasto Stargard realizowano zadanie pn. „Przebudowa układów torowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii kolejowej E59 odcinek Stargard

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/opis realizacji zadania w latach 2020-2021																																																				
			<p>- Szczecin Dąbie" (projekt: „Prace na linii kolejowej E59 na odcinku Poznań Główny – Szczecin Dąbie”), w ramach którego wymienione zostały szyny i podkłady. Szacowane koszty wymiany szyn i podkładów dla modernizowanego odcinka to 14 483 880 PLN. Całkowite zakończenie prac na stacji Stargard planowane jest na IV kwartał 2024 r.</p>																																																				
OBSZAR INTERWENCJI: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE																																																							
11.	Kontrola obecnych i potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego		<p>Podmiot realizujący: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska</p> <p>Monitoring pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzony jest przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS) w sposób ujednolicony dla całego kraju od 2008 roku. Zadaniem podsystemu monitoringu PEM jest ocena i obserwacja zmian wielkości pola elektromagnetycznego. Obserwacja ta ma na celu śledzenie poziomów sztucznie wytworzonych pól elektromagnetycznych w środowisku w odniesieniu do wartości poziomów dopuszczalnych określonych dla miejsc dostępnych dla ludności. Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne, według Rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. Od 2021 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z nowym rozporządzeniem. W latach 2020-2021 na terenie miasta Stargard przeprowadzono pomiary natężenia pola elektromagnetycznego (PEM) w 5 punktach pomiarowych. Zmierzone wartości PEM były dużo niższe od minimalnego poziomu dopuszczalnego wynoszącego 28 V/m. Poniżej przedstawiono wyniki pomiarów poziomu natężenia promieniowania elektromagnetycznego przeprowadzonych przez GIOŚ latach 2020-2021 w punktach pomiarowych zlokalizowanych na terenie miasta Stargard.</p>																																																				
12.	Utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym	ZREALIZOWANE	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="4">Lokalizacja punktu pomiarowego</th> </tr> <tr> <th>Ulica</th> <th>Długość geograficzna (E)</th> <th>Szerokość geograficzna (N)</th> <th>Rok badań</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kościuszki</td> <td>15,024639</td> <td>53,333278</td> <td>2020</td> </tr> <tr> <td>Popiela</td> <td>15,049097</td> <td>53,334894</td> <td>2020</td> </tr> <tr> <td>Szymanowskiego</td> <td>15,011750</td> <td>53,345611</td> <td>2020</td> </tr> <tr> <td>Warszawska</td> <td>15,039717</td> <td>53,329736</td> <td>2021</td> </tr> <tr> <td>Okrzei</td> <td>15,041167</td> <td>53,345000</td> <td>2021</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Zmierzona wartość PEM [V/m]</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>1,94</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>0,61</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>1,91</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>1,32</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td><0,50</td> </tr> </tbody> </table>	Lokalizacja punktu pomiarowego				Ulica	Długość geograficzna (E)	Szerokość geograficzna (N)	Rok badań	Kościuszki	15,024639	53,333278	2020	Popiela	15,049097	53,334894	2020	Szymanowskiego	15,011750	53,345611	2020	Warszawska	15,039717	53,329736	2021	Okrzei	15,041167	53,345000	2021				Zmierzona wartość PEM [V/m]				1,94				0,61				1,91				1,32				<0,50
Lokalizacja punktu pomiarowego																																																							
Ulica	Długość geograficzna (E)	Szerokość geograficzna (N)	Rok badań																																																				
Kościuszki	15,024639	53,333278	2020																																																				
Popiela	15,049097	53,334894	2020																																																				
Szymanowskiego	15,011750	53,345611	2020																																																				
Warszawska	15,039717	53,329736	2021																																																				
Okrzei	15,041167	53,345000	2021																																																				
			Zmierzona wartość PEM [V/m]																																																				
			1,94																																																				
			0,61																																																				
			1,91																																																				
			1,32																																																				
			<0,50																																																				

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/opis realizacji zadania w latach 2020-2021
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI			
13.	Bieżąca konserwacja i utrzymanie cieków wodnych	ZREALIZOWANE	<p>Podmiot realizujący: PGW Wody Polskie Zarząd Zlewni w Stargardzie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usługa kompleksowa 2020-2021 - eksploatacja, obsługa i konserwacja urządzeń wodnych wraz z odcinkowym utrzymaniem koryt cieków naturalnych na terenie działania PGW WP RZGW w Szczecinie" - w części zamówienia 13 - zadanie nr 3.4 Nadzór Wodny Stargard. Prace polegały na koszeniu roślinności ze skarp z wygrabiением, usuwanie utrudniających przepływ wody zanieczyszczeń (gałęzi, konarów i innych odpadów) z wywiezieniem z wykorzystaniem rumoszu drzewnego do zabudowy w korycie cieku (np. deflektory). Środki finansowe są kwotą ryczałtową i nie można podać wartości w zakresie realizacji prac na m. Stargard. • „Konserwacja wałów przeciwpowodziowych na terenie działania PGW WP RZGW w Szczecinie poprzez wykonanie koszenia oraz naprawy szkód wyrządzonych przez dzikie zwierzęta” w części zamówienia nr 10 - Nadzór Wodny w Stargardzie obiekt nr 1 i 2, wartość prac 31 356,06 zł (2020 r.) i 33 471,12 zł (2021 r.). Prace polegały na koszeniu wałów z wygrabiением oraz mechanicznym koszeniu dna rzeki Ina przy wałach. • W latach 2020-2021 miały miejsce prace związane z aktualizacją opracowanej w 2018 roku dokumentacji projektowej zadania inwestycyjnego pn. „Odbudowa Jazu w Kluczewie w km 5+210 na rzece Mała Ina wraz z wymianą kompletnych mechanicznych mechanizmów”, do aktualnie obowiązujących przepisów prawnych i warunków technicznych, aktualizację kosztorysu inwestorskiego oraz uzyskanie wszelkich wymaganych pozwoleń, opinii, uzgodnień, warunków i decyzji wraz z ostateczną decyzją pozwolenia na budowę. • W 2021 r. PGW Wody Polskie prowadziło prace przygotowawcze inwestycji pn. „Zabezpieczenie przeciwpowodziowe zlewni rzeki Iny z uwzględnieniem środowiskowych uwarunkowań jednolitych części wód powierzchniowych - zadanie nr 1 - Zabezpieczenie przeciwpowodziowe miasta Stargard”, której celem jest przebudowa obiektów i urządzeń wodno-melioracyjnych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na odcinku rzeki Iny od północnej granicy Stargardu do ul. Światopełka. W ramach prac wykonane zostanie: dogęszczenie korpusu wału wraz z uzupełnieniem góry obwałowania do wymaganej rzędnej; uszczelnienie korpusu wału poprzez wykonanie przesłony, zabezpieczenie w formie ścianki sztalowej, zabezpieczenie w formie muru oporowego, wykonanie dróg technologicznych przy wyżej wymienionych zabezpieczeniach.
14.	Konserwacja rowów melioracyjnych	ZREALIZOWANE	<p>Podmiot realizujący: Gmina Miasto Stargard</p> <ul style="list-style-type: none"> • W latach 2020-2021 na prace związane z konserwacją i eksploatacją kanalizacji deszczowej oraz konserwację kanałów, rowów melioracyjnych i zbiorników odparowujących, oczyszczanie i wywóz nieczystości z kraty na Kanale Młyńskim, faszynowanie (umacnianie brzegów) rowów melioracyjnych wydano łącznie 460 467,54 zł.

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/opis realizacji zadania w latach 2020-2021
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA			
<i>W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” nie wyznaczono zadań monitorowanych w ramach obszaru interwencji „GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA”.</i>			
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE			
<i>W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” nie wyznaczono zadań monitorowanych w ramach obszaru interwencji „ZASOBY GEOLOGICZNE”.</i>			
OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY			
15.	Prowadzenie monitoringu jakości gleb	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • W rejestrze historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi prowadzonym przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska nie ma wpisów z terenu miasta Stargard. • W rejestrze bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku prowadzonym przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska nie ma wpisów z terenu miasta Stargard. • Na terenie Stargardu nie występują również grunty zdegradowane wymagające przeprowadzenia procesu rekultywacji.
16.	Stosowanie tzw. „dobrych praktyk rolniczych”	ZREALIZOWANE	<p><u>Podmiot realizujący: Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie (w zakresie czynności kontrolnych)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • W latach 2020-2021 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przeprowadziła 2 kontrole w gospodarstwach rolnych znajdujących się na terenie miasta Stargard. W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości: 1) zadeklarowana powierzchnia działki rolnej jest większa lub mniejsza od powierzchni stwierdzonej w wyniku pomiaru; 2) działka rolna jest położona na niezadeklarowanej działce referencyjnej (np. drogi i rowy); 3) stwierdzono zaniechanie prowadzenia działalności rolniczej w roku kontrolnym; 4) brak przestrzegania wymogu zebrań i usunięcia skoszonej biomasy w odpowiednim terminie lub brak przestrzegania zakazu pozostawienia rozdrobnionej biomasy. • W latach 2020-2021 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził na terenie miasta Stargard 3 kontrole w gospodarstwach rolnych (wszystkie kontrole wykazały naruszenia). Zakres przeprowadzonych czynności: kontrola przestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu w zakresie warunków stosowania i przecho-

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/opis realizacji zadania w latach 2020-2021
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW			
17.	Kontynuowanie „Programu oczyszczania miasta Stargard Szczeciński z azbestu na lata 2010-2032”	ZREALIZOWANE	<p>wywania nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin; kontrola podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach, której są przechowywane odchody zwierzęce lub stosowane nawozy, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych; kontrola przestrzeganiem warunków dotyczących ilości pobieranej wody, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych; kontrola gospodarstw rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów wzajemnej zgodności (<i>cross-compliance</i>).</p> <p>Podmiot realizujący: Gmina Miasto Stargard, właściciele nieruchomości. WFOŚiGW Gmina Miasto Stargard w dn. 09.09.2021 r. podpisała umowę dotacyjną z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na realizację zadania pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miasto Stargard”. W 2021 r. łącznie zutilizowano 53,480 Mg azbestu od 40 wnioskodawców. Szacuje się, iż zutilizowano azbest pochodzący z 68 nieruchomości. Całkowity koszt zadania: 53 480 zł, kwota dotacji z WFOŚiGW: 17 676,60 zł (33,43%), środki własne miasta: 35 803,40 zł (66,57%).</p> <p>Podmiot realizujący: Zakład Zagospodarowania Odpadów Stargard Sp. z o.o. Rok 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W celu utrzymania środków trwałych w należytym stanie, umożliwiającym realizowanie zadań określonych w Planie rzeczowo-finansowym Spółka przeprowadziła w 2020 r. remonty na kwotę łączną w wysokości 445,6 tys. zł (wykonano między innymi remonty: kompaktora, belownicy, ładowarek, kompostowni, linii sortowniczej, przetrzucarki, bioreaktorów). • W ramach odnowienia majątku Spółki ze środków własnych w 2020 r. dokonano modernizacji i zakupów środków trwałych na łączną wartość netto 607 701 zł, w tym: plac magazynowania odpadów 186 662 zł, rozdrabniacz wielowalowy 103 587 zł, utwardzony plac pod garaż 50 309 zł, boks magazynowania odpadów 44 362 zł, modernizacja i zakup pozostałego majątku 222 781 zł. • Spółka w wyniku przeprowadzanego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zawarła umowę na zaprojektowanie i budowę systemu kompostowni kontenerowej o wydajności całkowitej 1 500 Mg/rok. Budowę podzielono na dwa etapy, w pierwszym powstanie zespół kompostowni składający się z czterech kontenerów procesowych oraz dwóch kontenerów technicznych - biofiltra i sterowni. Planowane zakończenie inwestycji w połowie 2021 roku. • W 2020 r. Spółka rozpoczęła rekultywację V kwatery składowania odpadów, która była eksploatowana do 15 grudnia 2019 r. I etap rekultywacji rozpoczął się w listopadzie 2020 r.,
18.	Modernizacja, rozbudowa obiektów przeznaczonych do przetwarzania odpadów	ZREALIZOWANE	
19.	Rozbudowa składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne	ZREALIZOWANE	

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<p>a jego zakończenie przewidziano zgodnie z umową na luty 2021 roku. Wartość wykonanych prac w I etapie to 290 tys. zł netto.</p> <p>Rok 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W celu utrzymania środków trwałych w należytym stanie, umożliwiających realizowanie zadań określonych w Planie rzeczowo-finansowym Spółka przeprowadziła w 2021 r. remonty na kwotę łączną w wysokości 663,3 tys. zł (wykonano między innymi remonty: kompaktora, belownicy, ładowarek, kompostowni, linii sortowniczej, biofiltra, rozdzielnicy). • W ramach odtworzenia majątku Spółki ze środków własnych w 2021 r. wydatkowała kwotę w wysokości 1 215 868,20 zł, w tym: zakup kosiarki gąsienicowej ECOTECH 134.146,34 zł, zakup samochodu elektrycznego NISSAN 129.960,50 zł, zakup wózka widłowego HYSTER 115.000,00 zł, modernizacja ciągnika NEW Holland: kosiarka, zamiatarka, podnośnik 52.910,00 zł, modernizacja ładowarki JCB 527 o chwytak i adapter 31.200,00 zł, modernizacja instalacji alarmowej i sygnalizacyjnej na MBU 28.049,19 zł, zakup kontenera z plandeką 53.000,00 zł, budowa kompostowni kontenerowej (45,2% wartości inwestycji) 417.035,20 zł, modernizacja sortowni i biokompostowni o BAT 51.364,43 zł. • W roku 2020 Spółka rozpoczęła rekultywację V kwatery składowania odpadów, która była eksploatowana do 15 grudnia 2019 rok. W grudniu 2021 rekultywacja została zakończona. Pełny koszt prac związanych z rekultywacją kwatery nr V zamknął się w kwocie 1.594.892 zł netto. • W grudniu 2021 roku zakończona została realizacja inwestycji związanej z budową systemu kompostowni kontenerowej. • Ponadto Spółka uzyskała zmianę pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji biologicznego przetwarzania odpadów zlokalizowanej na działkach nr 161/1 i 161/2 w Łęczycy, w wyniku której możliwa jest zamienna praca 4 bioreaktorów do stabilizacji biologicznej odpadu o kodzie 19 12 12 inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów innych niż wymienione w 19 12 11 z pracą kompostowni odpadów między innymi zielonych i innych odpadów ulegających biodegradacji. • Uzyskano również zmianę zezwolenia na przetwarzanie i zbieranie odpadów na terenie instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów z możliwością przetworzenia na terenie instalacji odpadów wielkogabarytowych 20 03 07 za pomocą rozdrabniacza mobilnego. Takie rozwiązanie pozwala znacznie obniżyć koszty zagospodarowania tej frakcji.
20.	Budowa instalacji do spalania paliwa-RDF	NIEZREALIZOWANE	<p>Podmiot realizujący: Zakład Zagospodarowania Odpadów Stargard Sp. z o.o. Z uwagi na zmiany koniunktury rynku inwestycja nie będzie realizowana.</p>

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/opis realizacji zadania w latach 2020-2021
21.	Przygotowanie i prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie ograniczania ilości wytwarzanych odpadów oraz prawidłowego postępowania z odpadami	ZREALIZOWANE	Opisano szczegółowo przy zadaniu „Prowadzenie działań dotyczących edukacji ekologicznej” (tabela numer 1, zadanie numer 42).
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE			
22.	Bieżąca konserwacja i ochrona form ochrony przyrody	ZREALIZOWANE	Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Dobrzany Zadanie realizowane przez Nadleśnictwo poprzez prowadzenie monitoringu siedlisk przyrodniczych na terenie miasta na powierzchni 7,85 ha.
23.	Bieżące i zrównoważone utrzymanie obszarów leśnych na terenie gminy	ZREALIZOWANE	Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Dobrzany Nadleśnictwo w latach 2020-2021 w ramach realizacji prac związanych z utrzymaniem i zagospodarowaniem lasu przeprowadziło na terenie miasta trzebieże na łącznej powierzchni 2,00 ha. Istotną trzebież jest sukcesywne usuwanie z drzewostanu nadmiaru drzew głównie z powodu ich stopniowo wzrastających potrzeb życiowych. W ten sposób poprawia się warunki wzrostu i rozwoju pozostałym drzewom. Jednocześnie, wskutek regulowania stopnia zagęszczenia drzew w drzewostanie, zmieniają się warunki środowiska glebowego i atmosferycznego. Zabiegi te polegają na usuwaniu z drzewostanu drzew gospodarzo niepożądanych. Trzebieże pozytywnie wpływają na wzrost pozostających drzew w drzewostanie poprzez zmniejszenie konkurencji między drzewami o światło, składniki pokarmowe i wodę. Pozytywnym aspektem jest również przyspieszenie rozkładu materii organicznej na dnie lasu poprzez zwiększenie dopływu światła i ciepła do gleby. Trzebieże powodują zwiększenie przyrostu miąższości drzewostanu dzięki wzmożonemu rozwojowi koron drzew i tym samym grubości pni. Polepszają również jakość techniczną i sanitarną drzewostanu dzięki usuwaniu drzew wadliwych i chorych.
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI			
24.	Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR)	ZREALIZOWANE	Podmiot realizujący: Główny Inspektor Ochrony Środowiska <ul style="list-style-type: none"> Zgodnie z art. 271b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Główny Inspektor Ochrony Środowiska jest organem właściwym do realizacji zadań w sprawach z zakresu przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym. Do zadań GIOŚ należy m.in. prowadzenie rejestru zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, w tym zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia awarii i o dużym ryzyku (ZDR) wystąpienia awarii. Zgodnie z prowadzonym rejestrem na terenie miasta Stargard znajduje się jeden zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (zakład ZDR) – tj. Bridgestone Stargard Sp. z o.o., ul. Most Kamienny 7, 73-110 Stargard.

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

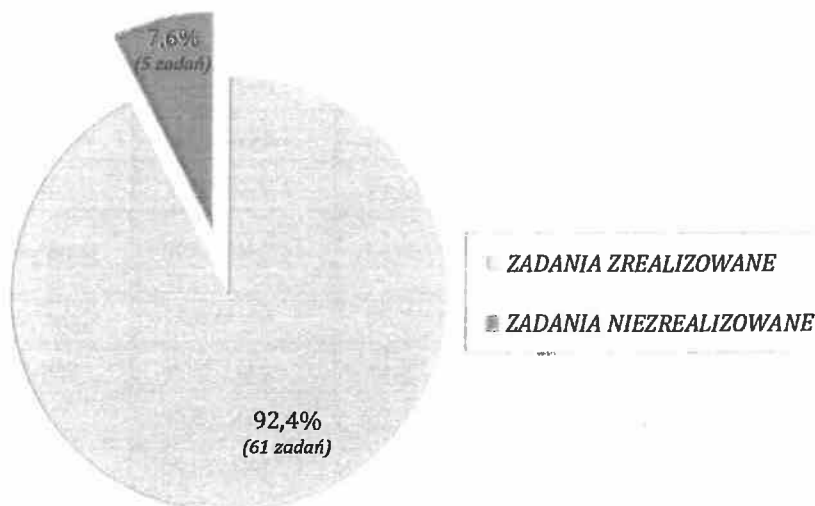
Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący/opis realizacji zadania w latach 2020-2021
			<ul style="list-style-type: none"> Fabryka Bridgestone Stargard Sp. z o.o. jest zakładem produkującym opony radialne do samochodów ciężarowych i autobusów. W procesie produkcyjnym stosowane są m.in. substancje niebezpieczne, które potencjalnie mogą być przyczyną powstania awarii przemysłowej lub mogą zwiększyć skutki takiej awarii. Spółka dokłada wszelkich starań, aby to zagrożenie całkowicie wyeliminować. W zakładzie stosowane są preparaty zawierające substancje niebezpieczne stwarzające zagrożenia dla środowiska wodnego oraz łatwopalne ciecze. Przeważająca większość stosowanych i składowanych w zakładzie substancji jest niebezpieczna dla organizmów wodnych. Ilość składowanych substancji jest optymalizowana pod względem wymagań dla zapewnienia produkcji oraz organizacji transportu.
OBSZAR INTERWENCJI: EDUKACJA EKOLOGICZNA			
<i>W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” nie wyznaczono zadań monitorowanych w ramach obszaru interwencji „EDUKACJA EKOLOGICZNA”.</i>			

Źródło: opracowanie własne

W ramach niniejszego Raportu w tabelach numer 1-2 przeanalizowano 66 zadań wyznaczonych do realizacji w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025”. W latach 2020-2021 zrealizowano 61 zadań, co stanowi 92,4 %, przy braku realizacji jedynie 5 (co stanowi 7,6%) następujących zadań:

- 1) Termomodernizacja Przedszkola Miejskiego nr 3 w Stargardzie.
- 2) Termomodernizacja Przedszkola Miejskiego nr 5 w Stargardzie.
- 3) Termomodernizacja Zespołu Szkół Nr 1 w Stargardzie.
- 4) Wspieranie finansowe budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków.
- 5) Budowa instalacji do spalania paliwa-RDF na terenie ZZO.

Na kolejnym wykresie przedstawiono stopień realizacji zadań wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska” w latach 2020-2021.

Wykres 1. Stopień realizacji zadań wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska” w latach 2020-2021

Źródło: opracowanie własne

2.2. Analiza finansowa realizacji Programu Ochrony Środowiska

W latach 2020-2021 z budżetu Gminy Miasto Stargard na realizację zadań wpływających na poprawę i ochronę stanu środowiska wydatkowano łącznie 136,104 mln zł. W analizowanym okresie największe wydatki poniesiono na:

- gospodarkę odpadami komunalnymi (31,794 mln zł),
- lokalny transport zbiorowy (31,257 mln zł),
- drogi publiczne gminne (23,522 mln zł),
- gospodarkę ściekową i ochronę wód (14,881 mln zł),
- drogi wewnętrzne (10,689 mln zł),
- oświetlenie uliczne (6,386 mln zł),
- straż miejską (3,979 mln zł),
- oczyszczanie miasta (3,591 mln zł),
- utrzymanie zieleni (3,240 mln zł).

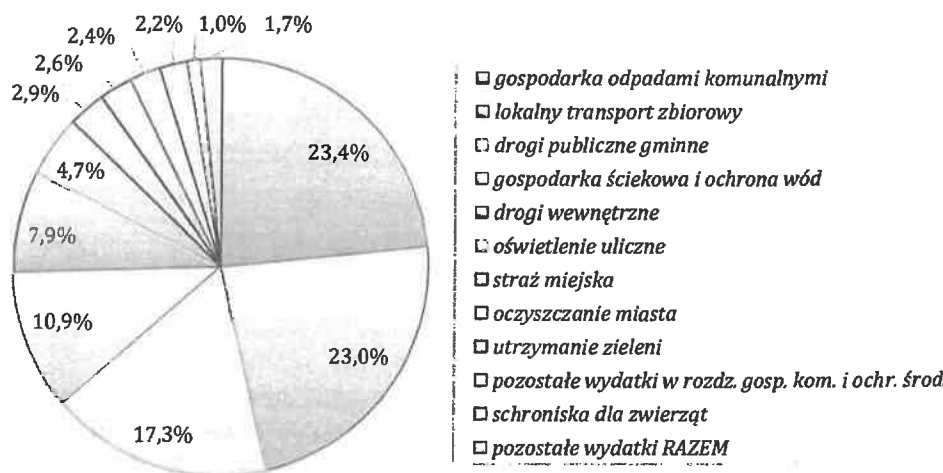
Udział wydatków budżetowych na realizację zadań wpływających na poprawę i ochronę stanu środowiska w ogóle wydatków budżetowych miasta w latach 2020-2021 kształtował się na poziomie 18,4 %.

W kolejnej tabeli oraz na wykresie przedstawiono szczegółowe dane dotyczące wydatków z budżetu Gminy Miasto Stargard w latach 2020-2021 na realizację zadań wpływających na poprawę i ochronę stanu środowiska.

Tabela 3. Wydatki z budżetu Gminy Miasta Stargard w latach 2020-2021 na realizację zadań wpływających na poprawę i ochronę stanu środowiska

Dział	2020 r.	2021 r.	SUMA	Udział
	[zł]	[zł]	[zł]	
gospodarka odpadami komunalnymi	14 983 937,93	16 809 780,92	31 793 718,85	23,4%
lokalny transport zbiorowy	14 782 890,67	16 474 100,02	31 256 990,69	23,0%
drogi publiczne gminne	9 384 385,03	14 137 520,56	23 521 905,59	17,3%
gospodarka ściekowa i ochrona wód	9 492 380,20	5 388 884,20	14 881 264,40	10,9%
drogi wewnętrzne	1 398 358,77	9 290 907,20	10 689 265,97	7,9%
oświetlenie uliczne	3 072 005,62	3 314 228,14	6 386 233,76	4,7%
straż miejska	1 975 340,67	2 003 190,40	3 978 531,07	2,9%
oczyszczanie miasta	1 981 756,18	1 609 599,57	3 591 355,75	2,6%
utrzymanie zieleni	1 243 256,03	1 996 276,87	3 239 532,90	2,4%
pozostałe wydatki w rozdziale gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 291 051,37	1 756 526,98	3 047 578,35	2,2%
schroniska dla zwierząt	615 947,71	691 913,72	1 307 861,43	1,0%
ochrona powietrza atmosferycznego	220 198,96	685 842,00	906 040,96	0,7%
drogi publiczne powiatowe	26 193,02	684 905,42	711 098,44	0,5%
plany zagospodarowania przestrzennego	221 972,70	183 513,79	405 486,49	0,3%
turystyka	137 334,31	246 099,52	383 433,83	0,3%
drogi publiczne krajowe	1 438,38	2 460,18	3 898,56	<0,1%
SUMA	60 828 447,55	75 275 749,49	136 104 197,04	100,0%
UDZIAŁ W OGÓLE WYDATKÓW Z BUDŻETU	17,0%	19,7%	18,4%	-

Źródło: na podstawie sprawozdań finansowych z realizacji budżetu Gminy Miasta Stargard za lata 2020-2021

Wykres 2. Struktura wydatków budżetowych Gminy Miasta Stargard w latach 2020-2021 na realizację zadań wpływających na poprawę i ochronę stanu środowiska

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych z realizacji budżetu Gminy Miasta Stargard

2.3. Analiza wskaźnikowa realizacji Programu Ochrony Środowiska

Analiza wskaźnikowa realizacji POŚ polega na przypisaniu wartości dla wybranych wskaźników w kolejnych latach oraz dokonaniu oceny ich zmian poprzez porównanie trendu oczekiwanego z zaistniałym, przy wykorzystaniu następujących symboli:

- „↑” – wzrost wartości danego wskaźnika;
- „↓” – spadek wartości danego wskaźnika;
- „↔” – brak zmian wartości danego wskaźnika.

Jeżeli zaistniała zmiana odbiega od zmiany oczekiwanej wówczas dany wskaźnik oceniony został negatywnie. W sytuacji zgodności trendu oczekiwanego z zaistniałym wskaźnik oceniony został pozytywnie. Wskaźnik przypisany dla 2019 r. stanowi wartość bazową (punkt odniesienia) dla efektów realizacji Programu w latach 2020-2021.

W kolejnej tabeli przedstawiono analizę wskaźnikową realizacji w latach 2020-2021 „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025”.

Tabela 4. Analiza wskaźnikowa realizacji Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021

Wskaźnik	Zmiany wartości wskaźnika w poszczególnych latach	Ocena zmiany wskaźnika	
		Zmiana oczekiwana	Zmiana zaistniała
Długość sieci ciepłowniczej [km]	67,8 (2019 r.) 69,1 (2020 r.) 71,4 (2021 r.)	↑	↑
Udział sieci ciepłowniczej preizolowanej	79,5% (2019 r.) 80,2% (2020 r.) 80,9% (2021 r.)	↑	↑
Liczba węzłów ciepłych [szt.]	646 (2019 r.) 686 (2020 r.) 710 (2021 r.)	↑	↑
Ilość wykorzystywanego ciepła geotermalnego w systemie ciepłowniczym miasta [GJ]	226 281 (2019 r.) 208 243 (2020 r.) 249 046 (2021 r.)	↑	↑
Straty przesyłowe ciepła	13,2% (2019 r.) 13,1% (2020 r.) 12,0% (2021 r.)	↑	↑
Ilość sprzedanego ciepła systemowego [GJ]	575 406 (2019 r.) 573 388 (2020 r.) 659 144 (2021 r.)	↑	↑
Ilość zużytego opału węglowego w ciepłowni [Mg]	23 703 (2019 r.) 22 396 (2020 r.) 24 755 (2021 r.)	↓	↑
Wielkość emisji CO ₂ przez PEC Sp. z o.o. [MgCO ₂]	49 038 (2019 r.) 46 888 (2020 r.) 52 746 (2021 r.)	↓	↑
Długość czynnej rozdzielczej sieci gazowej [km]	164,5 (2019 r.) 165,1 (2020 r.) 165,5 (2021 r.)	↑	↑
Liczba czynnych przyłączy gazowych do budynków ogółem [szt.]	4 435 (2019 r.) 4 523 (2020 r.) 4 966 (2021 r.)	↑	↑
Liczba gospodarstw domowych ogrzewających mieszkania gazem ziemnym	6 199 (2019 r.) 6 407 (2020 r.) 6 399 (2021 r.)	↑	↑

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Wskaźnik	Zmiany wartości wskaźnika w poszczególnych latach	Ocena zmiany wskaźnika	
		Zmiana oczekiwana	Zmiana zaistniała
Zużycie gazu ziemnego przez gospodarstwa domowe [MWh]	84 491,7 (2019 r.) 85 363,2 (2020 r.) 91 836,9 (2021 r.)	↑	↑
Zużycie gazu ziemnego przez gospodarstwa domowe w celu ogrzewania mieszkań [MWh]	68 163,3 (2019 r.) 69 797,3 (2020 r.) 77 158,5 (2021 r.)	↑	↑
Długość ścieżek rowerowych [km]	37,3 (2019 r.) 38,5 (2020 r.) 43,6 (2021 r.)	↑	↑
Praca przewozowa taboru MPK Sp. z o.o. [liczba wozokilometrów]	2 082 269 (2019 r.) 1 805 466 (2020 r.) 1 998 734 (2021 r.)	↑	↓
Liczba przewiezionych pasażerów przez MPK Sp. z o.o.	7 867 027 (2019 r.) 5 640 123 (2020 r.) 6 645 047 (2021 r.)	↑	↓
Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca [kWh]	633,28 (2019 r.) 657,23 (2020 r.) 644,73 (2021 r.)	↓	↑
Długość czynnej sieci wodociągowej [km]	6155,4 (2019 r.) 158,0 (2020 r.) 163,8 (2021 r.)	↑	↑
Liczba przyłączy do sieci wodociągowej – budynki mieszkalne [szt.]	4 559 (2019 r.) 4 655 (2020 r.) 4 701 (2021 r.)	↑	↑
Udział budynków mieszkalnych na terenie miasta przyłączonych do sieci wodociągowej	94,5% (2019 r.) 95,4% (2020 r.) 96,4% (2021 r.)	↑	↑
Stopień zwodociągowania miasta	98,2% (2019 r.) 98,3% (2020 r.) 98,3% (2021 r.)	↑	↑
Liczba awarii sieci wodociągowej	23 (2019 r.) 17 (2020 r.) 45 (2021 r.)	↓	↑
Wskaźnik strat wody na sieci wodociągowej	12,21% (2019 r.) 11,75% (2020 r.) 10,10% (2021 r.)	↓	↓
Zużycie wody w gospodarstwach domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca [m ³]	37,8 (2019 r.) 38,2 (2020 r.) 37,4 (2021 r.)	↓	↓
Zużycie wody ogółem na terenie miasta [tys. m ³]	3 029,5 (2019 r.) 3 034,5 (2020 r.) 3 003,6 (2021 r.)	↓	↓
Pobór wody ogółem na terenie miasta [tys. m ³]	3 482,0 (2019 r.) 3 494,0 (2020 r.) 3 509,9 (2021 r.)	↓	↑
Długość czynnej sieci kanalizacji sanitarnej [km]	171,1 (2019 r.) 174,2 (2020 r.) 179,8 (2021 r.)	↑	↑

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Wskaźnik	Zmiany wartości wskaźnika w poszczególnych latach	Ocena zmiany wskaźnika	
		Zmiana oczekiwana	Zmiana zaistniała
Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej – budynki mieszkalne [szt.]	3 535 (2019 r.) 3 600 (2020 r.) 3 600 (2021 r.)	↑	↑
Liczba awarii sieci kanalizacyjnej	8 (2019 r.) 5 (2020 r.) 5 (2021 r.)	↓	↓
Ilość ścieków bytowych odprowadzonych siecią kanalizacyjną [tys. m ³]	2 388,2 (2019 r.) 2 403,0 (2020 r.) 2 790,2 (2021 r.)	↑	↑
Stopień skanalizowania miasta	96,0% (2019 r.) 96,1% (2020 r.) 96,1% (2021 r.)	↑	↑
Udział budynków mieszkalnych na terenie miasta przyłączonych do sieci kanalizacyjnej	74,0% (2019 r.) 74,1% (2020 r.) 75,0% (2021 r.)	↑	↑
Łączny ładunek zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych na oczyszczalni ścieków w Stargardzie (ul. Drzymały 65) [Mg]	155,1 (2019 r.) 184,5 (2020 r.) 155,6 (2021 r.)	↓	↑
Liczba zbiorników bezodpływowych na terenie miasta [szt.]	101 (2019 r.) 54 (2020 r.) 54 (2021 r.)	↓	↓
Łączna masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta [Mg]	30 563,11 (2019 r.) 28 696,87 (2020 r.) 29 886,02 (2021 r.)	↓	↓
Łączna masa odebranych zmieszanych odpadów komunalnych [Mg]	19 025,71 (2019 r.) 15 585,48 (2020 r.) 15 197,96 (2021 r.)	↓	↓
Udział zmieszanych odpadów komunalnych w łącznej masie odebranych odpadów komunalnych	62,3% (2019 r.) 54,3% (2020 r.) 50,9% (2021 r.)	↓	↓
Masa odpadów komunalnych odebranych w ramach GSGOK w przeliczeniu na 1 mieszkańca [kg]	380 (2019 r.) 374 (2020 r.) 391 (2021 r.)	↓	↑
Masa zmieszanych odpadów komunalnych odebranych w ramach GSGOK w przeliczeniu na 1 mieszk. [kg]	235 (2019 r.) 191 (2020 r.) 184 (2021 r.)	↓	↓
Masa wysegregowanych odpadów opakowaniowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca (GSGOK) [kg]	33,52 (2019 r.) 57,97 (2020 r.) 59,61 (2021 r.)	↑	↑
Masa wysegregowanych (odebranych) odpadów niebezpiecznych w ramach GSGOK [Mg]	100,025 (2019 r.) 123,429 (2020 r.) 116,142 (2021 r.)	↑	↑
Liczba zidentyfikowanych „dzikich wysypisk” odpadów [szt.]	8 (2019 r.) 15 (2020 r.) 23 (2021 r.)	↓	↑
Ilość wytworzonych odpadów innych niż komunalne (przemysłowych) [tys. t]	36,4 (2019 r.) 39,1 (2020 r.) 40,0 (2021 r.)	↓	↑

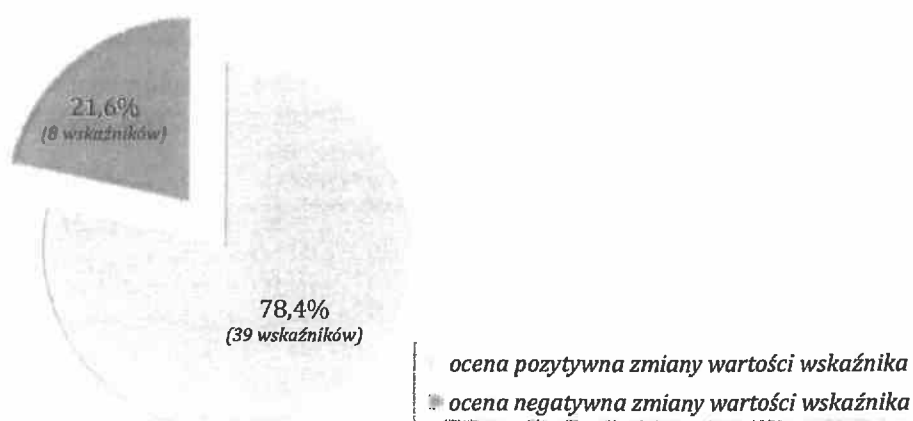
**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Wskaźnik	Zmiany wartości wskaźnika w poszczególnych latach	Ocena zmiany wskaźnika	
		Zmiana oczekiwana	Zmiana zaistniała
Liczba obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego [szt.]	60 (2019 r.) 62 (2020 r.) 65 (2021 r.)	↑	↑
Powierzchnia gminy objęta obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego [ha]	1 908 (2019 r.) 1 912 (2020 r.) 1 943 (2021 r.)	↑	↑
Powierzchnia gruntów leśnych [ha]	60,62 (2019 r.) 67,85 (2020 r.) 68,09 (2021 r.)	↑	↑
Powierzchnia lasów [ha]	60,08 (2019 r.) 67,31 (2020 r.) 67,53 (2021 r.)	↑	↑
Liczba pomników przyrody [szt.]	11 (2019 r.) 11 (2020 r.) 11 (2021 r.)	↑↔	↔
Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej [ha]	102,54 (2019 r.) 102,54 (2020 r.) 102,54 (2021 r.)	↑↔	↔
Liczba nasadzonych drzew na terenach zielonych [szt.]	68 (2019 r.) 80 (2020 r.) 420 (2021 r.)	↑	↑
Liczba nasadzonych krzewów na terenach zielonych [szt.]	175 (2019 r.) 237 (2020 r.) 2 178 (2021 r.)	↑	↑

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zmianę zdecydowanej większości analizowanych wskaźników (40 z 51 tj. 78 %) oceniono w trendzie pozytywnym. Oznacza to, iż na terenie miasta Stargard systematycznie realizowane są zadania, które wpływają pozytywnie na poszczególne komponenty środowiskowe ograniczając /równoważąc negatywny wpływ antropopresji.

Na kolejnym wykresie przedstawiono podsumowanie graficzne analizy wskaźnikowej realizacji Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021.

Wykres 3. Podsumowanie analizy wskaźnikowej realizacji Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021

Źródło: opracowanie własne

Do **najkorzystniejszych (pozytywnych)** zmian jakie zaszły w latach 2020-2021 na terenie miasta Stargard wpływających na poprawę stanu środowiska zaliczyć należy:

- **wzrost długości sieci ciepłowniczej**
(podłączanie nowych odbiorców do miejskiego systemu ciepłowniczego pozwala ograniczyć zjawisko tzw. „niskiej emisji” powodowanej indywidualnym ogrzewaniem budynków mieszkalnych paliwem stałym, która stanowi główną przyczynę złej jakości powietrza na terenie kraju);
- **wzrost długości sieci gazowej oraz zużycia gazu ziemnego**
(podłączanie nowych odbiorców do sieci gazowej oraz wymiana źródeł ciepła zasilanych paliwem stałym na źródła gazowe pozwala ograniczyć zjawisko tzw. „niskiej emisji”, która stanowi główną przyczynę złej jakości powietrza na terenie kraju);
- **wzrost długości ścieżek rowerowych**
(pozytywny wpływ na jakość powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z sektora transportu; korzystanie z alternatywnych środków transportu (rower) kosztem samochodów osobowych wpływa również na zmniejszenie emisji hałasu do środowiska);
- **wzrost długości sieci kanalizacyjnej**
(wzrost zasięgu zbiorowego systemu kanalizacyjnego i przyłączanie nowych nieruchomości, wpływa pozytywnie na jakość wód, poprzez zapewnienie wysokiego standardu oczyszczania wytworzonych ścieków);
- **znacznym spadkiem ilości i udziału odebranych zmieszanych odpadów komunalnych**
(co oznacza wzrost skuteczności prowadzenia segregacji odpadów na terenie miasta, co pozwala na lepsze wykorzystanie surowców wtórnych, wpływając na zwiększenie efektywności systemu gospodarki odpadami – wzrost osiągniętych poziomów recyklingu i odzysku);
- **wzrost powierzchni lasów oraz liczby nasadzeń drzew i krzewów**
(wzrost powierzchni lasów i terenów zielonych wywiera wiele pozytywnych oddziaływań na klimat i środowisko, takich jak: pochłanianie dwutlenku węgla, produkcja tlenu, oczyszczanie powietrza, regulacja klimatu czy ochrona bioróżnorodności).

Do **niekorzystnych (negatywnych)** zmian jakie zaszły w latach 2020-2021 na terenie miasta Stargard wpływających na pogorszenie stanu środowiska zaliczyć należy:

- **wzrost ilości wytwarzanych odpadów innych niż komunalne (przemysłowych/ z działalności gospodarczej)**
(zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami określoną w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, najbardziej pożądanym sposobem postępowania z odpadami jest zapobieganie ich powstawaniu; wzrost wytwarzania odpadów oznacza wzrost całościowej presji na środowisko związanej z koniecznością ich zagospodarowania, w tym utylizacji);
- **spadek liczby przewiezionych pasażerów oraz pracy przewozowej taboru MPK**
(transport zbiorowy zużywa mniej paliwa na jednostkę przewożonych osób niż samochody prywatne, co przyczynia się do redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza; transport zbiorowy zapewnia szybki i wygodny sposób przemieszczania się w mieście, co przyczynia się do redukcji korków ulicznych i zmniejszenia czasu podróży; gdy więcej osób korzysta z transportu zbiorowego, zmniejsza się liczba samochodów na drogach, co przyczynia się do redukcji hałasu i zanieczyszczenia powietrza, co poprawia jakość życia; należy jednak mieć na uwadze, iż spadek liczby przewiezionych pasażerów przez MPK może wynikać z pandemii COVID-19 w latach 2020-2021 i związanych z tym ograniczeniach w przemieszczaniu się społeczeństwa);
- **wzrost liczby powstających „dzikich wysypisk” odpadów**
(dzikie wysypiska odpadów mogą zawierać różnego rodzaju odpady niebezpieczne, w tym substancje toksyczne, które mogą przenikać do gleby i wody, co powoduje poważne zagrożenie dla zdrowia człowieka i ekosystemu; ponadto wpływają na znaczne pogorszenie krajobrazu okolicy).

2.4. Analiza środowiskowa realizacji Programu Ochrony Środowiska

Analiza środowiskowa stanowi najważniejszy element oceny wykonania (wdrażania) Programu Ochrony Środowiska, ponieważ wskazuje czy realizacja poszczególnych zadań wpłynęła na poprawę stanu lub utrzymanie wymaganych standardów jakościowych dla poszczególnych komponentów środowiska. Jednocześnie wskazuje obszary priorytetowe (komponenty ocenione negatywnie), dla których należy w przyszłości zintensyfikować wdrażanie zadań zapobiegawczych/naprawczych.

W rozdziale przedstawiono i oceniono aktualny stan następujących komponentów środowiskowych na terenie Gminy Miasto Stargard: powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, klimatu akustycznego, promieniowania elektromagnetycznego, gleb oraz zasobów przyrodniczych.

2.4.1. Powietrze

Zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim – raport wojewódzki za rok 2021” (GIOŚ RWMS w Szczecinie, 2022 r.) na terenie miasta Stargard ze względu na kryterium ochrony zdrowia ludzi wyznaczono **obszar przekroczeń poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu o powierzchni 18,5 km²**.

Na poniższej rycinie przedstawiono wyznaczone w 2021 r. obszary przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w powietrzu na terenie województwa zachodniopomorskiego (na terenie Stargardu wyznaczono został obszar nr 21).

Rysunek 1. Wyznaczone na terenie województwa zachodniopomorskiego obszary przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w powietrzu (2021 r.)

Źródło: GIOŚ RWMS w Szczecinie

Według danych GIOŚ głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie zachodniopomorskim jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), mniejszy udział stanowią emisje z działalności przemysłowej (emisja punktowa) oraz transportu (emisja liniowa). Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń są kominy domów ogrzewanych indywidualnie. Dostrzegalna jest wysoka zależność pomiędzy zmiennością sezonową i wartościami stężeń zanieczyszczeń w powietrzu - w sezonie grzewczym wielkości stężeń benzo(a)pirenu oraz pyłów zawieszonych były wysokie, natomiast w okresie letnim znacznie niższe. Najwyższe stężenia na terenie województwa odnotowano na terenach, gdzie dominuje niska emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych. Z kolei transport samochodowy wpływa na stężenia zanieczyszczeń zwłaszcza na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu. Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów powstają głównie w wyniku ścierania się hamulców, opon i nawierzchni dróg oraz unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg, natomiast tlenki azotu są emitowane z rur wydechowych. Przemysł zlokalizowany na obszarze województwa, głównie energetyka zawodowa, ze względu na dużą wysokość kominów, w znacznym stopniu eksportuje zanieczyszczenia poza granice województwa. Zakłady przemysłowe o istotnej emisji nieorganizowanej lub emitowanej poprzez niskie emitory również bezpośrednio wpływają na jakość powietrza w swoim otoczeniu.

Udział sektora komunalno-bytowego w łącznej emisji B(a)P na terenie województwa zachodniopomorskiego w 2021 r. wyniósł 98,3 %. W przypadku emisji pyłów zawieszonych PM_{2,5} oraz PM₁₀ udział sektora komunalno-bytowego jest również zdecydowanie najwyższy i wynosi kolejno 86,3 % i 62,7 %. Emisja punktowa (przemysłowa) na terenie województwa odpowiada za największy ładunek emisji tlenków siarki (65,6 %), natomiast emisja liniowa (transport drogowy) za największy ładunek emisji tlenków azotu (39,7 %).

2.4.2. Wody powierzchniowe

Podstawową jednostką gospodarki wodnej (łącznie z ochroną środowiska) jest jednolita część wód (JCW). Prawo wodne dzieli jednolite części wód na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) oraz jednolite części wód podziemnych (JCWPd).

Miasto Stargard położone jest na obszarze następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) - zlewnie:

- Ina od Stobnicy do Krąpieli
- Ina od Krąpieli do Strugi Goleniowskiej
- Miedwie
- Płonia od jez. Płoń do jez. Żelewko
- Mała Ina od Kanału Pomietów do ujścia
- Gowienica
- Krąpiel od Kanii do ujścia
- Struga Sowno

Stan jednolitej części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu ekologicznego i stanu chemicznego. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w „dobrym stanie”, jeśli jednocześnie jej stan ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako „dobry”, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry”. W pozostałych przypadkach tj., gdy stan chemiczny jest sklasyfikowany jako „poniżej dobrego” lub stan ekologiczny sklasyfikowano jako „umiarkowany”, „słaby”, bądź „zły”, jednolitą część wód ocenia się jako będącą w „złym stanie”.

Aktualna kompleksowa ocena stanu JCWP na terenie kraju wykonana została przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na podstawie badań monitoringowych przeprowadzonych w latach 2016-2021.

Stan ogólny wszystkich jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) znajdujących się na terenie miasta Stargard oceniony został jako ZŁY.

Zgodnie z danymi GIOŚ RWMS w Szczecinie do najważniejszych zagrożeń jakości wód na terenie województwa zachodniopomorskiego należy zaliczyć: zrzuty punktowe ścieków komunalnych, bytowych i przemysłowych, zanieczyszczenia dopływające do wód ze źródeł rozproszonych (spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, miejskich i przemysłowych, depozyt zanieczyszczeń z atmosfery, małe źródła punktowe np. nieszczelne szamba) oraz nadmierny pobór wód. Należy wspomnieć także o poważnych zagrożeniach dla życia biologicznego wód powierzchniowych związanych z zabudową hydrotechniczną (szczególnie zamykającą koryta rzeczne) oraz zagrożeniach jakie niosą ze sobą ekstremalne zjawiska pogodowe (np. długotrwałe okresy suszy).

Aktualną klasyfikację i ocenę stanu poszczególnych JCWP znajdujących się na terenie miasta Stargard przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5. Aktualna klasyfikacja i ocena stanu poszczególnych JCWP znajdujących się na terenie miasta Stargard (stan na 2021 r.)

JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	STAN OGÓLNY
Ina od Stobnicy do Krąpieli (kod JCWP: RW6000161987)	SŁABY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Ina od Krąpieli do Strugi Goleniowskiej (kod JCWP: RW60001119897)	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
Miedwie (kod JCWP: LW11034)	ZŁY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Płonia od jez. Płoń do jez. Żelewko (kod JCWP: RW6000181974329119)	SŁABY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Mała Ina od Kanału Pomietów do ujścia (kod JCWP: RW600016198699)	UMIARKOWANY	nie badano	ZŁY
Gowienica (kod JCWP: RW600009197432749)	SŁABY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Krąpiel od Kani do ujścia (kod JCWP: RW600011198899)	SŁABY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Struga Sowno (kod JCWP: RW600010198949)	ZŁY	nie badano	ZŁY

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl/>

2.4.3. Wody podziemne

Miasto Stargard położone jest na obszarze dwóch jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), tj. JCWPd nr 7 (kod: GW60007) oraz JCWPd nr 24 (kod: GW600024).

JCWPd nr 7 zajmuje powierzchnię 2 323,26 km² i położona jest w obrębie następujących powiatów: goleniowskiego, stargardzkiego, choszczeńskiego, drawskiego, pyrzyckiego, łobeskiego i miasta Szczecin. JCWPd nr 24 zajmuje powierzchnię 1 309,84 km² i położona jest w obrębie następujących powiatów: goleniowskiego, stargardzkiego, gryfińskiego, pyrzyckiego, myśliborskiego, choszczeńskiego i miasta Szczecin.

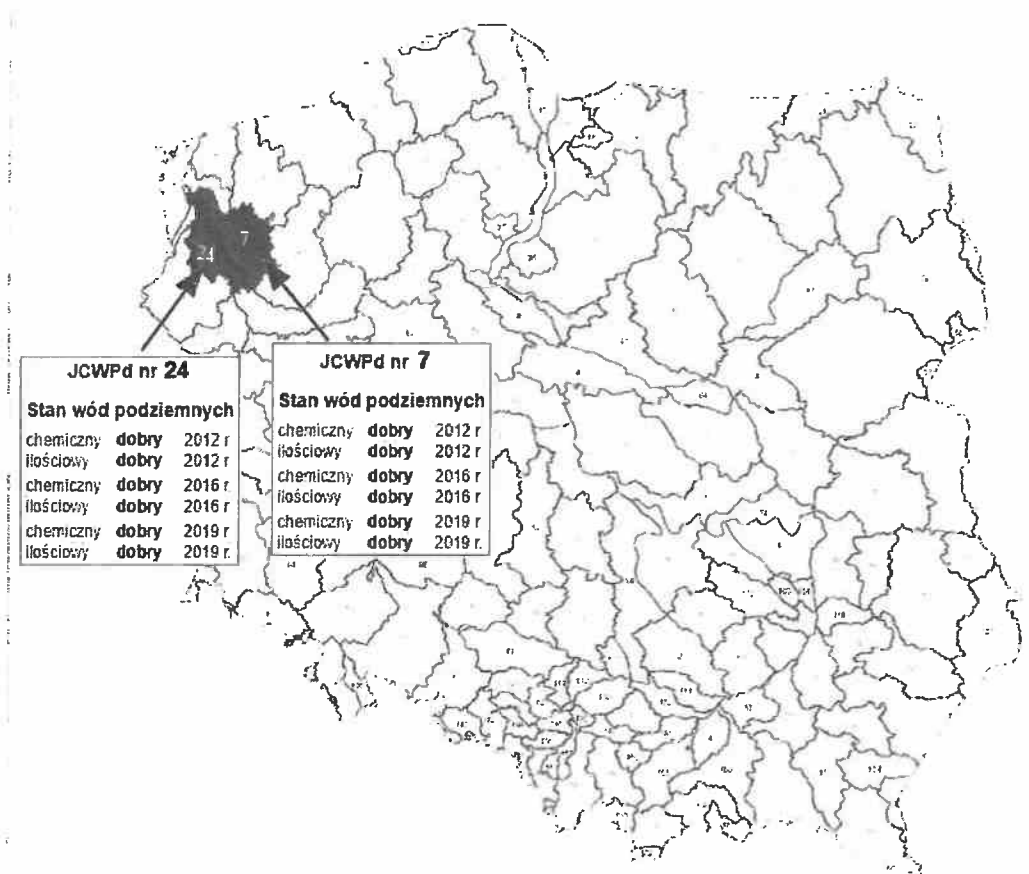
Aktualna kompleksowa ocena stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), na terenie których położone jest miasto Stargard, tj. JCWPd nr 7 oraz JCWPd nr 24 wykonana została przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB) według stanu na 2019 r.

Przeprowadzona ocena wykazała na DOBRY stan chemiczny i ilościowy zarówno JCWPd nr 7 jak i JCWPd nr 24.

Ocena stanu jednolitych części wód podziemnych opiera się na wykonaniu dziewięciu testów klasyfikacyjnych ukierunkowanych na potrzeby różnych odbiorców wód podziemnych tzw. receptorów (chronione ekosystemy lądowe zależne od wód podziemnych, wody

powierzchniowe, wody przeznaczone do spożycia). Końcowa ocena stanu JCWPd jest rezultatem agregacji wyników wszystkich testów klasyfikacyjnych. Warunkiem koniecznym do stwierdzenia dobrego stanu w badanej JCWPd jest pozytywny wynik oceny stanu wszystkich testów.

Na poniższej rycinie przedstawiono stan chemiczny i ilościowy JCWPd nr 7 oraz JCWPd nr 24 według monitoringu prowadzonego w latach 2012-2019.

Rysunek 2. Stan chemiczny i ilościowy JCWPd nr 7 oraz JCWPd nr 24 w latach 2012-2019

Źródło: <https://mjwp.gios.gov.pl/>

2.4.4. Klimat akustyczny

Głównym źródłem hałasu kształtującym klimat akustyczny danego terenu jest hałas drogowy, który generuje największą liczbę przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku.

Najistotniejszy wpływ na emisję hałasu drogowego wywiera natężenie ruchu pojazdów samochodowych. Na terenie kraju co 5 lat przeprowadzany jest Generalny Pomiar Ruchu (GPR), który obejmuje drogi krajowe oraz wojewódzkie. Ostatni GPR przeprowadzony został w latach 2020-2021. Głównym celem GPR jest uzyskanie, na podstawie wykonanych bezpośrednich pomiarów, zasadniczych parametrów i charakterystyk ruchu dla wszystkich odcinków sieci dróg krajowych i wojewódzkich. Na podstawie wyników GPR dla odcinków dróg o największym natężeniu ruchu (tj. powyżej 3 mln/rok [8 200/dobę]) sporządzane są mapy akustyczne obrazujące m.in. natężenie emisji hałasu do środowiska.

W kolejnej tabeli przedstawiono wyniki Generalnych Pomiarów Ruchu (GPR) przeprowadzonych na terenie miasta Stargard w roku 2015 i latach 2020-2021 (dwa ostatnie GPR przeprowadzone na terenie kraju).

Tabela 6. Porównanie wyników GPR 2015 i GPR 2020/2021 przeprowadzonych dla odcinków dróg zlokalizowanych na terenie miasta Stargard

Droga /odcinek pomiarowy/	Natężenie ruchu pojazdów silnikowych		
	GPR 2015 (poj./dobę)	GPR 2020/2021 (poj./dobę)	Zmiana pomiędzy GPR 2015 i GPR 2020/2021
S10 odc. Węzeł Stargard Zachód – Węzeł Stargard Południe	8 723	12 927	+48%
S10 odc. Węzeł Stargard Południe – Węzeł Stargard Wschód	6 307	9 409	+49%
DK20 odc. Węzeł Stargard Wschód – Stargard, ul. Skłodowskiej-Curie	5 879	7 406	+26%
DK20 odc. Stargard ul. Bydgoska – ul. Szosa Maszewska (DW106)	11 755	16 123	+37%
DK20 odc. Stargard ul. Szosa Maszewska (DW106) – Lisowo	3 893	4 854	+25%
DW106 odc. Łęczycza – Stargard (DK20)	4 123	5 177	+26%
DW106 odc. Stargard (przejście: DK20 – granica miasta)	11 514	12 540	+9%
ŚREDNIA	7 456	9 777	+31%

Źródło: GDDKiA

Z porównania wyników GPR 2015 i GPR 2020/2021 wyraźnie widoczny jest znaczny wzrost natężenia ruchu drogowego na terenie miasta Stargard (średnio o 31 % dla wszystkich odcinków dróg objętych pomiarami), co jest równoznaczne ze wzrostem emitowanego hałasu oraz pogorszeniem się warunków klimatu akustycznego w otoczeniu analizowanych odcinków dróg na terenie miasta.

Ochroną akustyczną objęte są tylko określone rodzaje terenów, wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112), wyróżnione ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (np. tereny mieszkaniowe, rekreacyjne, szpitale). Poniżej przedstawiono dopuszczalne poziomy hałasu powodowanego przez drogi dla poszczególnych rodzajów terenów mieszkaniowych zgodnie z ww. rozporządzeniem:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – dopuszczalny poziom dźwięku generowanego przez drogi dla wskaźnika $L_{DWN}=64$ dB, natomiast dla wskaźnika $L_N=59$ dB.
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – dopuszczalny poziom dźwięku generowanego przez drogi dla wskaźnika $L_{DWN}=68$ dB, natomiast dla wskaźnika $L_N=59$ dB.
- tereny zabudowy zagrodowej – dopuszczalny poziom dźwięku generowanego przez drogi dla wskaźnika $L_{DWN}=68$ dB, natomiast dla wskaźnika $L_N=59$ dB.

(WYJAŚNIENIE: wskaźnik L_{DWN} - długookresowy średni poziom dźwięku wyrażony w decybelach wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku; wskaźnik L_N - długookresowy średni poziom dźwięku wyrażony w decybelach wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku).

W grudniu 2021 r. na zlecenie ZZDW w Koszalinie opracowana została „Strategiczna mapa hałasu dla dróg wojewódzkich na terenie województwa zachodniopomorskiego o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie”. Zgodnie z przeprowadzonym mapowaniem akustycznym DW nr 106 na terenie Stargardu generuje przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku w środowisku (dla wskaźnika L_{DWN}) w zakresie od 5 do 10 dB w rejonie skrzyżowania ulic Stanisława Staszica i Popiela. Natomiast przekroczenia w zakresie do 5 dB notowane są na całym odcinku drogi na terenie miasta (zarówno dla wskaźnika L_{DWN} i L_N).

W maju 2022 r. na zlecenie GDDKiA Oddział w Szczecinie opracowana została „Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie zachodniopomorskim” Mapowaniem akustycznym na terenie miasta Stargard objęto odcinek drogi krajowej nr 20 o długości 1,35 km (od skrzyżowania z ul. Kazimierza Wielkiego do skrzyżowania z ul. Szosa Maszewska). W wyniku przeprowadzonego mapowania akustycznego wzdłuż analizowanego odcinka DK nr 20 wyznaczono obszary z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku w zakresie do 10 dB (dla wskaźnika L_{DWN}) i do 5 dB (dla wskaźnika L_N).

2.4.5. Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM)

Monitoring pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzony jest przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) w sposób ujednolicony dla całego kraju od 2008 roku. Zadaniem podsystemu monitoringu PEM jest ocena i obserwacja zmian wielkości pola elektromagnetycznego. Obserwacja ta ma na celu śledzenie poziomów sztucznie wytworzonych pól elektromagnetycznych w środowisku w odniesieniu do wartości poziomów dopuszczalnych określonych dla miejsc dostępnych dla ludności.

Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne, według Rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. Od 2021 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z nowym rozporządzeniem.

W latach 2020-2021 na terenie miasta Stargard przeprowadzono pomiary natężenia pola elektromagnetycznego (PEM) w 5 punktach pomiarowych. Zmierzone wartości PEM były dużo niższe od minimalnego poziomu dopuszczalnego wynoszącego 28 V/m.

Poniżej przedstawiono wyniki pomiarów poziomu natężenia promieniowania elektromagnetycznego przeprowadzonych przez GIOŚ latach 2020-2021 w punktach pomiarowych zlokalizowanych na terenie miasta Stargard.

Tabela 7. Wyniki pomiarów natężenia pola elektromagnetycznego prowadzonych na terenie miasta Stargard przez GIOŚ w latach 2020-2021

Lokalizacja punktu pomiarowego			Rok badań	Zmierzona wartość PEM [V/m]
Ulica	Długość geograficzna (E)	Szerokość geograficzna (N)		
Kościuszki	15,024639	53,333278	2020	1,94
Popiela	15,049097	53,334894	2020	0,61
Szymanowskiego	15,011750	53,345611	2020	1,91
Warszawska	15,039717	53,329736	2021	1,32
Okrzei	15,041167	53,345000	2021	<0,50

Źródło: opracowanie na podstawie <https://www.gov.pl/web/gios/monitoring-stanu-srodowiska>

2.4.6. Gleby

W rejestrze historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi prowadzonym przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska nie ma wpisów z terenu miasta Stargard (co oznacza brak występujących lub zidentyfikowanych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na terenie miasta).

W rejestrze bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku prowadzonym przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska nie ma wpisów z terenu miasta

Stargard (co oznacza brak zidentyfikowania lub występowania szkód w środowisku glebowym na terenie miasta).

Zgodnie z danymi przekazanymi przez Starostwo Powiatowe w Stargardzie na terenie miasta nie występują również grunty zdegradowane działalnością przemysłową, które wymagają przeprowadzenia procesu rekultywacji/remediacji.

2.4.7. Zasoby przyrodnicze

Pomimo obserwowanego rozwoju społeczno-gospodarczego Stargardu (budowa nowych budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, lokowanie nowych zakładów przemysłowych) zasoby przyrodnicze na terenie miasta nie ulegają degradacji o czym świadczy fakt, iż w latach 2020-2021 zmniejszeniu nie uległa powierzchnia terenów zieleni urządzonej, a dodatkowo nastąpił przyrost gruntów leśnych i lasów. Zmniejszeniu nie ulegała również liczba pomników przyrody oraz powierzchnia użytku ekologicznego na terenie miasta.

Na terenie miasta systematycznie prowadzone są prace związane z pielęgnacją, rewitalizacją i zakładaniem nowych terenów zielonych (w analizowanych latach odnotowano znaczny wzrost liczby nasadzonych drzew i krzewów).

2.4.8. Podsumowanie oceny stanu środowiska na terenie miasta

Ocenę stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie Gminy Miasta Stargard przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 8. Ocena stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie miasta Stargard

Oceniany komponent	Ocena stanu	Uzasadnienie oceny
POWIETRZE	NEGATYWNA	Zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim – raport wojewódzki za rok 2021” (GIOŚ RWMŚ w Szczecinie, 2022 r.) na terenie miasta Stargard ze względu na kryterium ochrony zdrowia ludzi wyznaczono obszar przekroczeń poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu o powierzchni 18,5 km ² . Według danych GIOŚ głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie zachodniopomorskim jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), mniejszy udział stanowią emisje z działalności przemysłowej (emisja punktowa) oraz transportu (emisja liniowa). Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń są kominy domów ogrzewanych indywidualnie. Dostrzegalna jest wysoka zależność pomiędzy zmiennością sezonową i wartościami stężeń zanieczyszczeń w powietrzu - w sezonie grzewczym wielkości stężeń benzo(a)pirenu oraz pyłów zawieszonych były wysokie, natomiast w okresie letnim znacznie niższe. Najwyższe stężenia na terenie województwa odnotowano na terenach, gdzie dominuje niska emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych.
WODY POWIERZCHNIOWE	NEGATYWNA	Miasto Stargard położone jest na obszarze następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) - zlewnie: 1) Ina od Stobnicy do Krąpieli; 2) Ina od Krąpieli do Strugi Goleniowskiej; 3) Miedwie; 4) Płonia od jez. Płoń do jez. Żelewko; 5) Mała Ina od Kanału Pomietów

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Oceniany komponent	Ocena stanu	Uzasadnienie oceny
		do ujścia; 6) Gowienica; 7) Krąpiel od Kanii do ujścia; 8) Struga Sowno. Aktualna kompleksowa ocena stanu JCWP na terenie kraju wykonana została przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na podstawie badań monitoringowych przeprowadzonych w latach 2016-2021. Stan ogólny wszystkich jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) znajdujących się na terenie miasta Stargard oceniony został jako ZŁY. Zgodnie z danymi GIOŚ RWMS w Szczecinie do najważniejszych zagrożeń jakości wód na terenie województwa zachodniopomorskiego należy zaliczyć: zrzuty punktowe ścieków komunalnych, bytowych i przemysłowych, zanieczyszczenia dopływające do wód ze źródeł rozproszonych (spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, miejskich i przemysłowych, depozyt zanieczyszczeń z atmosfery, małe źródła punktowe np. nieszczelne szamba) oraz nadmierny pobór wód. Należy wspomnieć także o poważnych zagrożeniach dla życia biologicznego wód powierzchniowych związanych z zabudową hydrotechniczną (szczególnie zamykającą koryta rzeczne) oraz zagrożeniach jakie niosą ze sobą ekstremalne zjawiska pogodowe (np. długotrwałe okresy suszy).
WODY PODZIEMNE	POZYTYWNA	Miasto Stargard położone jest na obszarze dwóch jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), tj. JCWPd nr 7 oraz JCWPd nr 24. Aktualna kompleksowa ocena stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), na terenie których położone jest miasto Stargard, tj. JCWPd nr 7 oraz JCWPd nr 24 wykonana została przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB) według stanu na 2019 r. Przeprowadzona ocena wykazała na DOBRY stan chemiczny i ilościowy zarówno JCWPd nr 7 jak i JCWPd nr 24.
PEM	POZYTYWNA	Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne, według Rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. Od 2021 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z nowym rozporządzeniem. W latach 2020-2021 na terenie miasta Stargard przeprowadzono pomiary natężenia pola elektromagnetycznego (PEM) w 5 punktach pomiarowych. Zmierzone wartości PEM były dużo niższe od minimalnego poziomu dopuszczalnego wynoszącego 28 V/m i wynosiły od <0,5 do 1,94 V/m.
KLIMAT AKUSTYCZNY	NEGATYWNA	Najistotniejszy wpływ na emisję hałasu drogowego wywiera natężenie ruchu pojazdów samochodowych. Na terenie kraju co 5 lat przeprowadzany jest Generalny Pomiar Ruchu (GPR), który obejmuje drogi krajowe oraz wojewódzkie. Ostatni GPR przeprowadzony został w latach 2020-2021. Głównym celem GPR jest uzyskanie, na podstawie wykonanych bezpośrednich pomiarów, zasadniczych parametrów i charakterystyk ruchu dla wszystkich odcinków sieci dróg krajowych i wojewódzkich. Na podstawie wyników GPR dla odcinków dróg o największym natężeniu ruchu (tj. powyżej 3 mln/rok [8 200/dobę]) sporządzane są mapy akustyczne

**RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2020-2021 PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO STARGARD**

Oceniany komponent	Ocena stanu	Uzasadnienie oceny
		<p>obrazujące m.in. natężenie emisji hałasu do środowiska. Z porównania wyników GPR 2015 i GPR 2020/2021 wyraźnie widoczny jest znaczny wzrost natężenia ruchu drogowego na terenie miasta Stargard (średnio o 31 % dla wszystkich odcinków dróg objętych pomiarami), co jest równoznaczne ze wzrostem emitowanego hałasu oraz pogorszeniem się warunków klimatu akustycznego w otoczeniu analizowanych odcinków dróg na terenie miasta. W grudniu 2021 r. na zlecenie ZZDW w Koszalinie opracowana została „Strategiczna mapa hałasu dla dróg wojewódzkich na terenie województwa zachodniopomorskiego o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie”. Zgodnie z przeprowadzonym mapowaniem akustycznym DW nr 106 na terenie Stargardu generuje przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku w środowisku (dla wskaźnika L_{DWN}) w zakresie od 5 do 10 dB w rejonie skrzyżowania ulic Stanisława Staszica i Popiela. Natomiast przekroczenia w zakresie do 5 dB notowane są na całym odcinku drogi na terenie miasta (zarówno dla wskaźnika L_{DWN} i L_N). W maju 2022 r. na zlecenie GDDKiA Oddział w Szczecinie opracowana została „Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu >3 000 000 pojazdów rocznie w województwie zachodniopomorskim” Mapowaniem akustycznym na terenie miasta Stargard objęto odcinek drogi krajowej nr 20 o długości 1,35 km (od skrzyżowania z ul. Kazimierza Wielkiego do skrzyżowania z ul. Szosa Maszewska). W wyniku przeprowadzonego mapowania akustycznego wzdłuż analizowanego odcinka DK nr 20 wyznaczono obszary z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku w zakresie do 10 dB (dla wskaźnika L_{DWN}) i do 5 dB (dla wskaźnika L_N).</p>
GLEBY	POZYTYWNA	<p>W rejestrze historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi prowadzonym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska nie ma wpisów z terenu miasta Stargard (co oznacza brak występujących lub zidentyfikowanych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na terenie miasta). W rejestrze bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkod w środowisku prowadzonym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska nie ma wpisów z terenu miasta Stargard (co oznacza brak zidentyfikowania lub występowania szkod w środowisku glebowym na terenie miasta). Zgodnie z danymi przekazanymi przez Starostwo Powiatowe w Stargardzie na terenie miasta nie występują również grunty zdegradowane działalnością przemysłową, które wymagają przeprowadzenia procesu rekultywacji lub remediacji.</p>
ZASOBY PRZYRODNICZE	POZYTYWNA	<p>Pomimo obserwowanego rozwoju społeczno-gospodarczego Stargardu (budowa nowych budynków mieszkalnych i niemieskalnych, lokowanie nowych zakładów przemysłowych) zasoby przyrodnicze na terenie miasta nie ulegają degradacji o czym świadczy fakt, iż w latach 2020-2021 zmniejszeniu nie uległa powierzchnia terenów zieleni urządzonej, a dodatkowo nastąpił przyrost gruntów leśnych i lasów. Zmniejszeniu nie ulegała również liczba pomników przyrody oraz</p>

Oceniany komponent	Ocena stanu	Uzasadnienie oceny
		powierzchnia użytku ekologicznego na terenie miasta. Na terenie miasta systematycznie prowadzone są prace związane z pielęgnacją, rewitalizacją i zakładaniem nowych terenów zielonych (w analizowanych latach odnotowano znaczny wzrost liczby nasadzonych drzew i krzewów).

Źródło: opracowanie własne

3. PODSUMOWANIE

W latach 2020-2021 na terenie miasta Stargard realizowano szereg dużych inwestycji i projektów wpływających na poprawę stanu poszczególnych komponentów środowiska, spośród których do najważniejszych zaliczyć należy m.in. następujące projekty:

- poprawa efektywności energetycznej budynku pływalni miejskiej w Stargardzie;
- termomodernizacja budynków wielorodzinnych przy placu Św. Ducha 26 i ulicach: M. Konopnickiej 2, 3, 8, 10 a-b, Wojska Polskiego 78a, Ks. Bogusława IV 22 i H.S. Czarnieckiego 19 w Stargardzie,
- Zachodniopomorski Program Antysmogowy - termomodernizacja budynków jednorodzinnych na terenie Gminy Miasto Stargard,
- Zachodniopomorski Program Antysmogowy - likwidacja pieców na paliwo stałe na terenie Gminy Miasto Stargard,
- modernizacja instalacji odpylania spalin kotła WR-25 nr 7 w Ciepłowni Miejskiej,
- wykonanie odwiertów geotermalnych w Stargardzie,
- budowa drogi KZ.2 na osiedlu Pyrzyckim w Stargardzie,
- budowa ul. Metalowej,
- budowa sieci dróg rowerowych wraz z przebudową ul. Barnima w Stargardzie w celu zintegrowania systemu transportu publicznego,
- przebudowa układów torowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii kolejowej E59 odcinek Stargard – Szczecin Dąbie,
- budowa kanalizacji deszczowej na odcinku od wiaduktu kolejowego, zlokalizowanego przy ul. Księcia Bogusława IV do odbiornika rzeki Iny,
- modernizacja przepompowni ścieków,
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej (ul. Łąkowa, ul. Nowowiejska, ul. Mazurska, ul. Metalowa, ul. Powstańców Warszawy, ul. M. Konopnickiej, ul. Różana).

Poza zadaniami inwestycyjnymi na terenie Gminy Miasto Stargard realizowano również w szerokim zakresie m.in. następujące prace i czynności bieżące w ramach poszczególnych obszarów interwencji:

- kontrola podmiotów gospodarczych korzystających ze środowiska w zakresie przestrzegania udzielonych pozwoleń, koncesji, decyzji;
- monitoring i kontrola instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne;
- konserwacja i bieżące utrzymanie cieków i urządzeń wodnych;
- prowadzenie postępowań z zakresu wycinki drzew i krzewów;
- utrzymanie i pielęgnacja obszarów zieleni urządzonej;
- utrzymanie czystości i likwidacja dzikich wysypisk odpadów;
- prowadzenie gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi;
- prowadzenie edukacji ekologicznej;
- remonty sieci wodno-kanalizacyjnej;
- wykonywanie nowych przyłączy do sieci ciepłowniczej;
- remonty i utwardzanie nawierzchni dróg.

W latach 2020-2021 z budżetu Gminy Miasta Stargard na realizację zadań wpływających na poprawę i ochronę stanu środowiska wydatkowano łącznie 136,104 mln zł. W analizowanym okresie największe wydatki poniesiono na: odpadami komunalnymi (31,794 mln zł), lokalny transport zbiorowy (31,257 mln zł), drogi publiczne gminne (23,522 mln zł) oraz gospodarkę ściekową i ochronę wód (14,881 mln zł). Udział wydatków budżetowych na realizację zadań wpływających na poprawę i ochronę stanu środowiska w ogóle wydatków budżetowych miasta w latach 2020-2021 kształtował się na poziomie 18,4 %.

Podstawą monitorowania efektów wdrażania Programu Ochrony Środowiska jest przede wszystkim ewaluacja (ocena) aktualnego stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie miasta Stargard. Przyznanie oceny pozytywnej wskazuje na dobry stan analizowanego komponentu środowiskowego, co oznacza, iż realizacja Programu Ochrony Środowiska przyczyniła się do poprawy/utrzymania dobrego stanu. Ocena negatywna oznacza natomiast, iż realizacja Programu Ochrony Środowiska w danym obszarze interwencji jest niewystarczająca i konieczne jest podjęcie wzmożonych działań w celu poprawy stanu rozpatrywanego komponentu środowiskowego z przyznaną oceną negatywną.

Komponentami środowiskowymi, których stan na terenie miasta Stargard oceniono negatywnie są:

- **POWIETRZE** - zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim – raport wojewódzki za rok 2021” (GIOŚ RWMŚ w Szczecinie, 2022 r.), na terenie miasta Stargard ze względu na kryterium ochrony zdrowia ludzi wyznaczono obszar przekroczeń poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu o powierzchni 18,5 km².
- **WODY POWIERZCHNIOWE** - aktualna kompleksowa ocena stanu JCWP na terenie kraju wykonana została przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na podstawie badań monitoringowych przeprowadzonych w latach 2016-2021. Stan ogólny wszystkich jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) znajdujących się na terenie miasta Stargard oceniony został jako ZŁY.
- **KLIMAT AKUSTYCZNY** - z porównania wyników GPR 2015 i GPR 2020/2021 wyraźnie widoczny jest znaczny wzrost natężenia ruchu drogowego na terenie miasta Stargard (średnio o 31 % dla wszystkich odcinków dróg objętych pomiarami), co jest równoznaczne ze wzrostem emitowanego hałasu oraz pogorszeniem się warunków klimatu akustycznego. Zgodnie mapami akustycznymi sporządzonymi przez ZZDW i GDDKiA na terenie miasta występują obszary z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Stan pozostałych komponentów środowiskowych na terenie miasta Stargard, a więc wód podziemnych, promieniowania elektromagnetycznego, gleb oraz zasobów przyrodniczych oceniono pozytywnie.

Na podstawie analizy stanu poszczególnych komponentów środowiska w przyszłości w pierwszej kolejności na terenie miasta Stargard należy realizować inwestycje wpływające na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza (emisji obszarowej – komunalnej oraz liniowej – komunikacyjnej), inwestycje z zakresu rozwoju i modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej (w celu poprawy jakości wód powierzchniowych), a także działania adaptacyjne do zmian klimatu (np. budowa zielono-niebieskiej infrastruktury w celu zwiększania retencji miejskiej i ograniczania zużycia wody).

Należy mieć na uwadze, iż realizacja Programu Ochrony Środowiska nie przełoży się w sposób natychmiastowy na poprawę stanu środowiska przyrodniczego na terenie miasta. Proces ten jest długotrwały i efekty realizacji zadań, które zostały przeprowadzone lub wykonywane są obecnie, mogą być widoczne dopiero w dłuższej perspektywie czasowej. Istotnym jest również, aby działania prośrodowiskowe były prowadzone systematycznie nie tylko na terenie samego miasta Stargard, ale również systemowo w całym regionie.

Prezydent Miasta

Rafał Zajączkowski

SPIS TABEL

<i>Tabela 1. Opis realizacji zadań zaplanowanych do wykonania w ramach Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021 – ZADANIA WŁASNE GMINY.....</i>	<i>5</i>
<i>Tabela 2. Opis realizacji zadań zaplanowanych do wykonania w ramach Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021 – ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ INNE PODMIOTY (MONITOROWANE PRZEZ GMINĘ).....</i>	<i>32</i>
<i>Tabela 3. Wydatki z budżetu Gminy Miasta Stargard w latach 2020-2021 na realizację zadań wpływających na poprawę i ochronę stanu środowiska.....</i>	<i>48</i>
<i>Tabela 4. Analiza wskaźnikowa realizacji Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021.....</i>	<i>49</i>
<i>Tabela 5. Aktualna klasyfikacja i ocena stanu poszczególnych JCWP znajdujących się na terenie miasta Stargard (stan na 2021 r.).....</i>	<i>56</i>
<i>Tabela 6. Porównanie wyników GPR 2015 i GPR 2020/2021 przeprowadzonych dla odcinków dróg zlokalizowanych na terenie miasta Stargard.....</i>	<i>58</i>
<i>Tabela 7. Wyniki pomiarów natężenia pola elektromagnetycznego prowadzonych na terenie miasta Stargard przez GIOŚ w latach 2020-2021.....</i>	<i>59</i>
<i>Tabela 8. Ocena stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie miasta Stargard.....</i>	<i>60</i>

SPIS WYKRESÓW

<i>Wykres 1. Stopień realizacji zadań wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska” w latach 2020-2021.....</i>	<i>47</i>
<i>Wykres 2. Struktura wydatków budżetowych Gminy Miasta Stargard w latach 2020-2021 na realizację zadań wpływających na poprawę i ochronę stanu środowiska.....</i>	<i>48</i>
<i>Wykres 3. Podsumowanie analizy wskaźnikowej realizacji Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021.....</i>	<i>52</i>

SPIS RYSUNKÓW

<i>Rysunek 1. Wyznaczone na terenie województwa zachodniopomorskiego obszary przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w powietrzu (2021 r.).....</i>	<i>54</i>
<i>Rysunek 2. Stan chemiczny i ilościowy JCWPd nr 7 oraz JCWPd nr 24 w latach 2012-2019.....</i>	<i>57</i>

